



คุณลักษณะที่เป็นประเพณีดั้งเดิมของชาติไทย  
ที่สืบทอดกันมาต่อมาและยังคงดำเนินต่อไป

ในรูปแบบภาษาไทย จังหวัดเชียงใหม่

### พระภพชื่น ภิญโญ (พีระภพ)



วิทยานิพนธ์แบบบูรณาภรณ์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเชียงใหม่ สาขาวิชา  
ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา  
ปี ๒๕๖๓ ผู้เขียน นางสาวอรุณรัตน์ จังหวัดเชียงใหม่  
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาเขตเชียงใหม่

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน

ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี



305.524

ส ๗๗๘๙

๑ มี. ๐ ๕๙

เลขทะเบียน 5638463

เลขเรียงหนังสือ ๓ ๗๗๘๙ ๑. ๑

วันที่ ๑ มี. ๗. ๕๙

พระสุทัค ยโสธร (พันธุ์คุภผล)



30A5638463

ก

305.524

ส ๗๗๘๙

๒๕๕๙

Title: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ก่อสร้าง มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย

ถังพินน์เป็นศิลป์พิชชัยชัยศรี นนท.

ผู้ดำเนินอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมานำส่งที่แผนกห้องสมุดศิริ ขอบคุณ

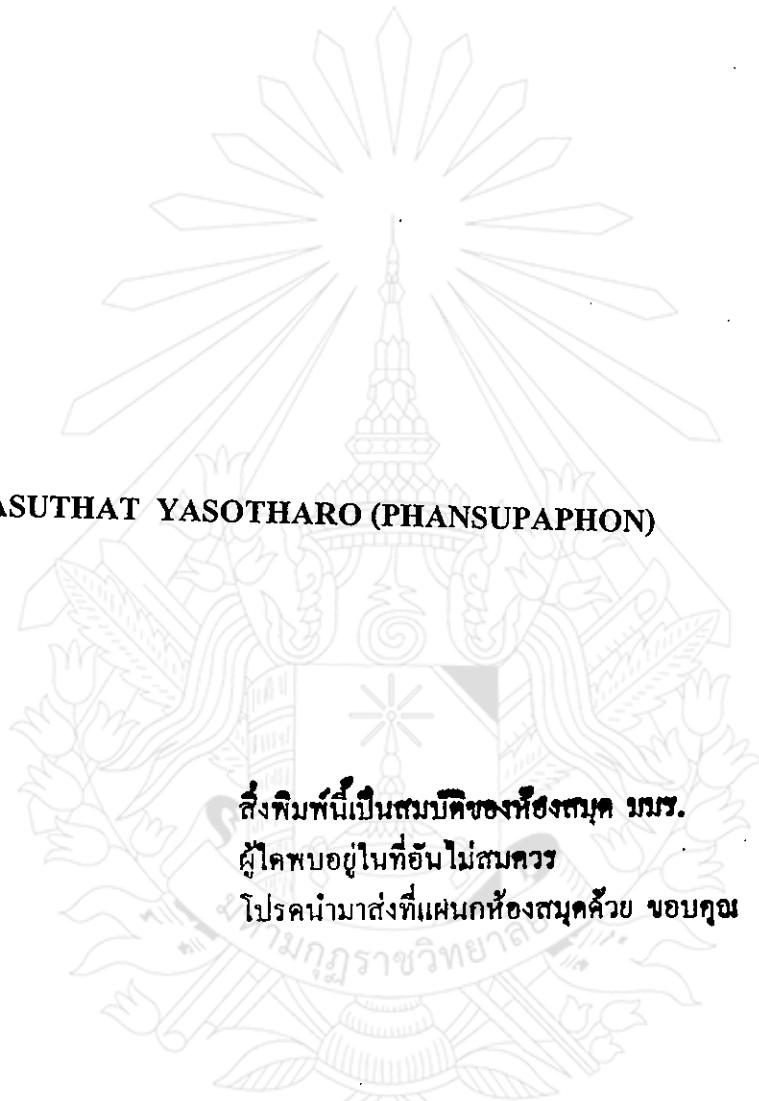
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์บัณฑิต

สาขาวิชาธุรกิจการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๕

**DESIRABLE FEATURES OF POLITICIANS IN THE PUBLIC VIEW,  
NAKLUE SUB-DISTRICT, BANGLAMUNG DISTRICT,  
CHON BURI PROVINCE**



**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS  
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS  
DEPARTMENT OF GOVERNMENT  
GRADUATE SCHOOL  
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY  
B.E. 2555 (2012)**

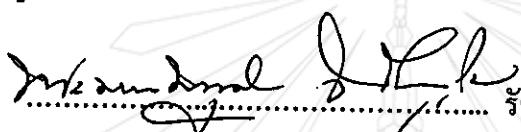
สังกัดหนึ่งเป็นสถาบันติดเชื้อเชิงศึกษา นนท.

ผู้ควบคุมอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดดำเนินการดังที่แนบท้ายห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

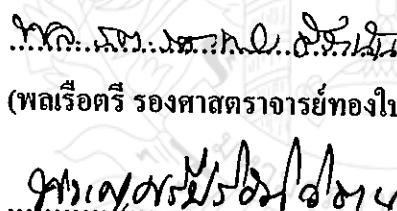
- หัวข้อวิทยานิพนธ์ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน  
คำบรรยายเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- ชื่อนักศึกษา : พระสุทธิคณ์ ยโสธร (พันธุ์สุภผล)
- สาขาวิชา : วัสดุศาสตร์การปักครอง
- อาจารย์ที่ปรึกษา : พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ ทองใบ ธีรานันทากุร
- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูศรีปริยติวิธาน (ดร.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาบุรีราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตร์ความทั่วไป

 รักษาการคอมบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(พระมหาบุรุษรี สามวุฒิโถ (ผศ. ดร.))

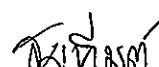
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์สังนง. เชื้อทอง)

 อาจารย์ที่ปรึกษา  
(พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ทองใบ ธีรานันทากุร)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม  
(พระครูศรีปริยติวิธาน (ดร.))

 กรรมการ  
(พันตำรวจเอก รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิ ศรีวัฒนา)

 กรรมการ  
(ดร. สมเกียรติ จองอิจิมัณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาบุรีราชวิทยาลัย

ສັນຕິພາບ ປົບປາມ ພຶດຊອງ ທະຮະກຸມາ ນນຊ.  
ສູ່ໄດ້ພະຍຸໃນທີ່ອັນໄມ່ສົມຄວາ  
ໂປຣຄນ່ານາສ່າງທີ່ແຜນກຫອງສໍາຄັນ ຂອບຖະ

Thesis Title : Desirable Features of Politicians in the Public View, Naklue Sub-District, Banglamung District, Chonburi Province

Student's Name : Phra Suthat Yasotharo (Phansupaphon)

Department : Government

Advisor : Rear Admiral Assoc. Prof. Tongbai Dhiranandankura

Co-Advisor : Phrakhrusripariyattivitan (Dr.)

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

*P.S. Nānāvuddho* ..... Acting Dean of Graduate School  
(Phramaha Boonsri Nānāvuddho (Asst. Prof. Dr.))

Thesis Committee

*S. Cern* ..... Chairman  
(Assoc. Prof. Sa-ngob Chuatong)

*T. Dhiranandankura* ..... Advisor  
(Rear Admiral Assoc. Prof. Tongbai Dhiranandankura)

*Phrakhrusripariyattivitan* ..... Co-Advisor  
(Phrakhrusripariyattivitan (Dr.))

*N. Srivatana* ..... Member  
(Pol. Col. Assoc. Prof. Dr. Nithi Srivatana)

*Semkiat* ..... Member  
(Dr. Semkiat Jongjitman)

สั่งพิมพ์เป็นกมบดีของห้องเรียน  
ผู้คิดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมานำส่งที่แผนกห้องสมุดศูนย์ ขอบคุณ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน
	ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ชื่อนักศึกษา	: พระสุทธัคณ์ ยโสธร (พันธุ์ชุมพล)
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พลเรือตรี รศ. กองใบ ธีรานันทางภูร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระครูศรีปริยติวิธาน (ดร.)
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๕

### บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี (๒) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน และ (๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่หาได้โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) จำนวน ๓๕๐ คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุนาหหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมทางสังคมศาสตร์

### ผลการวิจัยพบว่า

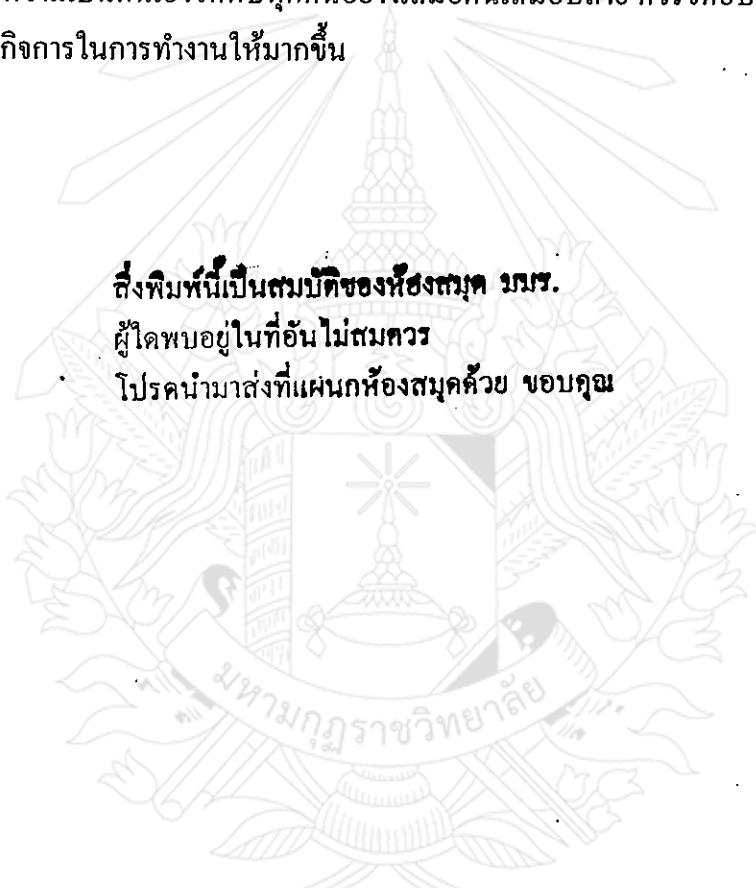
๑. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตดำเนินนาเกลือมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านภาวะผู้นำ และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ดัง

(๑) ด้านบุคลิกภาพ ขาดความสุภาพเรียบร้อยในการแสดงออกของนักศึกษาที่ดีกับประชาชน ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ความเป็นกันเองกับประชาชน สร้างความนั่นใจในการแสดงออกมากขึ้นให้เกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการสังเกต การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (๒) ด้านจริยธรรม ไม่ประพฤติดอกถ่ำอยู่ภายในกรอบของเขตแห่งกฎหมาย บ้านเมืองและเจ้าตัวประเพณี สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยยึดถือระเบียบกฎหมาย คำสั่ง ข้อบังคับ เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ร่วมกิจการให้มีการทำงานร่วมกัน และ (๓) ด้านภาวะผู้นำ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขาดความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมาย สร้างความเป็นกันเองให้กับทุกคนอย่างเสมอภาค ครอบคลุม สัมนา ศึกษาดูงานและร่วมกิจการในการทำงานให้นำาขึ้น

สั่งพิมพ์เป็นตามบังคับของมหาวิทยาลัย  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดคัวข ขอบคุณ



สัมพันธ์เมืองปีชิงห้วยใหญ่ นรา.  
ผู้ดีพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดคำน้ำส่างที่แผ่นกห้องแทนคัว ขอบคุณ

๑

Thesis Title : Desirable features of politicians in the public view, naklue sub-district,  
Bang lamung district, ChonBuri province

Student's Name : Phrasuthat Yasocharo (Phansupaphon)

Department : Government

Advisor : Rear Admiral Assoc. Prof. Thongbai Dhiranandankura

Co-Advisor : Phrakrusripariyattivitan (Dr.)

Academic Year : B.E. 2555 (2012)

### ABSTRACT

The objectives of this thesis were as follows: 1) to study desirable features of politicians in the public view, Naklue Sub-district, Bang Lamung District, Chonburi Province 2) to compare desirable features of the politicians in the public view, Naklue Sub-district, Bang Lamung District, Chonburi Province, classified to different genders, age, levels of education, occupation and income per a month and 3) to study the suggestions and solution concerning desirable features of the politicians in the public view, Naklue Sub-district, Bang Lamung District, Chonburi Province. Research instruments were questionnaires being collected data from the Sample Random Sampling of the samples of 390 people sized by Taro Yamone's formula and used Simple Random Sampling on collecting data. The used statistics were descriptive statistics; frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics:t-test and One-Way ANOVA test. If differentiation was found, it was tested in a pair by mean of Scheffe and analyzed by computing.

**The results of research were found as follows:**

1. The people living in Naklue Sub-district had view on desirable features of the politicians in the whole view of the 3 aspects of the high average. Having been considered each aspect, it was found that the aspect of ethics was at the high the aspect of leadership and the aspect of personality was at average respectively.

2. The results of comparison were found that the people with different age, levels of education, occupation and income per a month had no difference of the view on desirable featuresof the politicians in the whole view of the 3 aspects. But the people with different

genders had different view in the statistic significant average 0.05. Other aspects were not found difference.

3. The people had suggested some problems and solution: 1) the aspect of personality ; the politicians had a lack of expression modesty and good human relations to the people. They did not smile and they were not friendly with the people. Therefore, the politicians should ensure a more expression to accept individual difference by observing and adaptation to the others by participating activities 2)the aspect of ethics;the politicians did not act within the limits of the law and tradition. Therefore, the politicians should create awareness by taking the laws, orders and regulations strictly and they also should participate to activities to work together and 3) the aspect of leadership; the politicians did not have good human relations, they had a lack of administrative abilities in teamwork to achieve the goals. Therefore, the politicians should be friendly with every one consistently; they should provide training, seminar, study and participation in the work more.

สั่งพิมพ์เป็นของมีค่าของที่ปรึกษาฯ  
ผู้ดูแลอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาร่วมที่แห่งกห้องสมุดคัวบ ขอนแก่น

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาและคุ้มครองอย่างดี ของ พลเรือตรี รศ. ทองใบ ชีรานันทางภูร อาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูศรีปริยัติวิจาน (ดร.) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ขออนุโมตนาคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รศ. สอง เสื้อทอง ประธานกรรมการ พันตำรวจเอก ศ. ดร. นิธิ ศรีวัฒนา และดร. สมเกียรติ คงจิตร มั่น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสนอ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ลังผลาให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีทุกประการ

ขออนุโมตนา อาจารย์กรุณา ขันทอง อาจารย์พิสิทธิ์ชันนท์ นิวัฒนาภูล และอาจารย์ภูชงค์ ภิมพาดี ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอุดมการณ์และศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่ช่วยตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่อง สถิติการวิจัย

ขออนุโมตนา อาจารย์ ดร. วิญญา กินะเสน อาจารย์เอกวุฒิ สารมาศ และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกแขนง ทำให้ผู้วิจัยสามารถมีโอกาสทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เสร็จสมบูรณ์

ขออนุโมตนา ท่านนายกเมืองพัทยา ท่านนายอำเภอบางละมุง และเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์อำเภอ บางละมุง ที่ให้ข้อมูลบางส่วนและข้อแนะนำดี ๆ เกี่ยวกับการวิจัย รวมถึงประชาชนในเขตตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขออนุโมตนาเพื่อนพระนักศึกษา และนักศึกษาคุหสัสดารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๗ ชลบุรี ทุกท่าน ขอบคุณสถานที่จัดต่อวันวิทยาลัย เมืองพัทยา ของพระเดชพระคุณ พระเทพ กิตติปัญญาคุณ และพระกิจมุทกกรุป ที่ให้สถานที่พักจำพรรษา และให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการศึกษา ขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี คุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แด่บุพการีและผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ณ นี่ หากความผิดพลาด บกพร่องถ้าจะพึงมี ผู้วิจัยขอน้อมรับเพื่อแก้ไขต่อไป

พระสุทัศน์ ยโสธร (พันธุ์ศุภผล)

ถึงพิมพ์เป็นแบบพิมพ์ห้องเรียน นราฯ.

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมานำส่งที่แผนกห้องสมุดล้วง ขอบคุณ

## สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ก

กิตติกรรมประกาศ

ก

สารบัญ

ก

สารบัญตาราง

ก

สารบัญแผนภูมิ

ก

สารบัญคำย่อ

ก

สั่งพิมพ์เป็นแบบอิฐอ่างห้องครุฑ นนท.

ก

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร

ก

โปรดค้นมาสั่งที่แผนกห้องสมุดศิลป์ ขอบคุณ

ก

### บทที่ ๑ บทนำ

๑

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑

### บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

๒

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

๒

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับนักการเมือง

๒๕

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักการเมือง

๒๖

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักการเมือง

๓๐

๒.๖ ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง

๔๕

๒.๗ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมือง

๔๗

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมากิษา	๕๙
๒.๕ ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย	๖๐
๒.๖ สภาพพื้นที่ทำการวิจัย	๗๐
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๓
๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๘๐
 บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	 ๘๑
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๑
๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๘๒
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๓
๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๘๔
๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๖
๓.๖ การวัดค่าตัวแปร	๘๖
๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๗
๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๘๗
 บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	 ๙๐
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๑
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๑
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๒
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๙๒
ตอนที่ ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะ	๙๒
ของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	๙๕
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	๙๕
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะ	
ที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบล	
นาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	๑๗๗

สั่ง印พิมพ์เป็นหนังสือของมหาวิทยาลัย

ผู้ดูแลระบบภายในที่อันไม่สามารถ

โปรดนำมาร่างที่แผนกห้องสนับสนุนศึกษา ขออนุญาต

<b>บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b>	๑๗๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๗๗
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๗๙
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๘๑
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๘๑
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย	๑๘๐
<b>บรรณานุกรม</b>	๑๘๑
<b>ภาคผนวก</b>	๑๘๓
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เขียนและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๘๘
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๙๐
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๙๖
ภาคผนวก ง แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	๑๙๗
ภาคผนวก จ ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๑๙๘
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	๑๙๙
<b>ประวัติผู้วิจัย</b>	๑๖๕

สิ่งพิมพ์นี้เป็นเพียงบทชี้ทางการศึกษา นภช.  
ดูได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาร่วมที่แห่งกห้องสมุดศึกษา ขอบคุณ

## สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๓.๑	ชื่อหมู่บ้าน จำนวนประชากร และกثุ่มตัวอย่าง	๙๗
ตารางที่ ๔.๑	แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชนที่ดำเนินการเกลือ อ้าเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ	๕๒
ตารางที่ ๔.๒	แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชนที่ดำเนินการเกลือ อ้าเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม อายุ	๕๓
ตารางที่ ๔.๓	แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชนที่ดำเนินการเกลือ อ้าเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา	๕๓
ตารางที่ ๔.๔	แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชนที่ดำเนินการเกลือ อ้าเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม อาชีพ	๕๔
ตารางที่ ๔.๕	แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชนที่ดำเนินการเกลือ อ้าเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน	๕๔
ตารางที่ ๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกลือ อ้าเกอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน	๕๕
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกลือ อ้าเกอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคคลิกภาพ	๕๖
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกลือ อ้าเกอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม	๕๗



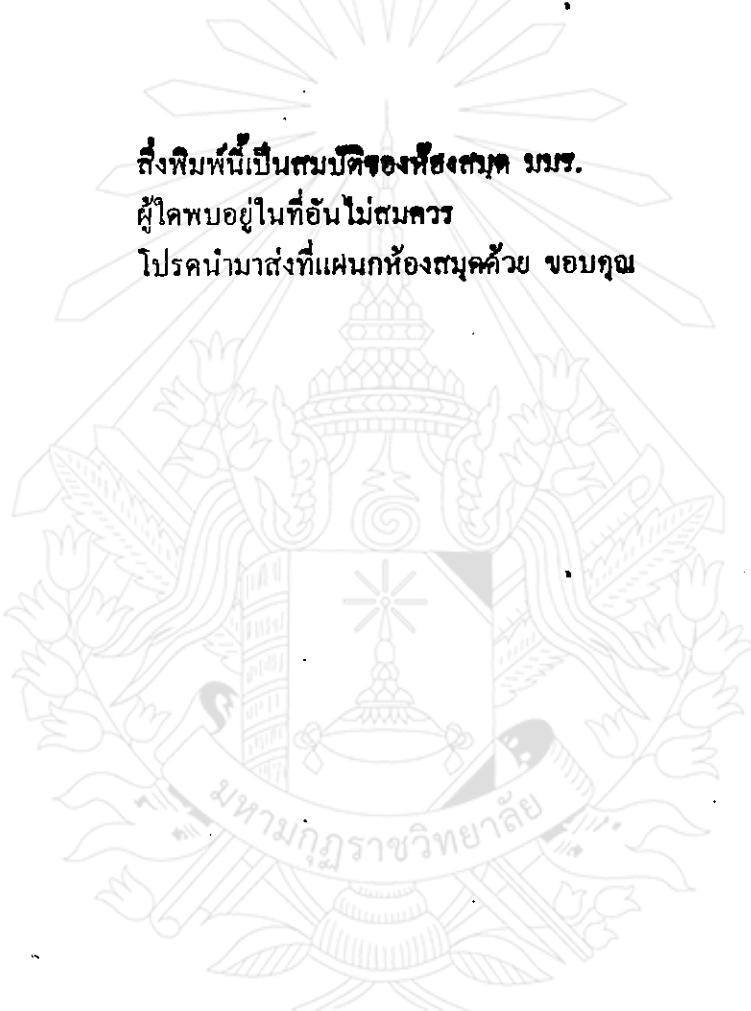
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ	๑๐๓
ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ	๑๐๓
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามอายุ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๒๒	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอายุ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๒๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอายุ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๔	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอายุ แตกต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๒๕	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๑๐๗
ตารางที่ ๔.๒๖	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนายนี้ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๑๐๗



ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານນຸ້ມຄືກພາບ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๗๗
ตารางที่ ๔.๓๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານນຸ້ມຄືກພາບ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๗๘
ตารางที่ ๔.๓๘	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານຈິຍຫຣຽມ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๗๙
ตารางที่ ๔.๓๙	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານຈິຍຫຣຽມ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๘๐
ตารางที่ ๔.๔๐	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານກວະຜູ້ນໍາ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๘๑
ตารางที่ ๔.๔๑	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານກວະຜູ້ນໍາ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๘๒
ตารางที่ ๔.๔๒	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ໂດຍຮວມທັງ ๓ ດ້ານ ຈຳແນກດຸນອາຊີພ	๑๘๓
ตารางที่ ๔.๔๓	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ໂດຍຮວມທັງ ๓ ດ້ານ ຈຳແນກຕາມອາຊີພ	๑๘๔
ตารางที่ ๔.๔๔	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ่ำເກອນ ນາງລະມູນ ຈັງຫວັດຂລບູຮີ ດ້ານນຸ້ມຄືກພາບ ຈຳແນກຕາມຮາຍໄດ້ຕ່ອັເດືອນ	๑๘๕

ตารางที่ ๔.๔๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อนบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๑๗
ตารางที่ ๔.๔๖	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อนบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	๑๑๘
ตารางที่ ๔.๔๗	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๑๙
ตารางที่ ๔.๔๘	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๒๐
ตารางที่ ๔.๔๙	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๒๐
ตารางที่ ๔.๕๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๒๐
ตารางที่ ๔.๕๑	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๒๑
ตารางที่ ๔.๕๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน	๑๒๑
ตารางที่ ๔.๕๓	แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อน บางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ	๑๒๒

- ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข  
ปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน  
ดำเนินนาเกลือ อ้างอิงจากลงทะเบียน จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม ๑๒๓
- ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข  
ปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน  
ดำเนินนาเกลือ อ้างอิงจากลงทะเบียน จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ ๑๒๔

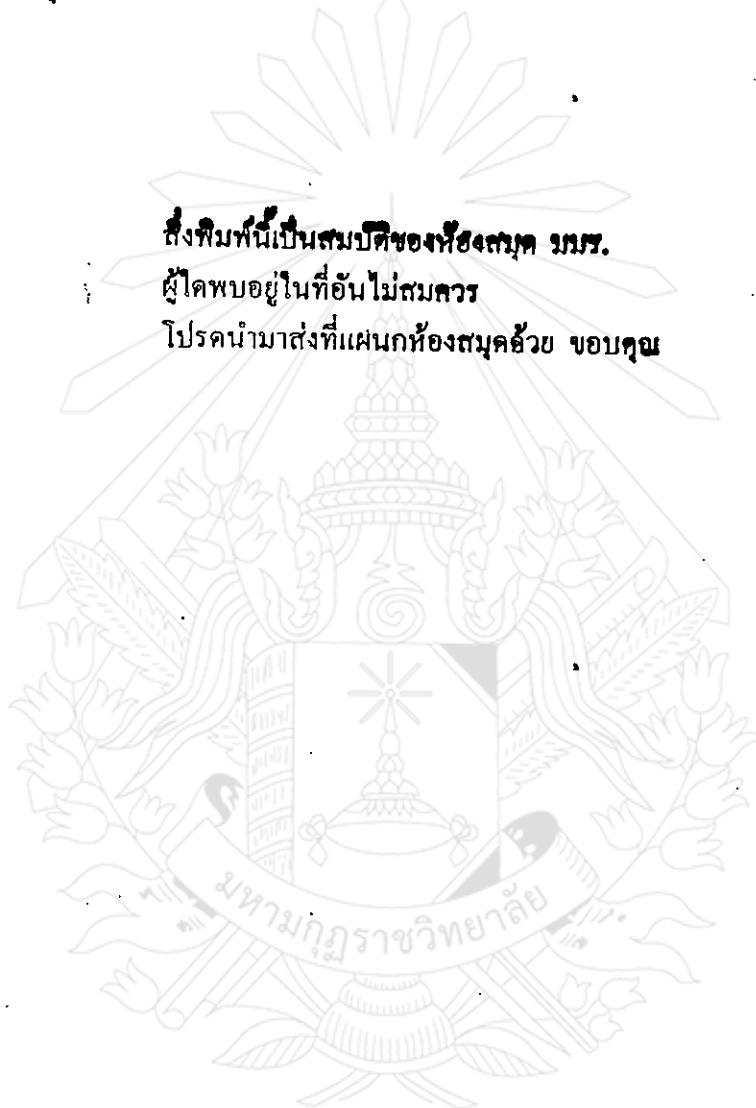


## สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๙๐



## สารบัญคำย่อ

คำย่อที่ใช้ในการค้นคว้าหาดักรัฐในพระพุทธศาสนา สำหรับการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ผู้จัดฯ  
ได้ศึกษาค้นคว้าจาก พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการ  
จัดอองได้ใช้อักษรของคณฑ์ พระไตรปิฎกไว้ในเชิงบรรยายของสารนิพนธ์ ซึ่งชื่อย่อนี้มีคำเต็มดังนี้

คำย่อ	คำเต็ม			
ท.ม.	สูตตันตปิฎก	ทีมนิกาย	มหาวรรค	พระไตรปิฎก
ท.ป.า.	สูตตันตปิฎก	ทีมนิกาย	ปภาติกรรม	พระไตรปิฎก
ม.ม.	สูตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปัณณาสก	พระไตรปิฎก
ส.ส.	สูตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สภาคธรรม	พระไตรปิฎก
ข.ชา.	สูตตันตปิฎก	บุททกนิกาย	ชาดก	พระไตรปิฎก

สำหรับข้างตัวเลขที่อยู่หลังชื่อย่อคณฑ์ ผู้จัดฯ ใช้แบบ ๓ ตอน คือ เล่ม / ข้อ / หน้า ตัวอย่าง  
เช่น ท.ม. ๑๐/๒๕๕/๑๙๔ หมายถึง พระสูตตันตปิฎก ทีมนิกาย มหาวรรค เล่ม ๑๐ ข้อ ๒๕๕ หน้า  
๑๙๔. เป็นต้น

สังพินพนีเป็นตามบเดชของห้องสมุด นาม.  
สืคพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดคัวข ขอบคุณ

สั่งห้ามที่นี่เป็นกฎหมายพิเศษของกรุงเทพฯ  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผ่นกห้องสมุดศูนย์ ขอนแก่น

บทที่ ๑  
บทนำ

### ๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหานี้เป็นที่ตระหนักคือว่าสภาพของปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมและผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ของนักการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง โดยสภาพปัญหาที่เห็นได้ชัดเจน เช่น การทุจริตในการเลือกตั้ง การซื้อสิทธิขายเสียงเลือกตั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การใช้อำนาจหน้าที่ของนักการเมืองเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวเนี้ยถือว่าเป็นปัญหาที่เกิดจาก การใช้อำนาจหน้าที่ของนักการเมือง แบบทั้งสิ้น เมื่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้นักการเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม คือกำหนดหมวดคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ ไว้อย่างชัดเจน เช่น จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องมีมาตรฐานที่ชัดเจน โดยมีกลไกและระบบในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการละเมิด (ม. ๒๗๕) การฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมที่ร้ายแรงของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนำไปสู่การถูกดำเนินคดีทางอาญา (ม. ๒๘๐) และกำหนดให้คณะกรรมการบังคับใช้กฎหมายและปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ม. ๒๕๐) (๕) แต่สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ของนักการเมืองก็ยังมีอยู่

บุคคลที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับห้องถีนต่างก็อยู่ในฐานะที่เป็นผู้บริหาร ซึ่งสามารถนำประโยชน์ ความสุข ความเจริญมาสู่ประชาชนและประเทศชาติ ขณะเดียวกันก็สามารถนำความทุกข์ ความทายนะมาสู่ประชาชนและประเทศชาติได้เช่นกัน โดยคุณสมบัติของนักการเมือง ต้องมีจริยธรรมและความเสียสละ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ไม่เอรัดเอาเบริญผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ความสามารถด้านกฎหมาย รู้หน้าที่ และมีจรรยาบรรณ รู้จักวางแผนการพัฒนาบ้านเมืองให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของประชาชนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

<sup>๕</sup>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร : เศรษฐบุคคล, ๒๕๕๐), หน้า ๓๒.

การเอกสารกฎหมาย ระบุเป็น กติกาของบ้านเมืองถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญ การส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย เครื่องมือสื่อสารส่วนใหญ่ รับฟังความคิดเห็นของคนส่วนน้อย ไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง กฎหมายตัวเอง เข้าถึงประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาแก้ไขโดย เสนอแนะนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ เป็นแบบอย่างของการรัฐกรักษาประโยชน์ส่วนรวม คือ ไม่เป็นผู้บุกรุกเบียดบังและเบียดเบี้ยนสาธารณูปะประโยชน์ต่อประชาชน ทั้งหมดถือเป็นสิ่งที่ ประชาชนในท้องถิ่นมีความประสงค์และเป็นบรรทัดฐานในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ

จากการบุกรุกที่ผ่านมาทำให้เกิดปัญหา นักการเมืองไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่สุจริต ขาดจริยธรรม ขาดภาวะความเป็นผู้นำ ขาดความโปร่งใสในการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ไม่รู้ปัญหา หน้าที่ ขาดการวางแผนในการพัฒนาบ้านเมืองให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของประชาชนอย่างแท้จริงและความไม่รับผิดชอบของนักการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความชอบธรรม และกฎหมายที่สังคมกำหนดไว้ว่า สิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีงามทั้งของตนเองและคู่สถาบันทางการเมืองโดยรวม ในด้านบุคลิกภาพ มีพฤติกรรมที่แสดงมา ไม่สำรวมทั้งต่อหน้าและลับหลัง สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่มีการยืนเยี้ยม ขาดความชอบธรรมในทางการเมือง ไม่มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ไม่มีความสุภาพ ไม่เรียบร้อยขาดความสุขุม ไม่เป็นที่รู้จักของประชาชน มีผลต่อการยอมรับนับถือ การให้ความร่วมมือ การสนับสนุน และความไว้วางใจจากผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนะของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลสถาบันทางการเมืองทั้งหลายและทัศนะของประชาชนที่มีต่อระบบประชารัฐไปด้วย เพราะไม่สามารถสนองตอบความต้องการที่แท้จริงให้กับประชาชนได้

จากปัญหาดังกล่าวมานี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลโนนเกลือ อำเภอโนนสูง จังหวัดชลบุรี” เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับองค์กรทางการเมืองในการกำหนดภารกิจ เนื่องจากภารกิจที่ระบุไว้ในบังคับ และมาตรฐานต่าง ๆ ในการสร้างบ้านคุณภาพเข้าสู่ระบบการเมือง อันเป็นประโยชน์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สั่งพิมพ์นี้เป็นถวนปฏิชองท่องกษา หมาย.  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดจุนนำส่งที่แผนกห้องกฎหมาย ขอบคุณ

๒๕๖๒ น้ำเพชร เอียงสันต์, “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก”, สารนิพนธ์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๓.

## ๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบัญชาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

## ๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

๑.๓.๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

๑.๓.๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

## ๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

### ๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในเขตตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

### ๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านบุคลิกภาพ ๒) ด้านจริยธรรม และ ๓) ด้านภาวะผู้นำ

### ๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ เขตพื้นที่ของตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

### ๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาด้วยองค์กรที่อาสามารับใช้ประชาชนในฐานะนักการเมือง ได้อีกระดับหนึ่ง

### ๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและช่วยให้เข้าใจเนื้อหาใจความในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้ง่ายยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการเฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

คุณลักษณะนักการเมือง หมายถึง บุคคลที่จะเป็นตัวแทนของประชาชน ควรเป็นผู้ที่มีจริยธรรมในทางการเมืองที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีชาติธรรมสูง เป็นผู้ที่มีความสุภาพ เรียบร้อย ละเอียดรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นผู้ที่มีคนรู้จัก ควรเน้นบุคคลที่มีพฤติกรรมแสดงออกให้ปรากฏตามความคาดหวังของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย คุณลักษณะ ๓ ด้าน คือ ๑) ทัศนะด้านบุคลิกภาพ ๒) ทัศนะด้านจริยธรรม และ ๓) ทัศนะด้านภาวะผู้นำ

นักการเมือง หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น

**สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบพิธีของห้องเรียน นกร.**  
**ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร**  
**โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดศิวิ ขอบคุณ**

นักการเมืองที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีคุณลักษณะ ที่เป็นที่ต้องการตามทัศนะของประชาชนในตำแหน่งนากือ อำเภอทางลงมุน จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะเฉพาะตัวทั่วไป ทัศนะด้านบุคลิกภาพ ทัศนะด้านจริยธรรม และทัศนะด้านภาวะผู้นำ

ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือแนวความคิดในเรื่องคุณลักษณะของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำแหน่งนากือ อำเภอทางลงมุน จังหวัดชลบุรี

หลักธรรมาภินาล หมายถึง หลักการบริหารตามระบบที่สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมี ๖ หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า

บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะของนักการเมืองการเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกมากของบุคคลให้ปรากฏแก่ผู้อื่นในด้านความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพหลักณะทางกายที่ดี มีคุณลักษณะทางจิตใจดี เป็นผู้ที่มีความสุภาพ เรียบร้อย มีความสุขุม ละเอียครอบกอบ มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นผู้ที่มีคนรู้จัก มีมิตรสายมาก เพราะบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและการณ์ ของผู้ที่พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง มีความสำคัญคือ บุคลิกภาพนับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและการณ์ของผู้ที่พบเห็นเป็นอย่างยิ่งซึ่งส่งผลต่อการยอมรับนับถือการให้ความร่วมมือ การสนับสนุน และความไว้วางใจจากผู้อื่น เป็นต้น

จริยธรรม หมายถึง ครอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติความประพฤติที่ดีสอดคล้อง กับความเชื่อและค่านิยมของสังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีเหตุผล มีหลักธรรม และมีศีลธรรมมั่นคง เป็นแนวทางในการดำรงตน

ภาวะผู้นำ หมายถึง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตื่นตัวและหยั่งรู้คาดการณ์ในสถานการณ์ได้เป็นอย่างดีเยี่ยม ได้รับความร่วมมือจากคนรอบข้าง เป็นที่นิยมชื่นชอบของคนทั่วไป มีความสามารถในการปรับตัว และมีศักดิ์ปืนในการพูด

ประชาชน หมายถึง ประชาชนในเขตพื้นที่ของตำแหน่งนากือ ตั้งแต่หมู่ที่ ๑ – หมู่ที่ ๓ ตำแหน่งนากือ อำเภอทางลงมุน จังหวัดชลบุรี

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามตามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๒ เพศ คือ ๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามตามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น ๔ ช่วงคือ ๑) อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี, ๒) อายุ ๒๖ - ๓๐ ปี, ๓) อายุ ๓๑ - ๔๑ ปี และ ๔) อายุ ๔๒ ปีขึ้นไป

สังคมนี้เป็นแบบเดียวที่จะสามารถ ฯ.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดศิริ ขออภัย

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ต้องแบบสอบถามตามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ ๑) ชั้นประถมศึกษา, ๒) ชั้นมัธยมศึกษา / ปวช., ๓) อนุปริญญา (ปวท., ปวส.) และ ๔) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ต้องแบบสอบถามตามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๕ กลุ่ม คือ ๑) รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ, ๒) ทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย, ๓) รับจ้าง / พนักงานบริษัท และ ๔) เกษตรกรรม

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ต้องแบบสอบถามตามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ ช่วง คือ ๑) ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา, ๒) ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท, ๓) ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท และ ๔) ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

สังคมคนเป็นสามมิติของมนุษย์  
สู้ให้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสนับสนุนด้วย ขอบคุณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สังคมที่เป็นอยู่ดีและยั่งยืน  
ผู้คนอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดศิลป์ ขอบคุณ

## บทที่ ๒

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกตือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- ๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับนักการเมือง
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักการเมือง
- ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักการเมือง
- ๒.๖ ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ
- ๒.๗ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมือง
- ๒.๘ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- ๒.๙ ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย
- ๒.๑๐ สภาพพื้นที่ทำการวิจัย
- ๒.๑๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๑๒ สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

#### ๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

##### ๒.๑.๑ ทฤษฎีแห่งความคาดหวัง

วิคเตอร์ เอช. วຽรูม (Victor H. Vroom) เป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้ โดยมีความเห็นว่า บุคคลจะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยจะเลือกทางเลือกที่เชื่อว่าจะนำไปสู่ผลการตอบแทนหรือร่วงโรยที่ขาดต้องการมากที่สุด ทฤษฎีนี้ทำนายว่า บุคคลแต่ละคนจะเลือกทางเลือกที่มีผลตอบแทนสูงที่สุดทฤษฎีแห่งความคาดหวังของวຽรูม มีข้อสังเกตคือ บุคคลได้รับการ教育ใจที่จะใช้ความพยายามในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือให้สำเร็จต่อเป้าหมายก็ต่อเมื่อเชื่อในความสามารถของตนเองว่าความพยายามในการปฏิบัติงานจะมีผลในทางดีและผลการปฏิบัติงานจะช่วยให้ได้ผลตอบแทนตามที่ต้องการหรือเพียง公然 หรืออาจสรุปได้ว่า การที่จะโน้มน้าวจิตใจคนทำงาน

ขึ้นอยู่กับความคาดหวัง (Expectancy) ที่คนเชื่อว่าความพยายามของคนจะสัมฤทธิ์อุปมาเป็นระดับผลงาน ดังนั้นบุคคลจะทำงานให้สำเร็จหรือไม่ประการใด ย่อมขึ้นอยู่กับความเชื่อของเขาว่า เขาต้องการหรือไม่ต้องการอะไร และจะใช้กลยุทธ์อะไรในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

วิคเตอร์ เอช. วูรุน กล่าวว่า การจูงใจหรือแรงจูงใจ (Motivation) มีค่าเหมือนกับความคาดหวัง คูณด้วยความพอดีหรือความชอบ ถ้าความคาดหวังหรือความพอดีมีค่าเท่ากับศูนย์ แรงจูงใจจะมีค่าเท่ากับศูนย์ด้วย แต่ถ้าความคาดหวังหรือความพึงพอใจมีค่าสูงแรงจูงใจก็จะมีค่าสูง ด้วย ความพึงพอใจ เป็นผลจากบุคคลนั้น ๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจ จึงเห็นได้ว่าทฤษฎีนี้มีองค์ประกอบคือ

- (๑) ความพึงพอใจ (Valence)
- (๒) เครื่องมือนำไปสู่ความพึงพอใจ (Instrumentality)
- (๓) ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ (Expectancy)<sup>๖</sup>

#### ๒.๑.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้าง

พิสมัย วิญญาณสวัสดิ์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างและเปลี่ยนทัศนคติ พอสรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยวางเงื่อนไขและการเสริมพลัง (Conditioning and Reinforcement Theory) ในการสร้างทัศนคติ เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลจะต้องมีความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งนั้นความรู้สึกต่อสิ่งนั้นจะเกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการสร้างความสัมพันธ์กระบวนการเสริมพลัง นั่นคือความรู้สึกต่อสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการสร้างความสัมพันธ์กระบวนการเสริมพลัง และกระบวนการเดียนแบบ เมื่อสิ่งเร้าตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปปรากฏขึ้นในเวลาเดียวกัน ณ สถานที่แห่งเดียวกันอยู่บ่อย ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าเหล่านี้จะบังเกิดขึ้น เช่น เมื่อบุคคลได้อ่านจากหนังสือว่า “แพทย์สเปดิต แล้ววิเศษดับสูญ” ได้เห็นภาพคนที่ polym อกปรก ร่วงโรย พร้อมทั้งบอกว่าเป็นผลของยาสเปดิต เมื่อบุคคลได้รับสารต่อเช่นนี้ จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพผู้สเปดิต และคำว่ายาสเปดิต ทำให้บุคคลรังเกิจไม่ชอบ ไม่ยกมือลักษณะเช่นนี้มองเห็นว่ายาสเปดิต เป็นอันตราย เป็นการสร้างทัศนคติทางลบต่อยาสเปดิตเป็นต้น ทัศนคติสามารถเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการเดียนแบบ บุคคลมักจะเดียนแบบผู้อื่นที่มีความยิ่งใหญ่ มีความสำคัญยิ่งกว่า เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน และผู้นำในสังคมเป็นต้น การสร้างทัศนคติและการเปลี่ยนทัศนคติไปจากเดิมสามารถ

<sup>๖</sup> Victor H. Vroom, อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาริน, จิตวิทยาริยธรรมและจิตวิทยาภาษา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๕), หน้า ๒๗.

๔ เรื่องเดียวกัน.

สิ่งที่มันเป็นเป็นแบบมีข้อห้ามตาม กฎ.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมารส่งที่แผ่นกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

เกิดขึ้นได้โดยอาศัยกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ การเสริมพลัง และการเลียนแบบ ซึ่งทั้งหมดนี้ได้นำให้เห็นชัดว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้

โดยสรุป ทัศนคติ เป็นความสัมพันธ์ที่ควบคู่กับระหว่างความรู้สึก และความเชื่อ หรือการรู้ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมต่อตัวในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคติ ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ ทัศนคติมีผลให้มีการแสดงออกตามความรู้สึกนั้น อย่างไรก็ตาม ทัศนคติ ประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์ และความรู้สึกนั้น ออกมากโดยทางพฤติกรรมนั้น

## ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

### ๒.๒.๑ ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คือ Aptus ซึ่งแปลว่า ความโน้มเอียงสำหรับความหมายของทัศนคติที่ใช้กันในปัจจุบัน ได้มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษาเรื่องทัศนคติและให้ความหมายไว้ว่า “

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของทัศนคติว่า คือ แนวความคิดเห็น”

ขัตติยา กรณลูต ให้ความหมายของทัศนคติว่า คือ ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือถ้อยคำสิ่งกีตาม ในลักษณะที่เป็นอัตติสัช (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้นหรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม”

ดวงเดือน พันธุวนาวิน ให้ความหมายว่าทัศนคติ หมายถึง ความพร้อมในการกระทำของบุคคลต่อสิ่งใดบุคคลใด ความพร้อมดังกล่าวของบุคคลเห็นได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงต่อสิ่งนั้นว่าชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย”

“พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และคณะ, จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย, (เรียบใหม่ : สยามศึกษาจำกัด, ๒๕๒๙), หน้า ๘๑.

“ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนาโนบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๕๒๐.

“ขัตติยา กรณลูต, “ทัศนคติในการปฏิบัติงานของข้าราชการ”, วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), ๒๕๑๖, หน้า ๒.

“ดวงเดือน พันธุวนาวิน, คำบรรยายรายวิชาจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๗๘), หน้า ๔.

ปริyaพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่าทัศนคติ เป็นแนวโน้มที่เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเป็นบุคคล เหตุการณ์ วัตถุ หรือสถานที่ และเป็นไปในทางที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ”

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ให้ความหมายว่าทัศนคติ คือ ความเชื่อความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้ง ท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง<sup>๗</sup>

เดโช สวนานนท์ กล่าวว่า ทัศนคติเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การทำงาน หรืออาชีพของตน<sup>๘</sup>

สุชา จันทน์เอม ให้ความหมายทัศนคติว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคลวัตถุสิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกหรือท่าทีนี้จะเป็นไปในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้<sup>๙</sup>

อุทัย หริรัญโต ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความรู้สึกหรือความเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นไปในรูปของเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี ทัศนคตินี้ได้เกิดขึ้นเอง โดยธรรมชาติ แต่เกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์ รวมทั้งการอบรมสั่งสอนเมื่อยาวนาน ประสบการณ์ที่ประทับใจหรือสะเทือนใจอย่างรุนแรงหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ จนเกิดความรู้สึกฝังใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ<sup>๑๐</sup>

สรุปได้ว่า ทัศนคติ คือ เป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้เปลี่ยนแปลงได้ มาจากความรู้ความคิดและประสบการณ์ในชีวิต ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งเร้าประเภทต่าง ๆ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อ

<sup>๗</sup> ปริyaพร วงศ์อนุตรโรจน์, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง, ๒๕๓๕), หน้า ๓๗.

<sup>๘</sup> ประภาเพ็ญ สุวรรณ, การวัดความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย, (กรุงเทพมหานคร : โอดีียนสโตร์, ๒๕๒๐), หน้า ๑.

<sup>๙</sup> เดโช สวนานนท์, ปทานุกรมจิตวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โอดีียนสโตร์, ๒๕๑๒), หน้า ๑.

<sup>๑๐</sup> สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔), หน้า ๘๐.

<sup>๑๑</sup> อุทัย หริรัญโต, สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โอดีียนสโตร์, ๒๕๒๖), หน้า ๑๒.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบบัตรของห้องเรียน งาน.

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องเรียนด้วย ขอบคุณ ๑๑

สิ่งแวดล้อมโดยสามารถรับได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทางการกระทำและการแสดงแนวความคิดเห็นของแต่ละบุคคล

#### ๒.๒.๒ การเกิดทัศนคติ

อลพอร์ต (Allport) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดໄດ้ตามสื่อนี้ ๔ ประการ ดังนี้

(๑) กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการร่วมของการตอบสนองแนวคิดต่าง ๆ เช่น ทัศนคติต่อการเมือง การเลือกตั้ง เป็นต้น

(๒) ประสบการณ์awanดัว ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป

(๓) การเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติอาจเกิดโดยการเลียนแบบจากสิ่งที่หรือบุคคลที่เราพอใจในครอบครัวหรือในสังคม

(๔) อิทธิพลของกลุ่มสังคม มุขย์อาจมีทัศนคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่คนอาศัยอยู่ เช่น ศาสนา สถานะบ้านต่าง ๆ ในสังคม<sup>๑๒</sup>

#### ๒.๒.๓ แหล่งที่มาและลักษณะของทัศนคติ

แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งที่มาของทัศนคติมีมากมายหลากหลาย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

สุนทร เนลิมเกียรติ ได้สรุปแนวคิดของฟอสเตอร์ (Foster) ไว้ว่า ทัศนคติเกิดจากมูลเหตุ ๒ ประการ คือ

(๑) ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสถานการณ์บุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการได้พบเห็นคุ้นเคย ได้ทดลอง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ เรียกว่าเป็นประสบการณ์ทางตรง (Direct Experiences) และโดยการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปภาพ หรือได้อ่านเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ แต่ไม่ได้พบเห็น ไม่ได้ทดลองกับความจริงด้วยตนเอง เรียกว่าประสบการณ์ทางอ้อม (Indirect Experiences) เนื่องจากทัศนคติเป็นเรื่องที่เกิดจากการเรียนรู้และการเข้าใจ (Cognition) ดังนั้น บุคคลจึงไม่มีทัศนคติต่อสิ่งที่เขายังไม่เคยมีประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๒) ค่านิยมและการตัดสินค่านิยม เนื่องจากกลุ่มนั้นแต่ละกลุ่มนี้มีค่านิยมและการตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน แต่ละกลุ่มอาจมีทัศนคติต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกันก็ได้ การที่บุคคลได้บุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและค่านิยม หรือฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอยู่ นอกจากนี้ยังได้สรุปแนวคิดของอลพอร์ต (Allport) ซึ่งแหล่งที่มาของทัศนคติว่า มีดังนี้

<sup>๑๒</sup> Allport, อ้างใน รองศาสตราจารย์ ดร. สุธีราภัทร ยุตติวรรตน์, คู่มือการวัดทางจิตวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : เมดิคัลเมดิคัล, ๒๕๔๕), หน้า ๑๔๓ - ๑๔๔.

(๑) การเรียนรู้สืบสานประเพณีและนวนธรรมเนียมต่าง ๆ ของสังคม และนำเอาสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นมาเป็นรากฐานของทัศนคติ

(๒) การแบ่งแยกความรู้ที่ได้มาจากการประสบการณ์ของตนเอง เช่น เด็กที่รับการเตือนดูมาดีมักมองโลกในแง่ดี

(๓) ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม แต่รุนแรงในด้านศีลธรรม ไม่ดี เช่น บุคคลที่ทำให้เกลียดมากมักมีลักษณะอย่างไร ก็มีทัศนคติไม่ดีต่อบุคคลที่มีลักษณะรูปร่าง เช่นนั้นด้วย

(๔) การเลียนแบบ เช่น การที่บุตรเลียนแบบบิดามารดาของตน เมื่อบิดามารดา มีทัศนคติต่อบุคคลหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง บุตรก็มีทัศนคติต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย<sup>๖๐</sup>

ดังนั้นจึงสรุปการเกิดทัศนคติได้ ๔ ประการ คือ

๑) ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้พบเหตุการณ์นั้นมาด้วยตนเอง ซึ่งพบเหตุการณ์นั้น ถ้าเป็นสิ่งที่ดีจะทำให้เกิดการพึงพอใจกล้ายเป็นทัศนคติที่ดีในทางตรงกันข้าม ถ้าเป็นความคับข้องใจจะเกิดทัศนคติที่ไม่ดี

๒) การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication From Others) การเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในสังคม ทำให้ได้รับทัศนคติหลากหลาย อย่างไรโดยไม่ตั้งใจทั้งในกลุ่มครอบครัวและสังคมการรับรู้สิ่งเหล่านี้จากครอบครัว และสังคม ทำให้กล้ายเป็นทัศนคติได้

๓) รูปแบบ (Models) เป็นการมองดูบุคคลอื่นว่าเขากระทำหรือปฏิบัติต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างไร แล้วนำรูปแบบมาปฏิบัติหากว่ารูปแบบนั้นได้รับการยอมรับนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ดี

๔) องค์ประกอบของสถาบัน (Institutional Factors) เช่น โรงเรียน วัด ครอบครัว หน่วยงาน สมาคม องค์กรต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้มีส่วนสร้างทัศนคติให้แก่บุคคลได้อย่างมากมาย เช่น โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ และอบรมสั่งสอนให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า ดังนั้นบุคคลทั่วไปจึงเห็นว่าโรงเรียนเป็นสิ่งที่ดี เพราะช่วยในการอบรมสั่งสอน บุคคลในสังคมที่จะกระทำการต่อสิ่งใด ๆ ไปในทางใดทางหนึ่งเป็นการแสดงออกโดยมาฝ่าฝืนต่อความรู้สึกนึกคิดในสององค์ประกอบข้างต้น

ชูชีพ อ่อนโภคสูง กล่าวว่า มีปัจจัยหลายประการที่ทำให้เกิดทัศนคติ ดังนี้

(๑) ทัศนคติของคนอื่น ดังนั้นทัศนคติของคนเหล่านี้ จึงมาจากการเชื่อมั่นในตนเอง และไม่ยอมยกให้บุคคลอื่นมีทัศนคติต่างไปจากตน ทำให้มีทัศนคติในทางลบต่อบุคคลอื่น ๆ บุคคล

<sup>๖๐</sup> สุนทร เสถริมเกียรติ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการฝ่าฝืนกฎหมายของผู้ใช้รถชนตัวในกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๓๐ - ๓๑.

สั่งพิมพ์นี้เป็นแบบดิจิทัลของห้องเรียนฯ

ผู้คาดหมายในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมาร่วมที่แผนกห้องสมุดห้องเรียนฯ

ประเภทนี้มักจะมีลักษณะบุคลิกภาพที่ชอบวางแผน เช่น คนที่เจ้าระเบียบ มักจะเชื่อมั่นในความคิดเห็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มักเชื่อว่าตนเองมีอำนาจเหนือคนอื่น และไม่ค่อยยอมรับข้อหุ่น มักขัดมั่นในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มักจะเก็บความรู้สึกบางอย่างไว้เนื่องจากความรู้สึกว่าการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการ อาจเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของสังคม

(๒) สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลทั้งสิ้น

(๓) ความต้องการให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนาบุคคลจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่ให้เขางาม ปรารถนา ถ้าสิ่งใดทำให้เขามาไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการ ก็จะทำให้เขามีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น<sup>๔๔</sup>

#### ๒.๒.๔ องค์ประกอบของทัศนคติ

แบ็ค (Back) กล่าวถึงองค์ประกอบทัศนคติของบุคคลมี ๓ ด้าน คือ ความรู้ ความรู้สึก พฤติกรรม ดังนี้

(๑) ด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่ความคิด ความเข้าใจของแต่ละบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ว่าสิ่งใดถูกหรือผิดอาจอยู่ในรูปแบบแตกต่างกัน

(๒) ด้านความรู้สึก (Affective Component) คือ อารมณ์ส่วนบุคคล รักชอบ โกรธ เกลียด แตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของบุคคล โดยสิ่งที่เป็นคุณจะเป็นความรู้สึกที่ดี

(๓) ด้านพฤติกรรม (Behavior Component) คือ ความพร้อมที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อ บุคคล สิ่งของ สถานการณ์ เป็นการแสดงออกของบุคคลในการยอมรับหรือปฏิเสธต่อความสัมพันธ์กับ ทางสังคม<sup>๔๕</sup>

ทัศนคติที่คนมีต่อผู้อื่นและสิ่งต่าง ๆ จะประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

(๑) ความคิดความเข้าใจ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้ ความคิด และความเชื่อ เกี่ยวกับผู้คน วัตถุ สถานการณ์ ความคิด และสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความหมายของทัศนคติ

(๒) ความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Component) หรือ (Feeling Component) คือ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่มีปฏิกริยาต่อผู้อื่น เหตุการณ์ ความคิด หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเป้าหมายของ ทัศนคติ ความรู้สึกนี้จะเป็นความรู้สึกเชิงประเมิน

(๓) แนวโน้มของพฤติกรรม (Action Tendency, Behavioral Component หรือ Action Component) คือรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่เป็นที่หมายของทัศนคติ

<sup>๔๔</sup> ชูรีพ อ่อน โภคสูง, อิทธิยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒), หน้า ๑๐๕ - ๑๑๐.

<sup>๔๕</sup> Back, จ้างในเรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑.

ลักษณะพฤติกรรมที่คิดจะแสดงออกมากหรือแนวโน้มของพฤติกรรมนี้ จะสอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่

#### ๒.๒.๕ การวัดทัศนคติ

ทิพวรรณ อุดมสุวรรณ ได้สรุปแนวความคิดของ瑟อร์สโตน (Thurstone) ที่เห็นว่า ทัศนคติจะวัดโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องวัดจากการแสดงออกในรูปของความคิดหรือภาษาพูด เขาจึงใช้วิธีการวัดทัศนคติจากคำตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความในแบบวัดทัศนคติ<sup>๑๖</sup>

สุนทร เนลลิมเกียรติ ได้สรุปแนวคิดของลิกเกิร์ต (Likert) ใน การเสนอขั้นตอนการวัดทัศนคติไว้ดังนี้

๑) ให้เขียนข้อความเกี่ยวกับตัวแปรที่ต้องการจะวัดมาจำนวนหนึ่ง ควรจะใหม่ จำนวนมากพอสมควร ข้อความทั้งหมดนี้ให้มีข้อความที่มองในแง่ดี หรือนิมาน และข้อความที่มองในแง่ร้ายหรือนิสัย

๒) แต่ละข้อความจะมีระดับของการแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ ข้อความนั้นเป็นข้อความเชิงนิมาน หรือนิสัย

๓) ให้มีการกำหนดคะแนนทั้งข้อความเชิงนิมาน และข้อความเชิงนิสัยในลักษณะ ตรงกันข้าม และการเพิ่มหรือลดคะแนนจะต้องเป็นไปในลักษณะเดียวกัน

๔) ข้อความที่คัดเลือกมาแล้วเรียงเรียงและตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว นำไปทดสอบใช้

๕) นำแบบวัดทัศนคติที่ได้ทดลองแล้วน้ำใจเคราะห์ห้อมูล เพื่อที่จะเลือกเพื่อนเอากเฉพาะข้อความที่คิดว่ามีประสิทธิภาพ โดยการนำค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่าง (Discriminatory Power) และหาค่าคงที่ภายใน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์

๖) นำข้อมูลที่ผ่านการคัดเลือกมาเรียงเป็นแบบวัดทัศนคติ เพื่อทดสอบ เป็นข้อมูลต่อไป<sup>๑๗</sup>

สรุป การวัดทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจมานานในกลุ่มนักการศึกษาและนัก จิตวิทยาสังคม เพราะทัศนคติมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การรู้ถึงทัศนคติของบุคคล

<sup>๑๖</sup> ทิพวรรณ อุดมสุวรรณ, “ทัศนคติของข้าราชการและประชาชนที่มีต่อการแต่งตั้งผู้ว่าราชการ จังหวัดหญิง : กรณีศึกษาอำเภอเมืองนราธิวาส”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๓๘, หน้า ๑๓.

<sup>๑๗</sup> สุนทร เนลลิมเกียรติ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการฝ่าฝืนกฎหมายของผู้ใช้รถชนตัวในกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, ปี ๒๕๓๐ - ๓๑.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องกนกฯ ฯ

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

๑๕

โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องกนกศวาย ขอบคุณ

หรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งได้สิ่งหนึ่งว่าเป็นไปในทิศทางใด มีระดับความเข้มมากน้อยแค่ไหน ย้อนจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนและดำเนินการอย่างโดยย่างหนักกับ บุคคลหรือกลุ่มคนนั้นได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

## ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับนักการเมือง

### ๒.๓.๑ ความหมายของนักการเมือง

ภายในสังคมการเมืองหนึ่ง ๆ เราสามารถจำแนกบุคคลหรือสมาชิกของสังคมออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามแต่ละบทบาทและสถานภาพที่มีการกำหนดขึ้น ตลอดจนพฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคล ในบรรดาคนกลุ่มนี้ที่มีความหลากหลายดังกล่าว “นักการเมือง” เป็นชนกลุ่มนี้ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง คือมีการแสดงออกที่เด่นชัดในแง่มุมหนึ่ง จนสามารถจัดรูปแบบแนวคิดในเชิงระบบได้

คำว่า “นักการเมือง” (politician) มาจากคำว่า “การเมือง” (politics) มาจากภาษากรีกคือ ว่า “polis” แปลว่า เมือง หรือนคร ตามประวัติศาสตร์การปกครองของกรีกในสมัยโบราณ ปรากฏว่าเมืองหรือนครมีฐานะเป็นรัฐ (state) หรือที่เรียกว่า (city state) เช่น นครเอเธนส์ และนครสปาร์ตานาเป็นต้น เมืองหรือนครในสมัยโบราณต่อมาก็ถูกสถาปนาเป็น “รัฐ”

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของนักการเมืองว่า คือ ผู้ฝึกได้ในการเมือง ผู้ที่ทำหน้าที่ทำการเมือง เช่น รัฐมนตรี สมาชิกรัฐสภาฯ

ตามความหมายในปัจจุบัน ในครรภ์เอเธนส์คือว่า สังคมคือการเมือง ประชาชนทั้งหมดในฐานะที่มีส่วนร่วมในการของรัฐคือ นักการเมืองและบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยการปกครองรัฐหรือเมืองก็คือ ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองมากกว่าคนอื่น ๆ

ในระบบประชาธิปไตย บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นนักการเมืองนั้น โดยปกติแล้ว ต้องสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนแสดงความนิยมชอบ และเมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วก็อยู่ในตำแหน่งในระยะเวลาอันจำกัด เช่น ๔ ปี หรือ ๕ ปี เมื่อระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งสิ้นสุดลง วารการเมืองก็จะเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ จะต้องทำการเลือกตั้งกันใหม่เพื่อหาบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยเหตุที่นักการเมืองเองต้องต่อสู้กับคู่แข่งเพื่อให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนหรือแสดงความนิยม ผู้ที่เป็นนักการเมืองมากได้ชื่อว่าเป็นบุคคลที่แสวงหาประโยชน์เฉพาะหน้า เป็นคนชอบโอกาสและมากไปด้วยเล่ห์กล ตลอดจนใช้อุบายต่าง ๆ เพื่อชูใจให้

๑๕ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, ข้างแล้ว, หน้า ๑๕๘๙.

ประชาชนลงคะแนนเสียงแก่ต้น ไม่ว่าจะพิคธรรมนองคลองธรรมหรือไม่ อย่างไรก็เจตนารมณ์ของนักการเมืองที่ประกาศต่อประชาชนในขณะทำการรณรงค์หาเสียงนั้น ทุกคนต่างมีความประราดนาจะทำประโภชน์ให้เก็บบ้านเมืองและให้ประชาชนได้รับความพำสูก แต่เนื่องจากต้องมีการแบ่งขันเพื่ออาชันะใจประชาชนจึงมักมีการโน้มน้าวจิตใจประชาชนด้วยวิธีการต่าง ๆ และก่อโฉมตี ซึ่งก่ออ่อนของกันและกัน ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิบัติการทำงานการเมืองที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

สิชิต ชีรเวศิน กล่าวว่า นักวิชาการไทยให้ข้อสรุปว่า นักการเมืองคือ “นักธุรกิจ การเมือง” โดยมีที่มาที่ไปจากการที่นักการเมืองไทยชอบใช้เงินซื้อเสียง เพื่อเข้ามาเป็นรัฐบาล ยึด ตำแหน่งบริหาร มีการแทรกแซงข้าราชการประจำ และหาผลประโยชน์จากการประมาณแผ่นดิน โดยการเสนอโครงการใหญ่ ๆ (Mega Project) เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่เป็นสัดส่วนที่เป็นร้อยละ ฉะนั้นการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจึงกลายเป็น “ธุรกิจ การเมือง”<sup>๙</sup>

เวห์ม霍เนอร์ (Wehmhoener) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับนักการเมืองโดยเน้นบทบาทของนักการเมืองว่าเป็นผู้กำหนดคุณธรรมหรือเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งระดับสูงของโครงสร้างนั้นๆ หรือนักการเมือง หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในแต่ละสังคมหนึ่ง โดยมีตำแหน่งหน้าที่สำคัญและมีชื่อเสียง ซึ่งอาจรวมถึงบุคคลหลายอาชีพด้วยกัน เช่น ข้าราชการ ซึ่งเป็นบุคคลกลุ่มน้อยในสังคมและเป็นผู้ควบคุมทรัพย์สินส่วนใหญ่ หรือสถานภาพทางสังคมในระดับสูง หรือเป็นผู้มีอิทธิพลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในขอบเขตการตัดสินใจที่มีผลต่อสมาชิกของสังคม และนักธุรกิจที่ร่ำรวย ซึ่งเป็นผู้ที่ยึดกุมทรัพยากรของการเมืองส่วนใหญ่ไว้ในกลุ่มตนเองและพร้อมที่จะใช้ทรัพยากรหั่นหมัดที่มีอยู่เพื่อก้าวไปสู่การเมืองหรือให้ได้มาซึ่งอำนาจในทางการเมือง เพื่อที่จะใช้กำลังอำนาจทางการเมืองในการแสวงหาหรือรักษาผลประโยชน์ของตนหรือกลุ่มตน<sup>๑๐</sup>

สรุปได้ว่านักการเมืองคือผู้ที่ฝึกให้ทางการเมือง ผู้ที่ทำหน้าที่ทางการเมืองและผู้ใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อบริหารงาน และปักกรองสามัชิกส่วนใหญ่ของสังคม เป็นต้น

๙๕ ศาสตราจารย์ ดร. ลิบิต นีร่วดิน, การเมืองการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕), หน้า ๔๒๘.

<sup>๒๐</sup>Wehmhoener, อ้างใน สิริยา โลชาน, “นักการเมืองที่ดีในทศวรรษของผู้ใหญ่เมืองในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๖, หน้า ๒๖.

### ๒.๓.๒ ประเภทของนักการเมือง

**ดาลล์ (Dahl)** ได้แบ่งบุคคลทางการเมืองตามลักษณะของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวทางการเมืองมากน้อยแตกต่างกันออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๑) ผู้ไม่สนใจทางการเมือง หรือสนใจทางการเมืองน้อย มักเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพัฒนา ได้แก่ ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางการเมือง ไม่สนใจที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง หรือกระบวนการทางการเมือง อาริ ไม่ใส่ใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ไม่สนใจที่จะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือไม่สนใจเรื่องราวต่าง ๆ ทางการเมืองโดย บุคคลจำนวนนี้มักมีสาเหตุที่ไม่อยากเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมืองแตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วบุคคลเหล่านี้มีความเชื่อว่า พวกราษฎร์ไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองคือพ่อที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวได้

๒) ผู้สนใจการเมือง เป็นบุคคลที่สนใจเรื่องราวข่าวสารทางการเมืองและอาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมของรัฐ การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องนี้มีอยู่หลายทางที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น บุคคลที่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นทางการเมืองและมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของตนอย่างไร บุคคลที่รู้ถึงความสำคัญของการตัดสินใจของรัฐบาล หรือสถานบันทึกการเมืองอื่น ๆ บุคคลที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองระดับหนึ่ง เช่น สนใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สนใจสมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง แต่ยังไม่ถึงระดับที่ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจตกลงใจหรือการกำหนดนโยบายโดยตรง

๓) ผู้แสวงหาอำนาจและผู้นำ ในสังคมการเมืองมีบุคคลบางกลุ่มพยายามแสวงหาอำนาจมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้เขามีอำนาจหรืออิทธิพลทางการเมืองมากกว่าบุคคลเหล่านี้จะพยายามแสวงหาอิทธิพลเพื่อผลทางด้านนโยบาย ระบุข้อบังคับและการตัดสินใจตกลงใจในการใช้บังคับกฎหมายของรัฐและอิทธิพลทางการเมืองนี้ ไม่มีทางที่สมาชิกในระบบการเมืองจะมีได้อย่างเท่าเทียมกัน การแสวงหาอำนาจก็เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม หรืออาจจะเป็นการแสวงหาอำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกร้องเพียงกลุ่มน้อยก็ตาม

๔) ผู้ทรงอำนาจ หมายถึง บุคคลที่มีทรัพยากรทางการเมืองหรือเป็นผู้ใช้อำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากการเมือง บุคคลเหล่านี้อาจมิได้ต้องการแสวงหาอำนาจหรือทรัพยากรทางการเมืองเลย แต่หากมีอำนาจนั้น และเป็นผู้ใช้อำนาจนั้นเสียเอง

ในลักษณะการจำแนกบุคคลออกเป็น ๔ กลุ่ม หรือ ๔ ระดับของ Dahl นี้ จึงทำให้พอกะนองเห็นได้ว่า นักการเมืองในความหมายโดยทั่วไปคือ บุคคลประเภทที่สาม หรือผู้ที่แสวงหา

ข้ามจังและผู้นำซึ่งเป็นความหมายที่มีความเข้าใจกันโดยทั่วไปมากที่สุด ในปัจจุบัน หรืออีกทรรศนะนึงมีความเข้าใจว่า การเมืองนั้นเกี่ยวข้องกับบุคคลประเภทที่ ๓ ว่าเป็นผู้ฝึกไฟทางการเมือง ส่วนบุคคลประเภทที่ ๑ และ ๒ นั้นเป็นผู้ที่ไม่ฝึกไฟทางการเมือง เป็นต้น<sup>๒๐</sup>

ซิลcock และ อีเวอร์ส (Silcock and Evers) ได้แบ่งกลุ่มนักการเมืองออกตามอาชีพ คือกลุ่มนักการเมืองที่มาจากพวกราชการพลเรือนซึ่งผู้ใหญ่ที่ปลดเกษียณแล้ว หรือกำลังจะปลดเกษียณนักการเมืองที่มาจากกลุ่มพ่อค้าธุรกิจ นักธุนคາตและผู้ประกอบอาชีพอิสระต่างๆ เช่น นายแพทย์ พนักงานและวิศวกร นักการเมืองที่มาจากทหาร นายทหารที่มาเป็นนักการเมือง จะเคยดำรงตำแหน่งอยู่ในระดับสูงในกองทัพหรืออยู่หน่วยคุณกำลังรบเป็นส่วนใหญ่<sup>๒๑</sup>

ใหม่ รักหมู่ ได้แบ่งนักการเมืองออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑) ประเภทอาสาหรืออุทิศตัวเดิมที่ กลุ่มนี้จะอุทิศตัวเองจะเป็นพวกรที่มีความคิดและความรู้สึกที่รุนแรง เช่น ยอมรับนับถือนโยบายพรรคและหัวหน้าพรรครอย่างลึกซึ้ง จนสามารถเอาการเมืองแทนศาสนาได้ เชื่อมั่นและหวังในระบบการเมือง พวgnักการเมืองประเภทนี้จะเป็นหัวหอกสำคัญที่เดินหน้า ได้แก่ นักการเมืองระดับหัวหน้าพรรคร กรรมการบริหารพรรคร หรือเลขานุการพรรคร เป็นต้น

๒) ประเภทแนวร่วมหรือพันธมิตร นักการเมืองประเภทนี้ศรัทธาและมีอุดมการณ์ทางการเมือง รองจากนักการเมืองประเภทแรก แต่จะมีระดับความเชื่อมั่นศรัทธาในระบบการเมือง ลดระดับลงมาบ้างเล็กน้อย

๓) ประเภทพวgnักการเมืองประเภทนี้มีระดับความเป็นศรัทธาทางการเมืองไม่รุนแรงพo แม้ว่าโอกาสจะอำนวยให้ก็ตาม พวgnี้จะเป็นพวgnักเชื้อชา เนยเมยทางการเมืองแต่มีความเชื่อมั่นและมีศรัทธาในระบบการเมืองอยู่บ้าง แต่เมื่อความรู้สึกเชื้อชาเข้าครอบงำพวgnี้มักจะโทยคนอื่นเสมอไป<sup>๒๒</sup>

อุทัย พิมพ์ใจชน ได้แบ่งพฤติกรรมนักการเมืองไทยออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

<sup>๒๐</sup> Dahl, อ้างใน ชัยวัฒน์ ธรรมปารो, “นักการเมืองท้องถิ่นที่ดีในความคิดเห็นของ พนักงานเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๘, หน้า ๔๔ - ๔๕

<sup>๒๑</sup> Silcock and Evers, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๔ - ๑๐๔.

<sup>๒๒</sup> ใหม่ รักหมู่ และชรัชชัย ไพจิตร, บันทึก ๒๕ นักการเมือง วิเคราะห์การเลือกตั้งของไทย, (กรุงเทพมหานคร : นพรัตน์, ๒๕๒๒), หน้า ๑๔๕.



เลขที่เมือง ๕๖๓๘๔๖๓  
เลขเรียงหนังสือ ๑๗๗๘๗ บ.๑  
วันที่ ๑ มี.ค. ๖๔

๑๕

(๒) นักการเมืองอาชีพ หมายถึง ผู้เล่นการเมืองด้วยอุดมการณ์จริง ๆ นักการเมืองประเภทนี้มีมีการเลือกตั้งเมื่อใดก็ต้องลงเลือกตั้งทุกครั้ง ถือว่าการเมืองคือชีวิตและมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการเมือง

(๒) นักการเมืองประเภทเสี่ยงโชคหรือแสร้งโชค พวคนี้จะไม่มีอุดมการณ์ทางการเมืองลงเลือกตั้งแต่ละครั้งก็เพื่อโชคดีโชคช่วย เพื่อจะได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนประชาชนบ้าง

(๓) นักธุรกิจหรือพ่อค้าการเมือง นักการเมืองพวคนี้จะใช้เงินเป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จทางการเมือง โดยจะให้ความสำคัญด้านเงินตราในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนักการเมืองพวคนี้จะไม่เข้าใจว่าการเมืองคืออะไร เข้าใจแต่ว่าการเมืองคือการที่จะต้องเอาชนะทุกวิถีทาง

(๔) นักการเมืองประเภทน้ำเน่า นักการเมืองประเภทนี้เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งจะดำเนินสืบสานเรื่องข้ามหรือดำเนินรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา และนักการเมืองประเภทนี้จะให้คำมั่นสัญญาแก่ประชาชนแต่ไม่จำเป็นต้องยืนยันว่าสัญญาเหล่านี้จะต้องปฏิบัติได้หรือไม่ อีกอย่างหนึ่งนอกจากจะให้คำมั่นสัญญาค่าตั้ง ฯ แล้วเมื่อมีข่าวของพอที่จะแยกจ่ายให้แก่ประชาชนก็จะรีบแยกจ่ายเพื่อจะเรียกร้องคะแนนนิยมจากประชาชน <sup>๒๔</sup>

กล่าวโดยสรุปแล้วนักการเมืองของไทยสามารถจำแนกตามกลุ่มอาชีพได้ ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ คือกลุ่มนักการเมืองที่มาจากข้าราชการ กลุ่มนักการเมืองที่มาจากพ่อค้า นักธุรกิจหรือผู้ประกอบอาชีพอิสระ เช่น 宦商 หนา谀ความ และกลุ่มนักการเมืองที่มาจากทุกทหาร กล่าวได้ว่านักการเมืองทั้ง ๓ กลุ่มนี้ เป็นกลุ่มนบุคคลที่มีบทบาทอย่างมากต่อการกำหนดวิธีชีวิตของสังคมเนื่องจากเป็นกลุ่มนบุคคลซึ่งควบคุมการใช้กลไกอำนาจจัดการต่าง ๆ เช่น การกำหนดกฎหมาย นโยบายหรือข้อบังคับต่าง ๆ จะออกมาในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมมาก น้อยแค่ไหนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนจิตสำนึกของนักการเมืองที่กุมอำนาจไว้เป็นสำคัญ กล่าวคือ หากนักการเมืองซึ่งกุมกลไกอำนาจไว้นั้นเป็นผู้ที่เห็นประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันแล้ว นโยบายหรือการทำงานของกลไกต่าง ๆ ของรัฐก็จะออกมามีลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้การเมืองนั้นแต่เป็นผลเสียต่อส่วนใหญ่ของประเทศ

ภาพลักษณ์ของนักการเมืองที่จะปรากฏแก่สายตาของประชาชน เป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงให้นักการเมืองในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหาร ที่เป็นผู้ปกครองประเทศ แทนประชาชนเป็นผู้สนับสนุนต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งถ้าหากการเมืองคนใดมีคุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดี หรือการมีภาพลักษณ์ที่ดีในการลงสมัครรับเลือกตั้งครั้งใด ๆ นักการเมืองผู้นั้นก็จะมีโอกาสชนะการเลือกตั้ง ภาพลักษณ์ของนักการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กับผล

<sup>๒๔</sup> อุทัย พิมพ์ใจชน, ล้ำในเรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๙ - ๒๕.

สั่งพิมพ์เป็นแบบมีดิจิทัลห้างมนูญ บมร.  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้อง庶務ศูนย์ ขอนแก่น

ทางการเมืองด้วย เพราะในระบบประชาธิปไตยนั้นประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของนักการเมืองได้ ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองในฐานะสมาชิกสภานราษฎร หรือคณะกรรมการตระกูลนี้ก็ตาม ถ้าหากพลักยณ์ของนักการเมืองเป็นไปในทางที่ประชาชนไม่ให้การยอมรับ นักการเมืองนั้นก็จากที่จะมีโอกาสชนชั้นการเลือกตั้ง หรือเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว อาจจะไม่ได้รับการเลือกตั้งครั้งต่อไป ในต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน พลักยณ์ของการเป็นนักการเมืองที่คือเป็นสิ่งจำเป็นที่ตัวนักการเมืองจะต้องสร้างให้ประชาชนเกิดการยอมรับ

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนจากการณ์ของประธานาธิบดี คลินตัน แห่งสหรัฐอเมริกา เมื่อประกายพลักยณ์ในทางซ้ายส่วนนั้นประชาชนส่วนหนึ่งไม่ให้การยอมรับ แต่ประธานาธิบดี คลินตันก็ได้พยายามสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ประชาชนของตนเองเห็นความสำคัญของการสร้างภาพลักษณ์ การเป็นนักการเมืองที่ดีในสายตาประชาชน เป็นสิ่งจำเป็น เพราะในปัจจุบันการที่ประเทศไทยกำลังก้าวสู่ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้มากขึ้น ภาพของนักการเมืองที่แสดงออกมาให้ประชาชนเห็นจะเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเลือกนักการเมืองคนใดเข้ามาริหารประเทศแทนตน

ภาพลักษณ์ของการเป็นนักการเมืองที่ดี ควรจะต้องมีคุณสมบัติส่วนตัวที่ดี มีชีวิตที่ไปร่วมสังสรรค์และปัจจุบัน คุณสมบัติของความเป็นผู้นำทางการเมืองที่ดีเพื่อที่จะบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ ผู้นำทางการเมืองที่มีคุณภาพจึงมีความสำคัญยิ่ง คือ “ผู้นำเป็นอย่างไร ผู้นำตามที่จะเป็นอย่างนั้น” จากระบบการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย นักการเมืองในฐานะผู้นำทางการเมืองหรือตัวแทนประชาชนจะต้องลักษณะของประชาชนกลุ่มที่เดือดexe ข้าม ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้นำที่คิดทางให้กับประชาชน หากสังคมได้ผู้นำที่ไม่ได้เป็นแบบอย่าง หรือที่ไม่ได้มามาก่อน การระบบที่ต้องการนักการเมืองที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมก็จะพากันทั้งประเทศ คำเนินไปในแนวทางที่ไม่ถูกต้องได้

### ๒.๓.๓ นักการเมืองที่พึงประสงค์

ฉิมิต ชีรเวศิน ได้กล่าวถึงนักการเมืองที่พึงประสงค์มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑) นักการเมืองที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งหมายความว่าเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองบริหาร เข้าใจลึกซึ้งปรัชญาการปกครองแบบประชาธิปไตยมีความเข้าใจเป็นอย่างดี ก็เช่น กับโครงสร้างและกระบวนการทางการเมือง เข้าใจรัฐธรรมนูญ กฎหมายพรรยาการเมือง กฎหมายเลือกตั้งและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบ้านเมืองที่สำคัญที่สุดต้องบริหารงานโดยเห็นความสามารถใช้คนให้ถูกต้องเหมาะสมกับงาน และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประเมินผล

(๒) ต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ไม่คับแคบและดื้อรั้น ต้องเปิดกว้างรับฟังทัศนคติหลาย ๆ ฝ่าย มีประเดิมปัญหาและแนวทางการแก้ไขอย่างเฉียบขาด ไม่สุดโต่ง ไปตามสมัยนิยมหรืออุดมทุ่งจนเกินเลย สามารถประสานความรู้จากที่อื่นกับภูมิปัญญาของชาติ

(๓) ต้องเป็นบุคคลที่มีจริยธรรมและศีลธรรม มีศีล มีสัตย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จริยธรรมและจรรยาบรรณทางการเมือง รักษาหลักการของความยุติธรรมและความถูกต้อง ไม่ทำลายหลัก การปกครองแบบประชาธิปไตย ที่สำคัญที่สุดต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นประชาธิปไตย

(๔) ต้องสามารถอุทิศชีวิตเพื่อชาติให้หนี้แผ่นดิน กระทำการทุกอย่างเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ รักษาและปกป้องผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะคนยากไร้ ไม่น้อรายภูร์บังหลวง มุ่งกอบโกยผลประโยชน์ใช้คำแห่งอำนาจที่ครองอยู่

(๕) ต้องต่อสู้ในกระบวนการทางการเมืองอย่างเที่ยงธรรม ไม่ใช้เงินซื้อเสียง ไม่ใช้เงินซักจุุ่งลูกพรրจากพรรครักอื่นมาเข้าพรรครคน ไม่โกงค่าตัวเพื่อที่จะหาเงินก้อนใหญ่เข้ากระแสเป้า

(๖) ต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่อารยะ ไม่สร้างกระบวนการทางการเมืองแบบ น้ำเน่าการพูดจาต้องมีหลักฐานมีข้อมูลมีทฤษฎี มีเหตุมีผลที่สำคัญต้องไม่สร้างภาพอันอัปลักษณ์ของนักการเมืองให้ปรากฏ เพราะจะทำให้ระบบประชาธิปไตยเสื่อมความชอบธรรม

(๗) ต้องผดุงชื่่องหลักนิติธรรม รักษาไว้ซึ่งความศักดิ์ศิทธิของกฎหมาย ไม่ตะเบ็งตีความแบบเครื่องญี่ปุ่น ลูบหน้าประนมมือเดอกปฏิบัติแต่ที่สำคัญที่สุดระบบสังคมจะต้องผลักดันให้บุคคลที่ไม่น่าพึงประสงค์ออกไปจากการ เหลือเพียงแต่บุคคลที่น่าพึงประสงค์ไว้ทำหน้าที่แทนประชาชนพร้อม ๆ กับกลไกการควบคุมไม่ให้บุคคลเหล่านี้ออกนอกกรอบ<sup>๒๔</sup>

จำนวน อดีตวัฒนสิทธิ์ ได้กล่าวถึงลักษณะผู้นำที่คุณจะต้องรู้และเข้าใจเรื่องความต้องการของมนุษย์การเป็นผู้นำนั้นและมีหลายองค์ประกอบที่จะแบ่งเป็น

(๑) การเป็นผู้นำต้องมีคุณสมบัติ คือผู้นำจะต้องรู้และเข้าใจเรื่องของมนุษย์ให้ลึกซึ้งผู้นำจะต้องมีความรู้ทางค้านจิตวิทยาของมนุษย์อย่างละเอียด และสามารถดำเนินการเพื่อสนับสนุนความต้องการของลูกน้อง ผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษคือ จะต้องมีลักษณะเด่น มีพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพสามารถใช้ให้พริบและปฏิภาณแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

สิ่งที่นี่เป็นส่วนบุคคลของนาย นรา.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมานำส่งที่แผนกห้องสมุดส่วน ขอบอก

<sup>๒๔</sup> ลิขิต ธีรวีกิน, วิวัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), หน้า ๘.

(๒) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำ คือ คุณลักษณะที่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาแล้ว เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการฝึกอบรมและการพัฒนาด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา ด้านความสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

(๓) จิตใจของผู้นำที่คือจะต้องมีจิตใจสงบเยือกเย็น คือ “ไม่หวั่นไหวเพราะอคติ” จิตใจ หนักแน่น ไม่เชื่อคนง่าย จิตใจเบิกบานเป็นมิตร จิตใจมีคุณธรรม จิตใจมีความสุข และมีจิตใจไฟร์ เป็นประจำ

(๔) อารมณ์ของผู้นำที่ดี คือผู้นำที่ได้รับการพัฒนาดีแล้วควรมีอารมณ์เป็นแบบ ผู้ให้ญี่หั้งหลาย ดังนี้ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีอารมณ์ “ไม่หวั่นไหว” ไปกับโลกธรรมทั้ง ๙ มีอารมณ์ ละเอียด อ่อนโยน สุภาพเรียบร้อย มีอารมณ์ชื่นชอบธรรมชาติ รักเสียงเพลง และชื่นชมสุนทรีต่อๆ กัน แสดงตนเหมาะสมกับวัยและตำแหน่ง ไม่ปล่อยให้อารมณ์อยู่เหนือนิสัยเดดูพลดหรือเหนือนิจิตใจของตน มี ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตน ได้โดยไม่รู้สึกว่าเป็นการเก็บกดอารมณ์เอาไว้ รู้จัก ปล่อยวางทางอารมณ์ไม่เคร่งครัดถึงเรื่องผิดหวังหรือเรื่องไม่ถูกใจที่ผ่านมาแล้ว มีความสามารถในการพัฒนาอารมณ์ให้สูงส่งดีงามและเป็นไปในทางสร้างสรรค์สติปัญญาของผู้นำควรเป็นอย่างไร

(๕) ผู้นำที่ดีต้องมีสติปัญญาและวิจารณญาณ ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ในหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ รู้จักตนเอง เช่น รู้ถึงความสามารถและความบกพร่องของตน รู้จักเหตุผล รู้จักบุคคลอื่นที่อยู่ร่องข้าง และรู้ วิธีการใช้คน ได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของเขามากที่สุด รู้และเข้าใจวัฒนธรรมของชนชั้น หรือของสังคม รู้และเข้าใจ โครงสร้างของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ และที่ตนเป็นผู้นำคนทั้งหลายอยู่ รู้จัก ประเมินในการทำงานและการบริโภค รู้จักภาระและเทศะ รู้จักวางแผนในการพัฒนา รู้หลักการ เกี่ยวกับการบริหารการปกครอง และรู้จักวางแผนนโยบายและรู้จักการประเมินผลตามโครงการที่ได้ พัฒนาไปแล้ว

(๖) ความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้นำ ควรมีความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับลูกน้อง ผู้นำจะต้องใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่เข้าใจเป็นอย่างดี จนบุคคลอื่นสามารถตอบสนองตนเอง ได้เป็นอย่างดี มี ความสามารถในการบริหารงาน บริหารบุคคล บริหารตน บริหารงบประมาณ และบริหารวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้จักติดต่อกับบุคคลในหน่วย งานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและเป็นประizable ต่อตนเองและต่อส่วนรวม เป็นคนมีมนุษย์สัมพันธ์ดี แต่งตัวเหมาะสมกับวัยและตำแหน่ง มีความสามารถในการกระตุ้นและส่งเสริมให้ลูกน้องทำงาน อย่างกระตือรือร้นและดำรงชีวิตร่วมกับมีคุณธรรมและมีความสุขเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลอื่นในด้าน

ສັງພິນພົນເປັນສົມບັດຂອງຫ້ຽງຕາມຸກ ນມຮ.

ຜູ້ໄດ້ພບອູ່ໃນທີ່ອັນໄມ່ສົມຄວາ

ໂປຣຄນໍາມາສ່າງທີ່ແຜນກ້ອງສຸມຄັວຍ ຂອບຖະບາຍ

๒๓

ການນໍາຮູງຮັກຢາສຸຂພາພອນາມັບ ກົງຮະເບີນທີ່ດີຂອງສັງຄມ ອນຸຮັກຍື ແລະພັດນາວັດນຫຮຣນທີ່ດີໃຫ້ແພ່ວ  
ຫລາຍຕ່ອໄປ

(๗) ຖຸນຫຮຣນແລະຈົຍຫຮຣນຂອງຜູ້ນໍາ ຄວາງຈະຕ້ອງມີຄຸນຫຮຣນແລະຈົຍຫຮຣນປະຈຳ  
ຈົວີຕະແລະປະຈຳໃຈ ດັ່ງນີ້ ມີຄວາມຮັກແລະຄວາມເມດຕາ ແລະຄວາມເສີຍສະ ມີຈິຕ ໃຈະອາຄບຣຸຫຼົກ ໄມໆຄິດ  
ອາມາດພາຍານາທຫຼືອຄິດເປີຍດເປັນຄນອື່ນດ້ວຍເກີນແກ່ປະໂຍໜ໌ສ່ວນຕົນ ມີຄວາມຮູ້ທີ່ຄູກຕ້ອງແລະໃຊ້  
ຄວາມຮູ້ໃນທາງສ້າງສຣັກສິ່ງທີ່ດີຈານແກ່ຕົນເອງແລະແກ່ສັງຄມ ມີສຕິສັນປັບປຸງຢະ ໄນປະມາກລຸ່ມຫລັງ  
ຫຼືອນ້າມາໃນອນຍ່ານ ມີຄວາມລະອາຍໃນການກຳໜົວ ແລະເກຮັງກົລັວຕ່ອງພຸດຊອງອກສະກຣນຫຼຸກປະເທນມີ  
ຄວາມກົດໝູ້ຮູ້ຄູນຂອງບຸກຄລອື່ນທີ່ໄດ້ທຳໃນສິ່ງທີ່ມີປະໂຍໜ໌ຕ່ອນເອງ ມີຄວາມຮັກໃນສັງຫຮຣນ ຮັກໃນ  
ຄວາມຈື່ອສັຕິ ມີຄວາມເຄາຮພໃນສັກຕິສິ່ງຂອງເພື່ອມນຸ່ມຍໍ ມີຄວາມເຂື້ອໃນກົງແໜ່ງກຣມແລະປົງປົກຕາມ  
ຫລັກກຸລກຣນ ໄນທຳລາຍກົງແໜ່ງຄຸລຍກາພທາງສັງຄມແລະຄຸລຍກາພແໜ່ງກຣມຫາດີສິ່ງແວດລ້ອມເຄາຮພ  
ໃນກົງຮະເບີນຂອງສັງຄມ ໄນເສື້ອກສິທິທີ່ ມີຄວາມສາມາຮດໃນການດໍາຮັງຄວາມເປັນຫຮຣນ ແລະຄວາມຍຸດີ  
ຫຮຣນໃນສັງຄມ ມີນຸທິຕາຈິຕ່ອຜູ້ອື່ນ ໄນອີຈາລີຍາຜູ້ອື່ນປົງປົກຕາມຫລັກທີ່ພິຮ່າງຫຼັກຮນ ແລະຫລັກ  
ສັງຄຫວັດຫຼຸງ ລວມທັງຫລັກຫຮຣນທີ່ດີຈານຄາສຳນາທັງຫລາຍ<sup>๒๖</sup>

ເກີຍສັກດີ ເຈົ້າຍຸງສັກດີ ໄດ້ກ່າວລ່າວສິ່ງຄຸນສົມບັດຂອງນັກການເມືອງທີ່ດີວ່າຄວາມມີ  
ລັກຍົນ ១០ ປະກາດຕັ້ງຕ່ອໄປນີ້

(๑) ນັກການເມືອງທີ່ມີຄຸນກາພ ນັກການເມືອງຕ້ອງເປັນບຸກຄລທີ່ມີຄຸນກາພສູງ ນອກຈາກຈະນີ  
ຄຸນຫຼຸມໃນການບົງລາຍການ ນັກການເມືອງຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາຮດຄວາມເກັງກາຈ ຂລາດຮອບຮູ້  
ທີ່ສຳຄັນຕ້ອງເປັນນັກບົງລາຍການທີ່ມີຄວາມສາມາຮດ ສາມາຮດບົງລາຍການ ຈັກກາ ໄດ້ຍ່າງດີເລີດໃນ ៣ ດ້ວຍກົດໝູ້  
ບົງລາຍການ ບົງລາຍການ ບົງລາຍການ ພົມບົງລາຍການ ອື່ນສາມາຮດບົງລາຍການ ໄດ້ຍ່າງຮວດເຮົວ ແລະມີປະສິທິກາພ  
ແລະຈະຕ້ອງເປັນຄນທີ່ຂອບເຮັນຮູ້ ມີລັກຍົນທີ່ເປັນນັກເຮັນຕລອດສິ່ງ ໄນປົງປົກສິ່ງໃໝ່ ໄນມີແນວ  
ຄວາມຄົດແນບອນຸຮັກຍືນ ໂດຍເຫາຕານເອງເປັນຄູນຢັກຄາງ ແຕ່ເປີດໃຈພັດນາຕົນເອງໃຫ້ກ້າວທັນ ໂດຍຕອດ  
ເວລາ ລວມທັງຈະຕ້ອງມີປະສົບກາຮັນທີ່ກໍານົດການດໍາຮັງການບົງລາຍການ ແລ້ວເປັນຍ່າງດີ ສອດຄລື່ອງເໝາະສົມກັບ  
ກາເຂົ້າມາດໍາຮັງການແກ່ຜູ້ບົງລາຍການປະເທນ

(๒) ນັກການເມືອງຜູ້ມີຄຸນປະໂຍໜ໌ ທຳມະນຸດໃຫ້ສ່ວນຮັບສ່ວນດ້ວຍຄວາມເສີຍສະ  
ນັກການເມືອງຕ້ອງທຳມະນຸດສິ່ງໂດຍເກີນແກ່ສ່ວນຮັບສ່ວນເປັນຫລັກ ໄນເກີນແກ່ສ່ວນຕົນແລະພວກພ້ອງ ໄນທຳ  
ໜ້າທີ່ເພື່ອຫາພລ ປະໂຍໜ໌ສ່ວນຕົວ ແລະຕ້ອງໄມ່ປະນິປະນອມກະທຳຕາມພລັກລຸ່ມ ຫາກເປັນສິ່ງທີ່  
ໄນ້ຄູກຕ້ອງຫຼືອເປັນພລຮ້າຍຕ່ອປະເທນຫາດີ ນັກການເມືອງເຂົ້ານີ້ຈະເກີດຂຶ້ນ ໄດ້ກີ່ຕ່ອມເມື່ອໄດ້ຕໍ່ແກ່

<sup>๒๖</sup> ຈຳນາງ ອົດວັດນສິທິທີ່, ສັງຄມວິທີຍາ, (ກຽງເທັມຫານຄຣ : ນາທາງພາລັກຮນຮາຈວິທີຍາລັບ, ២៥៤០),  
ໜ້າຕະສ.

ทางการเมืองแล้วบ่อมต้องหาโอกาสอ่อนทุนคืนโดยการหาผลประโยชน์ส่วนตัวในขณะที่ดำรงตำแหน่ง

๓) นักการเมืองที่เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล คนในประเทศจะมีความสุขมากยิ่งขึ้น หากได้นักการเมืองที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และมีความตื่นตระหนกน้อยลงเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ เนื่องจากนักการเมืองที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลจะเป็นที่น่าเชื่อถือของคนที่ต้องการ และคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย ผู้คนจะอยากรับฟังความคิดเห็นและมุ่งมองของเขามากเพื่อจะได้ทิศทางที่เป็นประโยชน์ นักการเมืองจึงจำเป็นต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ของอนาคต เป็นคนที่มีความคิดคริเริ่ม ไม่มองอะไรแคบ ๆ ไม่เป็นคนคิดสั้น คิดตื้น ๆ ไม่ละเอียดครอบคลุมและต้องเป็นผู้ที่มีใจเปิดกว้าง ในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นคนมีเหตุผล เป็นคนทันสมัย มีลักษณะของความเป็นสากล สามารถติดต่อสร้างสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศได้

๔) นักการเมืองที่มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี นักการเมืองต้องมีลักษณะพื้นฐานของการดำเนินชีวิตแบบเสมอต้นเสมอปลาย ก่อนเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นอย่างไรเมื่อได้รับตำแหน่งแล้วก็ต้องเป็นเช่นนั้น ไม่ได้เป็นการ塑造 คุณลักษณะชีวิตที่ควรจะได้แก่ ต้องมีความเมตตา มีความกรุณาต่อประชาชนผู้ทุกชั้นคนด้อยโอกาสในสังคม และชนกลุ่มน้อยในประเทศ มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับในเรื่องของสิทธิมนุษยชนให้ทุกคนอยู่ร่วมกันด้วยความเสมอภาค และต้องเรียนรู้ที่จะให้อภัย มีความมั่นคงในการรณรงค์ รักษาความสงบเรียบร้อย ไม่มีนิสัยเป็นนักเลงหัวไม้ ไม่ใช้อำนาจหรืออิทธิพลข่มขู่บังคับผู้อื่นด้วยกว่า นอกจากนี้ยังต้องมีความสุภาพอ่อนน้อม ไม่ถือตัว มีความขยันขันแข็งเป็นคนกล้ารับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ กล้ายอมรับผิด ไม่โหยความผิด ให้ผู้อื่นต้องแสดงตัวเป็นผู้รับผิดชอบอย่างเสมอ

๕) นักการเมืองที่มีคุณประวัติ นักการเมืองจะต้องมีประวัติดี มีการดำเนินการชีวิตตั้งแต่เด็กที่ไปร่วมใส ทั้งในชีวิตหน้าที่การทำงานและชีวิตส่วนตัวจะต้องเป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสาธารณะและต้องมีชีวิตครอบครัวเป็นแบบอย่าง ชีวิตครอบครัวจะเป็นภาพสะท้อนว่าหากนักการเมืองยังไม่สามารถบริหารครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดในสังคมได้ เมื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองเขายังสามารถบริหารประเทศได้ดี ได้อย่างไร นักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่ประกอบแต่สัมมาอาชีพมาตลอด ไม่มีประวัติทางทุจริต ไม่มีประวัติในการดำเนินธุรกิจที่สังคมไม่ยอมรับ ไม่มีประวัติการเป็นนักเลงเข้าพ่อ ไม่มีกิจการที่เกี่ยวข้องกับการพนัน หรือธุรกิจที่สร้างปัญหาสังคมมาก่อน เพราะนักการเมืองไม่เพียงได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่เท่านั้นแต่ยังต้องได้รับการยอมรับจากนานาประเทศด้วย

๖) นักการเมืองที่มีคุณว่าจ้าง คุณภริยา นักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่มีวิชาชีพ มีคำพูดที่สุภาพ มีเหตุมีผล รักษาคำพูดไว้ให้มั่นคง ไม่โกหกไม่กลับกอกลางไม่ปลื้นปล้อต้องไม่เป็นคนที่

๗) นักการเมืองที่มีคุณธรรม จริยธรรม จะต้องเป็นคนที่มีคุณธรรมประจำใจ  
จะต้องมีความยุติธรรม ไม่เป็นคนลำเอียง เป็นผู้ที่มีจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ จริงใจต่อประเทศชาติ  
และประชาชน เป็นผู้ที่รักษาคำพูด และเป็นผู้ที่มีสติในการพิจารณาพินิจพิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ  
อย่างละเอียดรอบคอบ ไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ ต้องเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ มีหลักการในการ  
ดำเนินชีวิตส่วนตัวในการบริหารประเทศ คุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองนับเป็นคุณสมบัติ  
ที่เด่นและเป็นคุณต่อประเทศชาติมากที่สุด หากนักการเมืองขาดคุณธรรมและจริยธรรมแม้เก่งกาจ  
มีการศึกษาสูงก็ไม่สามารถนำพาประเทศไปสู่ความ 번昌ลั่นได้

ส) นักการเมืองที่มีความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวและกล้าหาญ ขณะเดียวกันรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบาແเมื่อว่าสังคมในปัจจุบันไม่ได้เป็นยุคที่ต้องทำศึกสงครามอย่างในอดีต แต่นักการเมืองที่มีคุณสมบัติเข้มแข็งและกล้าหาญยังคงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหน้าที่ของการเป็นนักการเมืองนั้น คือนำทิศทางคนจำนวนมากสู่ทิศทางเดียวกันได้ จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่นักการเมืองจะต้องเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวและกล้าหาญ ความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวและกล้าหาญของนักการเมืองจะต้องแสดงออกในลักษณะของการกล้าตัดสินใจ และมีความเข้มแข็งในการรับแรงกดดันจากการรอบด้าน แรงกดดันจากเสียงวิพากษ์วิจารณ์ นักการเมืองต้องยืนหยัดต่อการตัดสินใจ ถ้าการตัดสินใจนั้นถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อก่อนส่วนรวมและประเทศชาติ ขณะเดียวกันก็ต้องรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา เพราะในความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวจะนั่งอยู่ต่อการนำเสนอไปสู่ความแพ้จราจร นักการเมืองจึงต้องรู้จักใช้อำนาจอย่างชอบธรรม

๕) นักการเมืองต้องมีทีมงานที่สามารถในยุคสารสนเทศและเทคโนโลยีระดับสูง ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เทคโนโลยีต่าง ๆ มีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนทันเวลา บุคคลที่ไม่หม่นติดตามข้อมูลข่าวสารและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จะเป็นคนล้าสมัยในเวลาอันสั้น นอกจากนี้สังคมยังมีความซับซ้อนขึ้น ดังนั้นไม่มีนักการเมืองคนใดสามารถมีความรู้ ความสามารถในทุก ๆ ด้านอย่างครบถ้วนได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยทีมงานในการช่วยกันทำงาน ทำการวิจัยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม หรือแม้ว่าการเมืองจะต้องมีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงานสูง แต่การทำงานคนเดียวจะทำได้จำกัด

เพริ่มเวลาจำกัดจึงจำเป็น ต้องมีคนมาช่วยทำ นักการเมืองไม่เพียงต้องมีความรู้ความสามารถ ส่วนตัวท่านนี้แต่ยังต้องสอนและสามารถพัฒนาคนได้ สร้างทีมงานที่ดีได้ และสอนให้ทีมงาน สร้างทีมงานที่ดีได้

๑๐) นักการเมืองที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองในแนวทางประชาธิปไตย ไม่ใช่เป็นนักการเมืองในสังคมอุปถัมภ์ นักการเมืองที่มีลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคต เป็นคุณสมบัติที่ช่วยให้คนในประเทศมีความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยได้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากเห็นแบบอย่างรวมทั้งการที่นักการเมืองของประเทศยึดมั่นตามวิถีประชาธิปไตย จะช่วยให้ประเทศได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นตามกระแสโลกที่ประชาธิปไตยกำลังเบ่งบานขึ้นเรื่อยๆ อันจะส่งผลดีต่อประเทศทั้งในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และด้านการค้าการลงทุน<sup>๑๙</sup>

สรุปได้ว่าการเมืองที่พึงประสงค์ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีประวัติที่ดี ดำเนินถึงคุณประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ มีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวแล้วใช้อำนาจอย่างชอบธรรม

#### ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักการเมือง

#### ๒.๔.๑ ความหมายของนคติกภาพ

นวัตกรรม เป้าหมาย บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งมีทั้ง  
รูปร่างหน้าตา ลักษณะความสนใจ ความนิยมคิดต่อคนเองและต่อผู้อื่น ศติปัญญา ทัศนคติ ค่านิยม  
การแสดงอารมณ์ วิธีแก้ปัญหา และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออกมานานพอกว่าจะ  
ทำให้ผู้อื่นรู้จัก หรือแทนจะกล่าวได้เลยว่าสิ่งเหล่านี้คงจะเป็นส่วนประกอบของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งช่วย  
ทำงานายพุทธิกรรมของแต่ละบุคคลในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ แต่ละคนจะมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน เช่น  
ในกลุ่มนี้มี ๑ คน ก็จะมีบุคลิกภาพ ๑ แบบ คือ คนหนึ่งก้าวไว้และชอบจัดการ อีกคนหนึ่งชอบ  
รับงานทุกอย่างมาทำเองอย่างดี ส่วนคนสุดท้ายอาจเป็นคนที่มีความรู้สึกไวมาก ถ้าไตรมาวิจารณ์  
หรือซักถามเวลาเข้าแสดงความคิดเห็น เขายังคิดว่าถูกใจมี

๒๙ เกรียงศักดิ์ เกรียงศักดิ์, แปลโดยความคิดเสียงสรรรค์การเมืองไทย : วิจัยความคิดเห็นของประชาชนเรื่องการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัททัศนศรีเดชาภรณ์, ๒๕๓๘), หน้า ๓๔

๒๙ นวัลศิริ เปาโรหิตปี, อิติวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพมหานครนนค : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,  
๒๕๓๕), หน้า ๒๔๗.

กันยา สุวรรณแสง กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ปฏิกรรมยาตอบสนองของบุคคลต่อ สิ่งเรียนนี้เป็นเรื่องของพฤติกรรม แต่ละบุคคลต่างก็มีแบบแผนการแสดงพฤติกรรมของตนเอง เป็น การซึ่งให้เห็นลักษณะเฉพาะของบุคคลผู้นี้ แบบแผนพฤติกรรมของแต่ละคนอาจจะมีคล้ายคลึงกัน บ้างบางส่วน แต่ก็ไม่เหมือนกัน ไปเสียทั้งหมด สามารถแยกความแตกต่างของบุคคลแต่ละคนได้ nokhen ไปจากความแตกต่างทางสรีระแล้ว การเรียนรู้แบบแผนของพฤติกรรมของบุคคลแต่ละ คน จะช่วยให้สามารถปรับตัวและแสดงปฏิกรรมยาตอบสนองต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง “แบบแผนพฤติกรรมเป็นสิ่งที่นำไปสู่การสร้างบุคลิกภาพ” แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่คน ทั่วไปปรับรู้แล้ว เรียกว่า บุคลิกภาพ<sup>๖๕</sup>

อีกสัน กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง การพัฒนาของบุคคลกับการเกิดบุคลิกภาพ เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพในวัยต่าง ๆ โดยจะเริ่มพัฒนาและสั่งสมลักษณะบุคลิกภาพมาตั้งแต่วัย การกินเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่<sup>๖๖</sup>

สรุป บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยรวมของแต่ละบุคคล ทั้งลักษณะภายนอกและ ภายนอกและปัจจัยต่าง ๆ อันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

#### ๒.๔.๒ ขอบข่ายของบุคลิกภาพ

แนวทางที่คนส่วนใหญ่ใช้ในการพิจารณาบุคลิกภาพของคน มีดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะทางกาย ได้แก่ รูปร่าง ทรงตัว ความสูง น้ำหนัก ความปกติของอวัยวะ ตีบ ผิวพรรณ หน้าตา หัวที่ ท่าทาง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นเครื่องแสดงให้ทราบประสิทธิภาพ ของบุคคล ทางกาย ทราบถึงความแข็งแรง ทางจิตใจ ทราบถึงความผ่องแพร์ของจิตใจ การที่อวัยวะ รับสัมผัสและทำงานได้ดี รวดเร็ว เป็นบุคลิกที่สำคัญอย่างหนึ่งของคนเรา

(๒) คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น สติปัญญา ความจำ จินตนาการ ความฉลาด เจตคติ ความสนใจ ความตั้งใจ การตัดสินใจ ความคิดคำนวณ

(๓) อุปนิสัย หมายถึง ลักษณะผลรวมของนิสัย หลาຍ ๆ อย่าง ของบุคคลที่แสดง ออกเป็นพฤติกรรมเป็นระยะเวลาระหว่างพอสมควร จนเป็นความประพฤติหรือความมีศีลธรรม จรรยา มารยาทและคุณธรรม เช่น ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อสัตย์เชื่อถือได้ ความเคารพ กฎหมาย ไม่เห็นแก่ตัว

<sup>๖๕</sup> รองศาสตราจารย์ ดร. กันยา สุวรรณแสง, บุคลิกภาพและการปรับตัว, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท รวมสารสนเทศ (เดช), จำกัด), ๒๕๗๖, หน้า ๑.

<sup>๖๖</sup> อีกสัน, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕.

(๔) อาการ ได้แก่ ความรู้สึกแห่งจิตที่ก่อให้เกิดอาการกระทำต่าง ๆ เช่น ตื่นเต้น ใจ慌 กล้าหาญ หวาดกลัว ตกใจง่าย ร่าเริง หดหู่ หงุดหงิด กังวล ฯลฯ

(๕) กำลังใจ คือ ความสามารถที่จะควบคุมหรือบังคับภารกิจอาชญากรรมต่าง ๆ ที่กระทำไปโดยเจตนา เช่น กระชับกระเทงว่องไว หรือ เนื้อข่า เชื่องช้า ความอดทนหรือความเมื่อยหน่าย

(๖) การสมานคุณ คือ ภารกิจ ทำที่ อาการที่บุคคลแสดงต่อผู้อื่น เช่น ชอบคนหาสนาน หรือเก็บตัว เมตตาป्रานีเห็นอกเห็นใจผู้อื่นดี หรือไม่แยแสเอาใจใส่กับผู้ใด เสียสละหรือว่าค่อยแต่ใจเอาเปรีบฯ

(๗) ความรู้ ความสามารถ อำนาจ ฐานะ ความรู้สูง ความชำนาญ มีความสามารถเป็นพิเศษ ความมีอำนาจ อิทธิพล มีศักดิ์สิทธิ์ สถานภาพสูง มีฐานะทางการเงินดี เหล่านี้เป็นปัจจัยส่งเสริมนบุคคลิกภาพอย่างมาก<sup>๒๐</sup>

สรุป เพราบุคคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเดือกด้าชีพ โดยบุคคลจะเดือกด้าชีพที่เหมาะสมกับบุคคลิกภาพของตน บุคคลิกภาพเฉพาะอย่างมีความสัมพันธ์กับอาชีพเฉพาะอย่างบุคคลิกภาพของแต่ละบุคคลมีความลับพันธ์กับชนิดของสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคคลนั้น ดังนั้น บุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันเข้าทางนี้หรืออาชีพที่สอดคล้องกับบุคคลิกภาพของเขาก็ได้

#### ๒.๔.๓ ความสำคัญของบุคคลิกภาพ

บุคคลิกภาพ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ดังจะพิจารณาได้จากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ความมั่นใจ ผู้ที่มีบุคคลิกภาพดี จะมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น ทำให้กล้าแสดงออก เพราะคนอื่น ๆ ที่พบเห็นจะให้ความสนใจและเชื่อมั่น ดังนั้น โอกาสของการที่จะประสบความสำเร็จจึงมีมากขึ้น

(๒) การคาดหมายพฤติกรรม ถ้ารู้ว่าบุคคลนี้มีบุคคลิกภาพอย่างไร จะทำนายได้ว่า ในสถานการณ์ใดจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร เช่น รู้ว่านายแดง มีสถานะที่เป็นต้องดื่มสุรา ดื่มสุราแล้วชอบเอะอะ โวยวาย ท้าทายชาวบ้าน ปกติเดินโซเชียลมีเดีย หรือ เห็นเด็กไม่ทันเห็นหน้าก่อนจะได้ว่าเป็นนายแดง และต้องรับほとนเดี่ยงไม่เข้าใจด้วย

(๓) การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถบอกได้ว่าบุคคลหนึ่งแตกต่างจากอีกบุคคลหนึ่งได้ก็โดยอาศัยสังเกตคุณลักษณะที่เกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น วินัยพูดเสียงดัง วิจารย์

<sup>๒๐</sup>รองศาสตราจารย์ สติติ วงศ์สวารค์, การพัฒนานบุคคลิกภาพ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทรวมสาส์น (๑๕๗๑), จำกัด, ๒๕๔๐), หน้า ๕.

พุคเสียงเบา ตลอดจนรู้วิธีที่จะปรับตัวให้เข้ากับคนเหล่านี้ได้ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ยั่งยืนดีต่อ กัน ในสังคม

๔) การตระหนักในเอกลักษณ์ของบุคคล บุคลิกภาพ ทำให้คนมีสักษณะเฉพาะตัวที่ เป็นของตนเอง เป็นแบบอย่างเดียวกัน เช่น คนที่เมตตา ซื่อสัตย์ รสนิยมสูง

๕) การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ๆ การที่รู้บุคลิกภาพของบุคคลอื่น ทำให้ปรับตัวเข้า กับเขาได้ง่ายขึ้น เอาชนะศัตรูได้ แก้ปัญหาได้

๖) ความสำเร็จ คนที่บุคลิกภาพดี ได้เปรียบคนอื่นเสมอ เป็นพื้นฐานแห่งความ ศรัทธา เชื่อถือแก่ผู้อื่น ช่วยให้ธุรกิจงานสำเร็จง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือ การติดต่อคุ้ยดี ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗) การยอมรับของกลุ่ม คนที่มีบุคลิกภาพดียอมเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ใคร ๆ ก็เรียกร้องต้องการ ชอบที่จะให้ร่วมอยู่ในกลุ่มทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ<sup>๑๒</sup>

สรุป บุคลิกภาพของนักการเมือง ผู้ตัดสินใจเลือกอาชีพควรรู้จักตนเองให้ดีเสียก่อน โดยเฉพาะในด้านอุปนิสัย ความรู้ ความดันด้วย ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกลักษณะ สุขภาพ นิสัย ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

#### ๒.๔.๔ แนวทางการสร้างเสริมบุคลิกภาพ

การสร้างบุคลิกภาพ คือ กระบวนการที่จะทำให้เกิดบุคลิกภาพขึ้นในตัวของบุคคล เริ่ม สร้างสมกับมาตั้งแต่เยาว์วัย ให้เก็บบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคม สถาบันทางสังคมและ ทางการศึกษาที่สำคัญ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างบุคลิกภาพให้แก่บุคคลได้ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งการสร้างบุคลิกภาพให้แก่บุคคลในสังคมนั้น ควรสร้าง บุคลิกภาพใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การสร้างบุคลิกภาพตามความต้องการของสังคม เป็นการสนับสนุนความคิดเชิง สังคมของบุคคล ช่วยทำให้สังคมดำเนินอยู่ได้อย่างเป็นสุข ประเทศไทยปัจจุบันของระบบ ประชาธิปไตยนับถือศาสนาพุทธ ดังนั้นครอบครัวและโรงเรียนผู้มีหน้าที่โดยตรงต้องอบรมสั่งสอน ให้บุคคลรู้ข้อเบตว่า พระเจ้ามีสิทธิ์ อิสรภาพ เสรี เพียงใด และสอนให้รู้จักวัฒนธรรม ประเพณี มี ศีลธรรม

๒) การสร้างบุคลิกภาพส่วนบุคคล เป็นลักษณะการสร้างบุคลิกภาพเฉพาะแต่ละ บุคคลเพื่อให้มีบุคลิกภาพที่สังคมที่พึงประสงค์ แม้คนเราจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลก็สามารถ สร้างบุคลิกภาพส่วนบุคคลได้ โดยอาศัยกระบวนการค้นต่าง ๆ เช่น การช่วยพัฒนาบุคลิกภาพทาง

สรีระร่างกาย ต้องอยู่สำรวจดูความเจริญเติบโตของร่างกาย การช่วยพัฒนาบุคลิกภาพทางสติปัญญา และการช่วยพัฒนาบุคลิกภาพทางการคุณอารมณ์ หรือการช่วยพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคม”

สรุป การเสริมบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย หมายถึงกระบวนการในการพัฒนาหรือปรับปรุงบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยที่เกิดขึ้นแล้วให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ของสังคม การเสริมบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยนี้เป็นเรื่องที่ทำขึ้น ภายหลังจากที่บุคคลได้สร้างบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยมาแล้ว การจะเสริมบุคลิกภาพให้ได้ผลนั้นควรจะทำสียะแตร์ในวัยต้นๆ ของชีวิต

## ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักการเมือง

จริยธรรมเป็นหลักในการปฏิบัติที่ประกอบด้วยคุณงามความดี มีพื้นฐานมาจากขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อทางศาสนา ศีลธรรม มีแนวคิดที่มุ่งให้บุคคลประพฤติ ปฏิบัติเด่นที่ดีงาม ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเสียหาย แต่กลับสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม เมื่อได้ปฏิบัติตามจะได้รับการยอมรับ ได้รับความยกย่องสรรเสริญ ถูกมองว่าเป็นคนดีของสังคม แต่หากมีการฝ่าฝืน ละเมิด ละเลงไม่ปฏิบัติตามจะได้รับการนินทา ถูกว่ากันว่าตักเตือน ถูกตำหนิติเตียน ถูกประณาม หรือถูกลงโทษจากสังคมหรือถูกลงโทษให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย

สังคมไทยมีวิธีการดำเนินชีวิตโดยบีดักจริยธรรมเป็นแนวคิด แนวปฏิบัติสืบทอดกันมาทำให้ผู้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข อยู่ร่วมกันด้วยความเอื้อเพื่อช่วยเหลือกันและกันเป็นสังคมของผู้มีจริยธรรม เคารพยกย่องคุณงามความดีมากกว่าวัตถุนิยม กระทำการดีตามหลักพุทธศาสนาและยึดถือศีล ๕ เป็นหลักในการดำรงชีวิต

จริยธรรมจึงเป็นหลักแห่งความประพฤติในทางที่ดีงามเป็นมาตรฐานแห่งการประพฤติปฏิบัติ หรือเป็นหลักที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ถูกที่ควร ถือเป็นระบบความเชื่อกับสิ่งที่ดีงามของสังคมเป็นด้านกำหนดพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนตามบทบาทต่าง ๆ

## ๒.๕.๑ ความหมายจริยธรรม

จริยธรรม เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต ๒ คำ คือ คำว่า จริยะ แปลว่า ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ และคำว่า ธรรม แปลว่า ความจริง ความถูกต้อง คุณงามดี สิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่มีเหตุผล คำสอนที่ดี คำสอนที่ถูกต้อง เป็นกฎเกณฑ์ ดังนั้น จริยธรรม ได้แก่ คุณงามดีที่ควรประพฤติปฏิบัติ กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ ความดีและถูกต้องที่ควรประพฤติปฏิบัติ

สิงพินพนีเป็นสมบัติของพ่อแม่ งาน.

ภาคพนอยู่ในท่อันไม่สมควร

ใจค้นมาส่งที่แผนกห้องสมุดศึกษา ขอบคุณ

คำว่า จริยธรรม เป็นคำที่ถูกนำมาใช้เกี่ยวกับการประพฤติอย่างแพร่หลาย ซึ่งนักวิชาการที่สนใจศึกษาด้านจริยธรรมได้ให้ความหมาย คำจำกัดความของจริยธรรมแตกต่างกันบ้างหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยประเมินว่าได้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของจริยธรรม “ไว้ว่าจริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม”<sup>๑๖</sup>

พุทธศาสนา<sup>๑๗</sup> ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม ตรงกับคำว่า ethics ในภาษาอังกฤษ จริย แปลว่า ควรประพฤติ หรือพึงประพฤติ<sup>๑๘</sup>

วิทย์ วิศวะเวท<sup>๑๙</sup> ได้ให้ความหมายของจริยธรรม ไว้ว่า เป็นความประพฤติตามค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยใช้วิชาจิตรศิลป์ศึกษาพุทธศีลธรรมด้านคุณค่า สามารถแยกແยะได้ว่า สิ่งใดที่ควรทำและสิ่งใดไม่ควร<sup>๒๐</sup>

แสง จันทร์งาม ได้ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมแยกออกเป็นสองคำคือ จริยธรรม แปลว่า ความประพฤติ และธรรม หมายถึง คุณภาพของจิตใจแต่ละคน ดังนั้น จริยธรรมจึงหมายถึง คุณภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของคน คำว่า ธรรม ในที่นี้หมายถึง คุณธรรม คือ คุณภาพจิตฝ่ายดีที่ควบคุมให้คนมีความประพฤติดี ประพฤติชอบหรือหมายถึง ศีลธรรม คือการงดเว้นจากการกระทำการที่ไม่ดี เช่น การฆ่าสัตว์ การลักทรัพย์ เป็นต้น<sup>๒๑</sup>

วศิน อินทสาระ ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งที่ควรเว้น กระทำการสิ่งที่ควรกระทำ ด้วยความฉลาด รอบรู้ รู้เหตุ รู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล<sup>๒๒</sup>

สั่งพิมพ์เป็นแบบพิธีของมหาวิทยาลัย  
ภาคพื้นดินที่อันไม่สมควร  
โรคนำเสนอสั่งที่แผ่นกห้องสมุดด้วย ขอเชิญ

<sup>๑๖</sup>“ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, สำนักงาน, หน้า ๒๕๒.

<sup>๑๗</sup>“พุทธศาสนา<sup>๑๗</sup>, การสร้างเสริมจริยธรรมแก่เด็กวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๓.

<sup>๑๙</sup>“วิทย์ วิศวะเวท, จริยศาสตร์เมืองดัน, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๐), หน้า ๖.

<sup>๒๐</sup>“แสง จันทร์งาม, การสอนจริยธรรมในโรงเรียนในรายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : การศึกษา, ๒๕๒๒), หน้า ๒๒๓.

<sup>๒๑</sup>“วศิน อินทสาระ, จริยศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : มิตรนราการพิมพ์, ๒๕๑๘), หน้า ๕.

ส. ศิริรักษ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรม ในทางพุทธศาสนาถือว่าเป็นข้อประพฤติปฏิบัติให้เกิดปกติสุขในสังคม ไม่ให้มีการเอารัดเอาเปรียบกัน ให้เกิดความมั่นคงทึ้งส่วนตนและส่วนรวม<sup>๗๙</sup>

พินิจ รัตนกุล ได้ให้ความหมาย จริยธรรม เป็นคำที่นิยมใช้ในเรื่องของการตัดสินคุณค่าของพฤติกรรมนุชย์ว่าเป็นการกระทำสมควร ถูกต้อง ดีงาม หรือตรงกันข้าม การกระทำที่ไม่มีจริยธรรม คือการกระทำที่ไม่สมควร ไม่ดี การที่เราต้องกำหนดคุณค่าของการกระทำว่าดี หรือไม่ดี สมควรหรือไม่สมควร ที่ เพราะว่าเราต้องแบ่งแยกการกระทำออกเป็นประเภทต่าง ๆ เพื่อจะได้ส่งเสริมวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้รางวัลแก่คนที่ทำแต่สิ่งที่ดี หรือสมควรและให้ลงโทษการกระทำการต่างกันข้าม<sup>๘๐</sup>

สาโรช บัวศรี ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม คือแนวทางในการประพฤติคนเพื่อยู่ร่วมกัน ได้อย่างร่วมเย็น ในสังคม จริยธรรมมีโครงสร้างสำคัญอยู่เบื้องหลังของสังคม คือศีลธรรม สิ่งดีๆ ที่ส่งเสริม ที่ไม่ควรปฏิบัติ และคุณธรรม สิ่งที่ควรปฏิบัติ ซึ่งหันหน้าไปรวมเรียกว่าจริยธรรม<sup>๘๑</sup>

พันธุ์ หันนาคินทร์ ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง คุณสมบัติทางความงาม ประพฤติ ที่สังคมมุ่งหวังให้สมาชิกของสังคมนั้นประพฤติตาม จริยธรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับความถูกต้องในความประพฤติ ซึ่งหมายถึงการกระทำการอย่างเสรีภพในขอบเขตของ/nonธรรม อันได้แก่ ความสำนึกรักในความบังคับที่จะกระทำ หรือเป็นหน้าที่ที่จะต้องกระทำการของสมาชิกแต่ละคนในสังคมนั้น ๆ ความเปลี่ยนแปลงในสภาพการณ์ของชีวิตย่อมทำให้ทรงคุณวุฒิที่คนมีต่อจริยธรรมเดินได้รับการพิจารณาใหม่ เกิดแปรคิดใหม่ขึ้น จริยธรรมเดินทางเปลี่ยนแนวทาง หรือได้รับการเพิ่มเติมขยายให้กว้างขวางพอดี เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์อันเปลี่ยนไปแล้ว<sup>๘๒</sup>

วิริยา ชินวรรณโณ และคณะ ได้ให้ความหมาย จริยธรรม คือ หลักการที่มนุษย์ในสังคมควรยึดถือปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขในสังคมนั้นเอง และเมื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือเรียนง่าย ๆ ว่า การงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์

<sup>๗๙</sup> ส. ศิริรักษ์, ศาสนา กับ สังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพ พิมพ์, ๒๕๒๓), หน้า ๑๔.

<sup>๘๐</sup> พินิจ รัตนกุล, ปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๒๒), หน้า ๑๖.

<sup>๘๑</sup> สาโรช บัวศรี, จริยธรรมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ครุสภาก, ๒๕๒๑), หน้า ๑๙.

<sup>๘๒</sup> พันธุ์ หันนาคินทร์, การสอนค่านิยมและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : พิชเนศ, ๒๕๑๑), หน้า ๑๕.

ก็ย่อมหมายความว่า มนุษย์ย่อมจะต้องมีจริยธรรมในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ เพราะเป็นการทำงาน มนุษย์ย่อมต้องมีสังคมซึ่งประกอบด้วยคนหลายคน เนื่องจากในวงการของการทำงาน นั้นการทำงานคนเดียวจะย่อมเป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงสมควรนิยมการวางแผนกรอบให้มนุษย์ประพฤติปฏิบัติ เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างสงบสุข<sup>๗๗</sup>

**ฐิตินันทร์ ภควัตตะการ** ได้สรุปความหมายของ จริยธรรม หมายถึง แนวทางการ ประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องของการกระทำดีทั้งต่อตนเองและสังคม ทั้งทางกาย ทางวาจา และทาง จิตใจ ซึ่งแสดงออกมาในด้านต่าง ๆ ทั้งในวิถีชีวิตและสังคมของแต่ละบุคคล<sup>๗๘</sup>

**พระราชนูนี (ประยุทธ์ ปัญโต)** ได้ให้ความหมายจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมตาม หลักพุทธศาสนา หมายถึง หลักความประพฤติ หลักการดำเนินชีวิต หรือหลักการครองชีวิต คือ บรรครหรือมัชฌิมาปฏิปทา ซึ่งเป็นหลักคำสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ชีวิตที่ถูกต้องสมบูรณ์ ของมนุษย์ที่จะนำไปสู่สุขหมาย คือความดับทุกข์ หรือความลึกลับปัญหา อญญาณย่างเป็นอิสระ ไร้ทุกข์ จริยธรรมเป็นหลักครอบคลุมความประพฤติความประพฤติทางด้านศีลธรรม หรือการทำจิตใจให้มี ความสุข วิธีสร้างสุขภาพจิต การฝึกจิต บำเพ็ญสามารถ การเจริญวิปัสสนา ความสัมพันธ์ที่ดีใน ครอบครัว การอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม การไปเป็นอุบาสกจำศีลที่วัด ตลอดจนการเป็นภิกษุไป บำเพ็ญธรรมในป่า ซึ่งพูดร่วม ๆ ว่า จริยธรรม เป็นเครื่องมือฝึกปรือคุณธรรมทั้งทางกาย วาจา และ จิตใจ หรือมองในแง่ไตรสิกขา คือ การศึกษา ๓ ประการ อันได้แก่ ศีล สามัช ปัญญา

จริยธรรมตามความหมายนี้ มิใช่ข้อปฏิบัติที่จะวางกำหนดขึ้น ได้ตามพอยของผู้ นิยมงานใด ๆ และมิใช่หลักการที่สักว่าจะยึดถือปฏิบัติตาม ๆ กันไป จริยธรรมที่แท้จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่อิงอาศัยความรู้แจ้งสัจธรรม และจริยธรรมที่แท้แน่น แม้จะเกิดขึ้นแล้วก็จะประพฤติให้สำเร็จ ผลไม่ได้ ถ้าไม่สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจสัจธรรม<sup>๗๙</sup>

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ขนบธรรมเนียมประเพณี อันเป็นแนวทาง ในการประพฤติตนเพื่อยู่กันได้อย่างร่มเย็นในสังคม ที่บุคคลในสังคมควรประพฤติปฏิบัติให้

<sup>๗๗</sup> วิชา ชินวรรณ โภน และคณะ, จริยธรรมในวิชาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : ชวนพิพิธ, ๒๕๔๖), หน้า ๕ - ๑๐.

<sup>๗๘</sup> ฐิตินันทร์ ภควัตตะการ, “การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม), ๒๕๕๐, หน้า ๑๒.

<sup>๗๙</sup> พระราชนูนี (ประยุทธ์ ปัญโต), พุทธธรรมฉบับปรััันปุรุและขยายความ, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๔๕๑ - ๔๕๓.

เป็นไปตามที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์สุขร่วมกันในหมู่คณะ และสังคมประเทศชาติ คุณภาพจิตที่มี อิทธิพลต่อความประพฤติของคนเป็นความประพฤติดามค่านิยมที่พึงประสงค์โดยใช้วิชาการศึกษา ศึกษาพุทธกรรมด้านคุณค่าสารานุรักษ์แยกแยะได้ว่า สิ่งใดที่ควรทำและสิ่งใดจะไม่ควร ความประพฤติ หลักการดำเนินชีวิตหรือหลักการครองชีวิต ซึ่งข้าราชการการเมือง นำไป ประยุกต์ใช้ในการทำงานที่นักการเมืองตามจริยธรรม เพื่อก่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมในจิตใจ ของข้าราชการการเมือง เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างบริบูรณ์ตามความรู้ความสามารถ อย่างแท้จริง

#### ๒.๕.๒ ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมเป็นหลักแห่งความประพฤติที่ดีงาม ถูกต้องของมนุษย์ในสังคมสามารถ ควบคุมมนุษย์ให้ประพฤติปฏิบัติต่อ กัน ในทางสันติสุข ด้วยความนุ่มนวล สร้างสรรค์ ในทาง ตรงกันข้าม ถ้ามนุษย์ไม่มีจริยธรรมย่อมมีการประทับกันหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะ โหดร้าย รุนแรง ทารุณ มีการฆ่าฟันกัน เปiyic เบี่ยงกัน อาฆาต ทุจริต ฉ้อโกง เอารัดเอาเบรียบ เป็นต้น ดังที่ ปรากฏตัวอย่างให้เห็นกันอยู่ในสังคมปัจจุบัน ตั้งแต่ระดับชุมชน สังคม และประเทศชาติ ใน ระดับประเทศนั้นทำให้เกิดสังคมระหว่างประเทศหรือสังคมโลก เมื่อจากการขาดจริยธรรม

จึงเห็นได้ว่า จริยธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งของมนุษย์ที่ใช้ในการสร้างความ สามัคคี มิตรภาพ ภราดรภาพ สร้างสันติสุข จริยธรรมจึงถือเป็นเครื่องมือคุ้มครองโลกให้สันติสุข แต่ถ้าเมื่อใดญาติพี่น้อง คนในครอบครัวทะเลาะกัน สังคมแตกแยก แตกความสามัคคี หรือเกิด ปัญหาในการก่อการร้ายอย่างเช่นปัจจุบัน

วศิน อินทรสาระ ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของจริยธรรม ดังนี้

๑) จริยธรรมเป็นรากฐานยังสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความ สงบสุขของปัจจุบัน สังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็น อันดับแรกเพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาด้านอื่น ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ การศึกษา การปกครอง การพัฒนาที่ขาดจริยธรรมเป็นหลักย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าผลดี เพราะผู้มีความรู้แต่ขาดคุณธรรม ย่อมก่อความเสื่อมเสียได้มากกว่าผู้ด้อยความรู้ โดยท่านกล่าวว่า “ผู้มีความรู้แต่ไม่รู้ที่จะประพฤติ ตนย่อมเป็นเหมือนน้ำ ดินที่ไม่ยึดเหนี่ยว เกาะกุ้มย่อมเป็นฝุ่นในละอองให้ความรำคาญ หรือ เดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นอยู่น่อง ๆ ”

๒) การพัฒนาบ้านเมืองต้องพัฒนาจิตใจคนก่อนหรืออย่างน้อยก็ให้พร้อม ๆ กันไป กับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่น ๆ เพราะการพัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนนำ นั้นจะสูญเปล่าและเกิดผลเสียหายเป็นอันมาก ทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุและอบายมุนโลกขึ้น เศรษฐกิจต้องเสื่อมโทรม ประชาชนทุกข์ยาก เพราะคนในสังคมจะเลี้ยงจริยธรรม ก่อนโดยเอา

สิ่งพิเศษนี้เป็นหัวมีดเชิงหน้า หน้า。  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมานำส่งที่แผ่นกห้องสมุดคัวข ของคุณ

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของรัฐบาล  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดศึกษา ขอบคุณ      ๑๕

ทรัพย์สินไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป ขาดความเมตตาปราณี แล้วน้ำใจในการดำเนินชีวิต  
ซึ่งกันและกัน

๓) จริยธรรมมิได้หมายถึง การถือศีลกินเพล เข้าวัดฟังธรรม จำศีลภารนา โดยไม่ได้  
ช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่สังคม แต่จริยธรรมหมายถึง ความประพฤติ การกระทำและความคิดที่  
ถูกต้องเหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งที่ควรเว้น ทำสิ่งที่ควรห้า ด้วย  
ความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล ดังนั้น จะเห็นว่า จริยธรรมจึงจำเป็น  
และมีคุณค่าสำหรับทุกคนในทุกวิชาชีพทุกสังคม สังคมจะอยู่รอดได้ก็ด้วยจริยธรรม

๔) การทุจริตคดโกง การเบี่ยดเบี้ยนในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อม  
โกรน มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรมของคนในสังคม ทรัพยากรธรรมชาติในโลกนี้จำกัด พอเลี้ยง  
ชาวโลกไปได้อีก半年 ถ้าชาวโลกช่วยกันละทิ้งความโลภ โลกมากแล้ว มาใช้ชีวิตอยู่อย่างเรียบ  
ง่ายช่วยกันสร้างสรรค์สังคม ยึดเอาจริยธรรมเป็นแนวทางดำเนินชีวิต ไม่ใช่ขัดลาภศ ความมีหน้ามี  
ตาในสังคมเป็นจุดหมาย ถ้าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นก็ได้อีกเป็นพึ่งพลด้อยได้และนำมาใช้เป็นเครื่องมือ  
ในการประพฤติธรรม เช่น อาศัยภาษาเป็นเครื่องมือในการบ้าเพี้ยนสารภาพประโยชน์ อาศัยศพและ  
ความมีหน้ามีเกียรติในสังคมเป็นเครื่องมือในการชักจูงคนผู้การพนันดึงเข้าหารรัม

๕) จริยธรรมสอนให้เราเลิกดูหมิ่น กดขีนจน ให้อาจได้ดูแลเอื้ออาทรต่อ<sup>๔๖</sup>  
ผู้สูงอายุซึ่งเป็นบุพการีของชาติ สอนให้เราถ่อมตัว เพื่อเข้ากันได้กับคนทั้งหลาย และไม่วางตัว<sup>๔๗</sup>  
โอหังอวดดี หรือเป็นคนก้าวร้าวผู้อื่น สอนให้เราลดทิฐีมานะลงให้มาก ๆ เพื่อจะได้มองเห็นสิ่งต่าง ๆ  
ตามความเป็นจริง ไม่หลงสำคัญตัวว่ารู้ดีกว่า มีความสามารถกว่าใคร ผู้นำที่มีจริยธรรมสูงย่อมเป็น  
ที่การพกรากไว้ของผู้คนทั้งหลาย ให้อาย่างสนิทใจ เราจึงควรเลือกผู้นำที่มีความสุขทางใจมาสู่  
มวลชน ได้ด้วยเพื่อสันติสุขจะได้เกิดขึ้นทั่วภายในและภายนอก ความแข็งแกร่งทางกำลังกาย กำลัง  
ทรัพย์ และกำลังจิตใจ ถ้าปราศจากความแข็งแกร่งทางจริยธรรมเสียแล้ว บุคคลหรือประเทศชาติ  
จะเจริญมั่นคงอยู่ได้ไม่นาน สังคมที่เจริญมั่นคงต้องมีจริยธรรมเป็นเครื่องรองรับหรือเป็นแกนกลาง  
เหมือนถนนที่มั่นคง หรือตึกที่แข็งแรง เขาใช้คอนกรีตเสริมเหล็ก แม้เหล็กจะไม่ปรากฏออกมายัง  
เห็นภายนอกแต่มีความสำคัญอยู่ภายใน นายช่างบ่มรู้ดี ทำนองเดียวกับบันทึกย่อของเห็นอย่าง  
แจ่มแจ้งว่าจริยธรรมมีความสำคัญในสังคมเพียงใด<sup>๔๘</sup>

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของจริยธรรม คือ เป็นราษฎร อันสำคัญแห่งความ  
เจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความสงบสุขของปัจเจกชน สังคม และประเทศชาติ เป็นการพัฒนา  
จิตใจคน ขัดค่านิยมในการทุจริต คดโกง การเบี่ยดเบี้ยนในรูปแบบต่าง ๆ ให้เราเลิกดูหมิ่น กดขีน

<sup>๔๖</sup> วศิน อินทสาระ, จริยศาสตร์, อ้างแล้ว, หน้า ๒๕๕.

จนให้เอาใจใส่คุณแล้วอ่าท ซึ่งการทำหน้าที่ของข้าราชการการเมือง หรือนักการเมือง ต้องนำหลักจริยธรรมมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายของชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ความอยู่คิดกินดีของประชาชน ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย ตลอดไป

#### ๒.๔.๓ ลักษณะของจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุ์มนนาวิน กล่าวว่าลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมนั้นแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

(๑) ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าในสังคมของตนนั้นถือว่า การกระทำชนิดใดดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดควรดิ่ง เนื่องจากเรื่องด้านลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ทางสังคม และศาสนาส่วนใหญ่ก็ควรเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิด และโดยเฉพาะในช่วงอายุ ๒ ถึง ๑๐ ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพิเศษ

(๒) ทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกชอบไม่ชอบของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ว่าด่นชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปัจจุบันอาจมีภาระทางความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคตินั้นรวมเอาความรู้ ความรู้สึก ในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้น ทัศนคติเชิงจริยธรรม จึงมีคุณสมบัติที่จะใช้ทำงานได้แม่นยำกว่าความรู้เชิงจริยธรรม

(๓) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการตัดสินใจเดือกดีจะกระทำหรือไม่กระทำการด้วยความต้องการที่ต้องการให้เกิดขึ้น แต่เหตุผลดังกล่าวช่วยทำให้ทราบเหตุจุงใจหรือแรงจุงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำการด้วยของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม จะทำให้ทราบว่าบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันมีการกระทำคล้ายคลึงกันได้เสมอและบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกัน อาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำและทั้งสุดระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้

(๔) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือค่านิยมในสังคมนั้น ตัวอย่าง พฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม และการช่วยเหลือผู้อ่อนแอได้ยาก เป็นต้น พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น การโกงสิ่งของเงินทอง หรือคะแนน การขโมยและ

การกล่าวที่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะ การกระทำในทางดี และทางเลวของบุคคลส่งผลโดยตรงต่อความผาสุก และความทุกข์ของสังคม<sup>๑๙</sup>

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า คุณลักษณะของจริยธรรม คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ต้องทำหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่อาชัยการมีความรู้เชิง จริยธรรม ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและใช้พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งของนักการเมือง ให้เกิดความยุติธรรม ถูกคุณลักษณะของจริยธรรมเพื่อให้ บรรลุผลในปีหมายและเกิดประโยชน์สูงแก่ประชาชนในชาติ

#### ๒.๕.๔ หลักจริยธรรมในทางพุทธศาสนา

จริยธรรม หมายถึง ครอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับ สังคมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคน ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความ อบอุ่นมั่นคงและปลดภัยในการดำรงชีวิต ความประพฤติ ความนึกคิดในสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม เป็น ผู้ดีมั่นในคุณธรรม มีหลักธรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี มีการยึดมั่นในการปกครอง ระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหาภัยศรัทธารงเป็นประมุข มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อ หน้าที่ การงานที่รับผิดชอบ มีอาชีพการงานสุจริต เป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ ยกย่อง เป็นด้วยย่างที่ดี ไม่ประจบอาชีพในทางมิจฉาชีพ ปฏิบัติดุณในครอบของกฎหมาย ไม่เคยมีประวัติค้างพร้อย ไม่ เป็นผู้มีอิทธิพลในห้องถีน มีความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและต่อความ เป็นไปของบ้านเมือง สถาคติองค์นั้นแนวคิดของพระธรรมปีฎก โดยให้ความหมายของจริยธรรมไว้ ว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หรือกฎศีลธรรม หรือ ความประพฤติอันประเสริฐหมายถึงการ ดำเนินชีวิตอย่างประเสริฐ ซึ่งสถาคติองค์นั้นหลักธรรมในพระไตรปีฎก สถาคติองค์นั้นหลักจริยธรรม ของนักการเมืองตามแนวทางของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย

๑) ทศพิธราชธรรม ได้แก่ คุณธรรมของผู้ปกครอง ๑๐ ประการ ไม่ว่าจะเป็นราชา หรือรัฐบาล ตามความหมายสมัยใหม่ ได้แก่

๑.๑) ทาน คือ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ให้การปกครอง ด้วยการ อุทิศตนแก่งาน เพื่อความอยู่ดี กินดี ความมั่นคง ปลดภัย และความก้าวหน้าของผู้อื่น ให้ปกครอง

๑.๒) ศีล หมายถึง การรักษาความสุจริต ซึ่งเป็นตัวอย่างของความดีความงาม ทั้ง ด้านความประพฤติ การปฏิบัติ และเป็นที่การพนับถือของผู้อื่น ให้การปกครอง

<sup>๑๙</sup> คงเดือน พันธุ์มนนาวิน, พฤติกรรมศาสตร์จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพาณิช, ๒๕๒๔), หน้า ๒ - ๔.

๑.๑) บริจาก หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๑.๔) อาชware หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง มีความซื่อสัตย์ ไม่นำร่องรายภัยรบังหลวง

๑.๕) ตนะ หมายถึง การมีความมั่นคงในด้านจิตใจ ไม่หลงให้มัวเมานิเกเลส ตัวหา ไม่หมกมุ่นในสิ่งเช้ายวน มุ่งมั่นทำความเพียร เพื่อกระทำการให้สมบูรณ์

๑.๖) มัตวะ หมายถึง ความอ่อนโนย ผ่อนตามเมื่อชอบด้วยเหตุผล เกิดพนับถือ ผู้ใหญ่ ผู้เจริญด้วยคุณธรรม สุภาพด้วยอ่อนเสนอกัน และไม่ดูถูก辱蔑นักต่ำกว่า ยอมรับทัศนคติของผู้อื่นได้การปกครอง

๑.๗) อโ哥ะ หมายถึง การไม่ถูกกิเลสครอบงำจิตใจ ครอบคลุมด้วยอารมณ์โกรธ ชุ่มน้ำกระทำการด้วยจิตสุขุมราบรื่น แล้วเพียบพร้อมด้วยวิจารณญาณ

๑.๘) อวิหิงสา หมายถึง การไม่หลงระเริง野心 ไม่เป็นคืน กดจี มีความกรุณา ไม่หาเหตุเบิกเบี้ยน ลงโทษอาญาแห่งประชาชนรายภัยด้วยอาศัยความอาฆาตเกลียดชัง

๑.๙) ขันติ หมายถึง ความอดทนต่อสรรพสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องและความเพียรที่จะปฏิบัติธรรมดี ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากทั้งด้านกายภาพและอารมณ์

๑.๑๐) อวิโรคนะ หมายถึง การไม่ประพฤติผิดจากประศาสนาธรรม อันถือประโยชน์สุขอันดีงามของรัฐและรายภัยเป็นที่ตั้ง ไม่เออนเอียงด้วยโลภะ โไมหะ ปกครองด้วยหลักนิติธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งการปกครองอันดีงาม<sup>๔๔</sup>

๒) จักรพรรดิวัตรธรรม กือ ธรรมของนักปกครองที่ยิ่งใหญ่ เรียกว่า องค์จักรพรรดิธรรม มี ๑๒ ประการคือ

๒.๑) การอนุเคราะห์คนในราชสำนักและคนภายนอกให้มีความสุขไม่ปล่อยประดิษฐ์

๒.๒) การผูกมิตรไมตรีกับประเทศอื่น

๒.๓) การอนุเคราะห์พระราชวงศานุวงศ์

๒.๔) การเกื้อคุณพระมหาชน์ คหบดีและคหบดีชน กือเกื้อคุณพระมหาชน์และผู้ที่อยู่ในเมือง

๒.๕) การอนุเคราะห์ประชาชนในชนบท

- ๒.๖) การอนุเคราะห์สมณพราหมณ์ผู้มีศีล  
 ๒.๗) การรักษาฝูงเนื้อ นก และสัตว์ทั้งหลายไม่ให้สูญพันธ์  
 ๒.๘) การห้ามคนทั้งหลายมิให้ประพฤติผิดธรรม แล้วซักนำด้วยตัวอย่างให้อบู่  
 ในกุศลสุจริต

- ๒.๙) การเลี้ยงดูคนจน เพื่อมิให้ประกอบการทุจริตต่อสังคม  
 ๒.๑๐) การเข้าใกล้สมณพราหมณ์ เพื่อศึกษาบุญ นาป กุศล และอุกศลให้ชัด

แจ้ง

- ๒.๑๑) การห้ามมิให้อุปทานาจแก่ความกำหนดดินดีในทางที่ผิดธรรม  
 ๒.๑๒) การห้ามจิตมิให้ประโณนาในลักษณะมหากษัตริย์มิควรจะได้  
 ๓) ราชสังคหตถุ หมายถึง ธรรม ๔ ประการ ที่เป็นแนวทางในการสังเคราะห์  
 ประชาชนอันได้แก่

๓.๑) สัสสมะ ฉลาดบำรุงรัญญาหาร คือ ปรีชาสามารถในนโยบายที่จะบำรุง  
 หรือพิชพันธุ์รัญญาหารส่งเสริมการเกษตร ให้อุดมสมบูรณ์

๓.๒) บุริสมะ ฉลาดบำรุงข้าราชการ คือ ปรีชาสามารถในนโยบายที่จะบำรุง  
 ข้าราชการด้วยการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ และขัตสวัสดิการ ให้ดี เป็นต้น

๓.๓) สามมาปะ ผูกประสานปวงประชา คือ ผดุงประสานประชาชนไว้ด้วย  
 นโยบายส่งเสริมอาชีพ เช่น ขัตทุนให้คนยากจนยึดไปสร้างตนในทางพาณิชยกรรม หรือดำเนิน  
 กิจการต่าง ๆ ไม่ให้ฐานะเหลือมล้าห่างเหินจนแตกแยกกัน

๓.๔) วาจาเบี่ยง มีว่าทะคูดคืนใจ คือ รู้จักพูด รู้จักชี้แจง แนะนำ รู้จักทักษาย  
 ตามไถ่ทุกชั้น แม่ประศรัยก็ไฟเราะน่าฟัง ทั้งประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐาน มี  
 ประโยชน์เน้นทางแห่งการสร้างสรรค์แก้ปัญหา เสริมความสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจดี ความ  
 เชื่อถือและความนิยมนับถือ<sup>๔๐</sup>

๔) ละเว้นอคติ นักปกรณ์เมื่อปฏิหน้าที่พึงเว้นความลำเอียงหรือความ  
 ประพฤติที่คลาดเคลื่อนจากธรรม ๔ ประการ

- ๔.๑) พันหาดติ ลำเอียงเพราความชอบ  
 ๔.๒) โภสาตติ ลำเอียงเพราชัง  
 ๔.๓) โมหาตติ ลำเอียงเพราหลงหรือเปล่า

<sup>๔๐</sup> ท.ป.า. ๑๑/๘๐-๑๑๐/๕๘-๘๒.

<sup>๔๑</sup> ถ.ส. ๑๕/๑๕๑/๑๑๐.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของมหาวิทยาลัย  
 ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร  
 โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

**๔.๔) ภายนอก ลำอี้องเพราจะลากลัว<sup>๕๐</sup>**

๔) บรรณ ๘ บรรณเป็นหลักธรรมสายกลาง เป็นหลักจริยธรรมสำหรับทุกคนทุกราดบ้าน สร้างคนธรรมชาติให้เป็นอริยชน มีองค์ประกอบ ๘ อย่าง คือ

๔.๑) สัมมาทิฏฐิ คือ มีปัญญาเห็นชอบ มีความรู้ในอริยสัจ ๔ หรือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ บรรณ

๔.๒) สัมมาสังกปปะ คือ การมีความคิดที่ชอบ คิดหลีกออกจากภารมณ์ คิดให้ออก ไม่ปองร้าย ไม่อ่า歃าต ไม่คิดทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่คิดเบียดเบี้ยนใคร มีความนึกคิดประกอบไปด้วยความเมตตากรุณา

๔.๓) สัมมาวาก คือ การเจรจาชอบ ได้แก่ การพูดความจริง พูดอ่อนหวาน พูดประสานไม่ตรี พูดให้พอดีเหมาะสมแก่เวลาและสถานที่ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพ้อเจ้อ พูดซ่าน

๔.๔) สัมมาภัมมัตะ คือ การทำชอบ ได้แก่ เมตตาต่อสิ่งมีชีวิต เว้นใจกรรมสันโขด ในการประเวณี ไม่ล่วงละเมิดทางเพศ ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์

๔.๕) สัมมาอาชีวะ คือ การเลี้ยงชีพชอบ เว้นมิจฉาชีพ ทุจริตผิดกฎหมาย และศีลธรรมประเพณี

๔.๖) สัมมาภายามะ คือ ความเพียรชอบ พยายามบำเพ็ญ พยายามละการทำชั่ว

๔.๗) สัมมาสติ คือ การระลึกชอบ ต้องควบคุมสติ สำรวจใจ ระลึกในสติปัฏฐฐาน <sup>๔๙</sup> ๔ อุญ্ঞ์เสนอ

๔.๘) สัมมาสามาธิ คือ ตั้งสามาธิไว้ชอบ โดยตั้งจิตให้เป็นสามาธิ คือ คิดแต่ในสิ่งเดียว ไม่คิดฟังซ่านไปตามอารมณ์ต่าง ๆ<sup>๕๐</sup>

๖) อนวัชชพะ คือ กำลังแห่งการทำงานไม่มีโทษ ไม่มีข้อเสียหาย หมายถึง ความเป็นผู้มีความสุจริต ทำงานอย่างตรงไปตรงมา งดเว้นอบายมุข ๖ ซึ่งเป็นหนทางแห่งความเสื่อม คือ

๖.๑) ติดสุราและของมีน้ำเสียง ซึ่งเป็นเหตุให้เป็นบ่อเกิดแห่งโรค หมดเปลืองเงินทอง ก่อให้เกิดภัย灾害 ขาดความอ่าย ทำให้เสียเกียรติซื้อเสียง บั้นทอนกำลัง และสติปัญญา

๖.๒) ชอบเที่ยวกางคืน ทำให้มีโทษแก่ตัวเอง เป็นการบั้นทอนความมั่นคงในครอบครัว เป็นเป้าหมายให้คนใส่ร้ายป้ายสี

๖.๓) ชอบเที่ยวคุกการเล่น เป็นบ่อเกิดให้เสียการเสียงาน

<sup>๕๐</sup>ท.ป. ๑๑/๑๗๖/๑๕๖.

<sup>๕๑</sup>ท.ม. ๑๐/๒๕๕/๑๔๘.

๖.๕) ติดการพนัน ทำให้เสียทรัพย์ ผู้คนขาดความเดารพนับถือ เป็นที่ดูหมิ่นของคนทั่วไป

๖.๕) เว้นจากการคบคนชั่วเป็นมิตร ทำให้เสียชื่อเสียง เหนืออนสุภาษิตโบราณที่กล่าวว่า “ปลาร้าห่อค่วยในค้า ใบกีเห็น Kawulaคละคุ้ง”

๖.๖) ไม่เกียจคร้านการทำงาน ควรจะขยันขันแข็งในเรื่องการทำงานถ้างดเว้นอย่างนุช ทั้ง ๖ อย่างนี้ได้ ก็จะเป็นกำลังแห่งการทำงาน ไม่มีโทษ ไม่มีข้อเสียหาย<sup>๔๓</sup>

ดังนั้น การนำจริยธรรมมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับข้าราชการการเมืองหรือนักการเมืองไทย นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มัญญาติไว้ในหมวด๑๙ ว่าค่วยจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐในมาตรา ๒๗๕ และมาตรา ๒๘๐ เนื้อหาโดยสรุปคือ การจัดให้มีประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถ้าหากข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐฝ่าฝืนมีความผิดทางวินัย ผู้ดำรงตำแหน่งฝ่าฝืนและเป็นความผิดร้ายแรงให้ผู้ตรวจการแผ่นดินลงเรื่อง ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และถือเป็นเหตุให้ถูกถอนออกจากการดำรงตำแหน่งโดยมติ วุฒิสภาได้

#### ๒.๕.๕ จริยธรรมทางการเมือง

จริยธรรมทางการเมืองนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่นักวิชาการทางการเมืองได้ให้ความสนใจศึกษา และพยายามที่จะผลักดันให้เป็นเงื่อนไขสำคัญอันนักการเมืองพึงยึดถือปฏิบัติ สำหรับคำว่า “จริยธรรม” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน กิริยาที่ควรประพฤติ ธรรมะ หมายถึง คุณความดี คำสั่งสอนในศาสนา หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา ความจริง ความยุติธรรม ความถูกต้องกฎหมาย สิ่งทั้งหลาย สิ่งของ จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติศีลธรรม<sup>๔๔</sup>

คุณธรรมเป็นความดีสูงสุด รู้มีหน้าที่ส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรมและความสุขให้ประชาชน แต่ผู้ทำหน้าที่ของรัฐจะต้องมีคุณธรรมก่อน นั่นคือ จะต้องมีความดีอยู่ในตน จึงเป็น

สังคมที่เป็นแบบพัฒนา งาม.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดดำเนินสั่งที่แผนกห้องกฎหมาย ขออภัย

<sup>๔๓</sup>ท.ม. ๑๐/๒๕๕๕/๔๖ - ๔๗.

<sup>๔๔</sup>ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗, อ้างแล้ว, หน้า ๒๔๗.

เหตุให้ประชาราษฎร์มีความคิดว่าอุดมรัฐ คือ ที่สมบูรณ์ด้วยอุดมคติ Plato กล่าวว่า จะต้องมีนักปักษ์องที่เป็นปรัชญาเมืองรัฐนั้นจึงจะสมบูรณ์และความพากเพียรจะเกิดมีได้<sup>๔๔</sup>

หลักทฤษฎีจริยธรรมของศาสนา มุขมหัศน์ วางอยู่บนหลักคัมภีร์ อัลกรูอ่าน ซึ่งเป็นพจนารถของพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว เป็นหลักที่เน้นเอกภาพและการกลับคืน (มະอาท) สู่พระเจ้า ในวันโลกหน้า (อาทิราษฎร์) หลักจริยศาสตร์นี้วางอยู่บนกฎแห่งกรรมซึ่งถูกกำหนดโดยอัลลอห์ พระผู้เป็นเจ้าว่าสิ่งใดเป็นความดีสิ่งใดเป็นความชั่ว สิ่งใดจริง สิ่งใดเท็จ สิ่งใดผิด สิ่งใดถูกธรรม สิ่งใดอุติธรรม สิ่งใดบุญ สิ่งใดบาป กฎเหล่านี้ไม่ใช่เป็นสิ่งที่มนุษย์ตั้งขึ้นตามความต้องการ หรือตามยุคตามสมัยของสังคม แต่เป็นกฎสามกของพระผู้เป็นเจ้าที่กำหนดให้กระทำ ถือว่าผิดศาสนาบัญญัติ (หaram) และสิ่งซึ่งพึงควรละเว้นอันจะเป็นบุญกุศลแก่ผู้ละเว้น (มักรุห์) ถือทั้งยังกำหนดกว่าสิ่งใด เป็นสิ่งสะอาดตามศาสนาบัญญัติ และสิ่งใดเป็นสิ่งไม่สะอาดตามศาสนาบัญญัติ ตลอดทั้งหลักการที่ใช้ให้มนุษย์ปฏิบัติส่วนบุคคล ซึ่งเป็นข้อบังคับส่วนบุคคล (ฟารูอิน) และบทบัญญัติที่มนุษย์ปฏิบัติ คือสังคม (มุอาลาต) ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ต่อสังคมนั้น ๆ เรียกว่า บทบัญญัติที่มนุษย์ปฏิบัติต่อ

คริสต์ศาสนาความเป็นผู้มีจริยธรรมก็คือ จะต้องเชื่อว่ามีพระผู้เป็นเจ้าสูงสุดแต่องค์เดียวเป็นผู้ทรงสร้างสรรค์สิ่งและเป็นเป้าหมายสุดท้ายของชีวิตมนุษย์ จะต้องเชื่อพระเจ้าองค์เดียว พิจารณาได้ ๓ ถักษณะ ซึ่งแต่ละถักษณะมีสถานที่เป็นบุคคล คือ พระบิดา พระบุตร และพระจิต หรือพระวิญญาณบริสุทธิ์ จะต้องเชื่อว่าพระเยซูคือพระบุตรที่มาเกิดเป็นมนุษย์ เพื่อนำความรอดมาสู่มนุษย์ ความรอดหมายถึงปฏิจิชนหลักหนึ่ง พระนาปีปักกันชีวิตพระเจ้าผู้มีจิตไอบริสุทธิ์ ปราศจากบาป และไม่มีจิตไอกุพันกันนาปจึงจะมีชีวิตพระเจ้าได้ หากเพลี่ยงพล้ำทำบาปลงไปก็ขอโทษพระเจ้าและชดใช้กรรมเสียก็จะคืนต่อพระเจ้าได้ การชดใช้กรรมหมายความว่า จะต้องคืนด้วยเป็นเครื่องบูชาแด่พระเจ้า เพื่อชดใช้การผิดน้ำพระทัยพระองค์<sup>๔๕</sup>

หลักจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาเน้นหลักแห่งความจริง ความถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ ๓ ระดับคือ

๑) ระดับต้น หรือระดับพื้นฐาน ซึ่งชาวบ้านทุกคนทุกอาชีพประพฤติได้สะดวกไม่เลือกกาลเทศะ คือเวลาและสถานที่ ได้แก่ เบญจศีล เมญจธรรม คือ

<sup>๔๔</sup>บุญมี แท่นแก้ว, ปรัชญาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : โอลเดียนสโตร์, ๒๕๓๕), หน้า ๑๙๘ - ๑๙๙.

<sup>๔๕</sup>มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, เอกสารการสอนชุดวิชาปรัชญาการเมือง, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, ๒๕๒๗), หน้า ๖๕๖.

ก. เบณฑ์ศิล คือ รักษาภัย วาจา ให้อยู่ในสภาวะปกติเพื่อให้เกิดความดีความงาม ในส่วนภายนอกได้แก่

(๑) เว้นจากการผ่าสัตว์ เปiyดเบี่ยนสัตว์ทุกประเภทด้วยตัวเองหรือสั่งให้ผู้อื่นทำ  
(มีเมตตา)

(๒) เว้นจากการลักทรัพย์ แย่งชิงทรัพย์ของผู้อื่นมาเป็นของตน (มีสัมมาอาชีวะ)

(๓) เว้นจากการล่วงละเมิดทางการมรณ์ คือ ในรูป ในเสียง ในรส ในการสัมผัส

(๔) เว้นจากการพูดเท็จ อันเป็นคำพูดที่ไม่จริง โดยมีเจตนาให้ผู้ฟังเข้าใจไปในทาง  
ไม่ถูกต้องและเชื่อตามคำพูดนั้น (มีวิชาสัตบ)

(๕) เว้นจากการติ่มสุราเครื่องดองของมา คือ สุรา เมรับ อันเป็นเหตุให้ประมาท  
ขาดสติ (มีสติรอบคอบ)

ผู้เว้นจากไทย ๕ ประการเหล่านี้ ซึ่งว่ามีภัย วาจา เรียบร้อยคือและขัดว่ามี  
จริยธรรมระดับดีน

ข. เบณฑ์ธรรม คือผู้ปฏิบัติในหลัก ๕ ประการแล้ว ภัย วาจา ก็เรียบร้อยเป็น  
ปกติ คือ

(๑) มีเมตตา สร้างความรัก ความเห็นใจให้เกิดแก่สัตว์ทุกหมู่เหล่า ไม่เบiyดเบี่ยน  
สัตว์เหล่านั้นด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเบiyดเบี่ยน (เว้นจากการผ่าสัตว์)

(๒) สัมมาอาชีพ ประกอบอาชีพเลี้ยงชีวิตอย่างถูกต้อง คือ ไม่ลัก ไม่ปล้น ไม่โกง  
ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ได้มาเพื่อเลี้ยงชีพ

(๓) มีการสำรวมในการ คือ อายุะเมดหรือหมกมุนในรูป เสียง กลิ่น รส การ  
สัมผัสที่น่าประนีนา น่าพอใจเกินทั้งที่มีเข้าของหวาน ครอบครองและไม่ครอบครองพระถ้า  
เกินประมาณที่ยอมเกิดทุกๆ ไทย ได้

(๔) มีวิชาสัตบ หรือสัจวาจา คือพูดคำจริงมีประโยชน์ทั้งแก่ตนและผู้อื่น เพราะ  
คำจริงหรือสั่งที่จริงย่อมไม่ลายไปเป็นอนุญาต

(๕) มีสติรอบคอบ คือ มีความระลึกได้เสมอ ก่อนจะทำจะพูด แล้วจะทำจะพูดสิ่ง  
ใดไม่ผิดพลาด เสียหายเกิดขึ้น ได้ สุรามรับเป็นเครื่องดองของมาที่ทำให้ผู้ดื่มชื่งไม่เคยพูดมากก็พูด  
มากได้ ไม่เคยแสดงท่าทางต่าง ๆ ก็แสดงได้ คนที่ข้ออายไม่กล้าทำอะไรบางอย่าง แต่เมื่อดื่มลงไป  
แล้วกล้าทำหรือสามารถทำได้

เบณฑ์ธรรม ๕ ข้อ ผู้มีสมบูรณ์ ประพฤติได้สมบูรณ์จึงถือว่าถึงเบณฑ์ธรรมด้วย  
หรือผู้มีเบณฑ์ธรรมก็ซึ่งว่ามีเบณฑ์ศิลด้วยในตัว จึงไม่ใช่เรื่องยากที่จะปฏิบัติไม่ได้ ทุกคนถ้าดำเนิน  
ชีวิตโดยปกติไม่ทำอะไรผิดปกติก็ได้ซึ่งว่าปฏิบัติในเบณฑ์ศิล เบณฑ์ธรรม นั้นเอง

(๒) ระดับกลาง ได้แก่ กฎกระทรวงบด คือ ทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดความดี มีจริยธรรม  
๑๐ ประการ คือ

ก. ภายสุจริต ประพฤติทางกาย ๓ คือ

(๑) เว้นการมาสัตว์ หรือเปลี่ยนเส้นสัตว์อื่นด้วยตนเองหรือใช้ให้ผู้อื่นกระทำ

(๒) เว้นจากการลักทรัพย์สมบัติของคนอื่นมาเป็นของตน อันเป็นการล่วงละเมิด  
ในสิทธิทรัพย์สินของผู้อื่น

(๓) เว้นการประพฤติมิชอบหรือล่วงละเมิดในทางกายอันเป็นความโกร ความอยาก  
มากด้วยตัณหา จนเกินความพอดีในรูป รถ กลิ่น เสียง การสัมผัสสูญต้อง

ข. วิจิตร ประพฤติทางวาจา ๔ คือ

(๑) เว้นจากการพูดปดหรือเท็จ โดยมีเจตนาที่จะให้คลาดเคลื่อนจากความจริง

(๒) เว้นจากการพูดส่อเสียด เพื่อให้กระทบกระเทือนใจผู้อื่น ให้ผู้อื่นได้รับ  
ความเดือดร้อนเสียใจสะเทือนใจ

(๓) เว้นจากการพูดคำหยาบ คำไม่สุภาพ ซึ่งแสดงออกซึ่งลักษณะที่ไม่เรียบร้อย  
ทางวาจา ส่อให้เห็นว่าไม่มีจริยธรรม

(๔) เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ เหลาไว้หล ไว้สาระ หาจุดยืน หรือคำที่เป็นแก่นสาร  
หรือหลักฐานที่นำเชื่อถือไม่ได้

ค. มโนสุจริต ประพฤติคิดทางใจ ๗ คือ

(๑) เว้นจากความอยากรู้ด้วยของผู้อื่นมาเป็นของตน ซึ่งตนไม่มีสิทธิจะได้สิ่ง  
เหล่านั้นหรือโลกในสิ่งของที่จะได้มาครอบครอง โดยไม่จำเป็นต่อชีวิต

(๒) เว้นจากการคิดร้ายหรือพยายามของเรื่องผู้อื่นเป็นการสร้างความชั่วร้ายขึ้นใน  
ใจของตนเอง ทำให้จิตใจชุ่มน้ำ ก่อให้เกิดทุกข์หรือเสียสุขภาพจิตคัวบ

(๓) เว้นจากความเห็นที่ผิด ๆ จากรูป คือหลักความจริง พยายามทำความเห็น  
ให้ถูกต้อง คือ เห็นว่าทำความดียอมได้ดี ทำความชั่วย่อมได้ชั่ว โดยมีเหตุผล<sup>๙๙</sup>

สังคมที่เป็นกามบดีชัชชาติยั่งยืน

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สงบ

โปรดนำมาส่งที่แผ่นกห้องสมุดคัวบ ขอบคุณ

๓. ระดับสูง ได้แก่ การปฏิบัติในอธิบัณฑุ์ มีองค์ ๘ อันเป็นทางอันประเสริฐ ทางของผู้ประเสริฐ หรือผู้เป็นอธิบุคคลปฏิบัติ หรือทางที่บุคคลปฏิบัติแล้วจะห่างไกลจากเข้าศึกหรือศัตรุภายใน คือ กิเลสได้<sup>๔๔</sup>

ยึดธรรมชาติป่าไทย เป็นหลักปฏิบัติในการใช้ชีวานาจปกรอง หมายความว่า ผู้ปกรองถือธรรมเป็นใหญ่ในการปกรอง คือถือหลักความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม เหตุผล เป็นใหญ่ กระทำการใด ๆ หลังจากได้พิจารณาไตร่ตรองข้อเท็จจริงและเหตุผลตามที่ได้รับฟัง มาแล้วอย่างกว้างขวาง พิจารณาอย่างดีที่สุด เต็มใจแห่งสติปัญญา จะมองเห็นได้ด้วยความบริสุทธิ์ ใจว่าเป็นไปโดยชอบธรรม และเพื่อความดีงาม กระทำการต่าง ๆ โดยยึดหลักการ กฎระเบียบกติกา ที่ไม่เป็นการเบียดเบี้ยนตนเอง ไม่เบียดเบี้ยนผู้อื่น และไม่ไร้ประโยชน์สุข

ถึงแม้ว่า ทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตต์ และราชสังคหวัตถุ เป็นคุณธรรมในการปกครองของพระน摩กษัตริย์ หรือผู้ปกครองประเทศ แต่คนที่ไว้ป้องจะนำอาหลักธรรมดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการปกครองในระดับต่าง ๆ ได้เสมอ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้างต้นจะเห็นได้ว่า คุณสมบัติและคุณธรรมของผู้นำที่ดีในทางพุทธศาสนา กับลักษณะผู้นำแบบประชาธิปไตยนั้นมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน นักการเมืองที่ดี จึงมีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น

จากการนำแนวความคิดเกี่ยวกับคนดีมาอธิบายนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า คำว่า “คนดี” นี้สามารถอธิบายให้เหตุผลและความหมายหลากหลายกันไปในแต่ละสังคม สถานการณ์ แต่ไม่สามารถที่จะให้นิยามศัพท์ที่แท้จริงได้ เนื่องจากความแตกต่างทางด้านภูมิหลัง การศึกษา ประสบการณ์ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม แนวคิดเกี่ยวกับคนดีที่ผู้วิจัยได้นำมาประมวล ครอบแนวคิดและลักษณะต่าง ๆ ไว้นั้น ก็เพื่อใช้ในการอธิบายถึงคุณลักษณะของคนดี โดยเฉพาะ คุณลักษณะของนักการเมืองที่ต้องผลงานวิจัยชั้นนี้

## ២.៦ ទិន្នន័យភ្លើកីឡាកំណងជើរ

#### ២.៦.១ ទฤษ្ជីជំនា (Leadership Theory)

ឧបនគរ នរោត្តមក្មុត ឬការណែនាំកើងកាបូសនិងការសម្រេចដែលបានបញ្ជាក់ឡើង

- ๑) มีความรู้ ความสามารถด้าน

“ไพรเพชร จิตตุรังค์อกรัณี, “ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร”, สารนิพนธ์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, หน้า ๒๔ - ๒๖.

- (๒) มีความเฉลี่ยวฉลาด
- (๓) เป็นที่รักใคร่ เชื่อถือ
- (๔) มีจิตใจเจ้มแข็ง อดทน
- (๕) มีความตั้งใจจริง กระตือรือร้น
- (๖) มีนารายาทในสังคมดี
- (๗) มีความรับผิดชอบสูง
- (๘) เสียสละ ใจอุบัติภัย
- (๙) ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น
- (๑๐) รักษาระเบียบวินัย และบุต্তิธรรม<sup>๕๖</sup>

สิ่งที่มันเป็นกรมบัญชีกลาง ก็ตาม  
สำคัญอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

#### ๒.๖.๒ ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ผู้นำหรือภาวะผู้นำ (Leadership) คือ ผู้ใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยการโดยใช้กระบวนการติดต่อซึ่งกันและกันเพื่อมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในการปฏิบัติ ผู้นำหน่วยงานหรือองค์กร ได้แก่ ผู้ที่บริหารงานให้สำเร็จโดยอาศัยการelmanagement การจูงใจ การเริ่ม การประเมินประเมิน การประสานงาน

ดังนั้น พฤติกรรมของผู้นำ จึงต้องอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) อำนาจการมี (Power) ทั้งในแบบทางการ (Formal) และไม่ทางการ (Informal) ผู้นำ หรือภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งบุคคลหนึ่งบุคคลใด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

สมยศ นาวีการ อ้างถึง Ralph N. Stogdill ได้ให้ความหมายของการเป็นผู้นำว่า เป็นกระบวนการของการส่งการและการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งสรุปได้ว่า

- (๑) ผู้นำต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น
- (๒) กระบวนการของความเป็นผู้นำ จะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม

(๓) ผู้นำสามารถใช้อิทธิพลกับผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชา<sup>๕๗</sup>

สรุปได้ว่า ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ หมายถึง ลักษณะภาวะผู้นำ แนวตะวันตก จะมีความคิดริเริ่ม มีการเสาะแสวงหาข้อมูล มีจุดยืน มีความสามารถในการจัดการกับ

<sup>๕๖</sup> ฉลอง ธรรมศิริ, การพัฒนาคนเองและลักษณะผู้นำ, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๖), หน้า ๑๓.

<sup>๕๗</sup> สมยศ นาวีการ, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๔๐๕.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบบัตรของห้องสมุด บบ.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมายังที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

๔๗

ความสำคัญของการตัดสินใจและวิเคราะห์หาข้อกพร่องในการทำงานส่วนลักษณะผู้นำในสังคมไทย สรุปได้ดังนี้ ผู้นำต้องยอมรับกระแสการเปลี่ยนแปลง ต้องมีวิจารณญาณสูงยอมรับหลักการและเหตุผลในการตัดสินใจ ผู้นำในสังคมไทยยังนิยมใช้หลักเมตตาธรรม มีอัจฉุณอล่วง ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงานในภายภาคหน้าได้

## ๒.๗ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมือง

ความเป็นผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จในงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร ผู้นำที่ไม่มีความสามารถย่อมจะเป็นผู้ทำลายบัญชีของบุคลากรในองค์การและเป็นผลทำให้งานด้านต่าง ๆ ขาดประสิทธิภาพ แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้นำที่มีความสามารถจะมีผลทำให้เปลี่ยนลักษณะของบุคคลในองค์การให้กลับกลายเป็นบุคลากรที่มีความขยันขันแข็ง และช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### ๒.๗.๑ ความหมายของภาวะผู้นำ

ผู้นำเป็นผู้ที่มีศักดิ์สิทธิ์สามารถมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และนำบุคคลเหล่านี้ไปโดยได้รับความไว้วางใจและเชื่อมั่นอย่างเต็มที่พร้อมทั้งให้ความเคารพนับถือ ให้ความร่วมมือ และให้ความมั่นใจในตัวผู้นำอย่างจริงจัง

องค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ ผู้นำเป็นบุคคลที่มีอำนาจมีอิทธิพลในการบังคับบัญชามอบหมายงาน กำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ ผู้นำเป็นผู้ประสานความต้องการบุคคล ความต้องการงาน และความต้องการขององค์การเข้าด้วยกัน การจะเป็นผู้นำที่ดีและประสบผลสำเร็จได้ต้องมีความสามารถในการ “ครองตน” ครองคน และครองงาน” อันเป็นผลมาจากการมีภาวะผู้นำที่ดี มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของคำว่า ภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

พระพรหมคุณภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ก็คือ คุณสมบัติ เช่น สดิปัญญา ความตึงงาน ความรู้ ความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานและพากันไปสู่ชุกหมายที่ดีงาม<sup>๖๐</sup>

พรนพ พุกกะพันธ์ ได้รวมความหมายของ “ผู้นำ” เพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

ผู้นำ (Leader) หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาหรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่าง ๆ

<sup>๖๐</sup> พระพรหมคุณภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), ภาวะผู้นำ, (กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๔๕), หน้า ๔.

ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นหรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เพราะมีความสามารถในการปักครอง บังคับบัญชา และสามารถพาผู้ใต้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานไปในทางที่ดีหรือไม่ดีได้

ผู้นำ คือ ผู้มีอิทธิพลในทางที่ถูกต้องต่อการกระทำการของผู้อื่นมากกว่าคนอื่น ๆ ในกลุ่มหรือองค์การซึ่งผู้นั้นปฏิบัติงานอยู่

ผู้นำ คือ ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากกลุ่มเพื่อให้เป็นหัวหน้า

ผู้นำ คือ คนเดียวในกลุ่มที่จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ ผู้ประสานงานกิจกรรมภายในกลุ่ม

ผู้นำ คือ ผู้มีศิลปะที่สามารถมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น นำบุคคลเหล่านี้ ไปโดยได้รับความไว้วางใจและเชื่อใจอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังได้รับความเคารพนับถือ ความร่วมมือและความมั่นใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง<sup>๑๒</sup>

กวี วงศ์พุฒ กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการนำและดำเนินกิจกรรมในกลุ่มบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย<sup>๑๓</sup>

กิติ ตยัคคานนท์ ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า หมายถึง ศิลปะ หรือความสามารถของบุคคลหนึ่ง ที่จะชูใจหรือใช้อิทธิพลต่อนบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยการ โดยใช้กระบวนการทางสื่อความหมายให้ร่วมใจกับตน ดำเนินการจนกระทั่งบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้<sup>๑๔</sup>

พรพรรณ สุทธานันท์ กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง แบบอย่างแห่งพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและชี้หรือแสดงถึงความคิดหรือลักษณะประจำของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ลักษณะการใช้อิทธิพล หรือความสามารถในการชูใจให้ผู้ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์<sup>๑๕</sup>

<sup>๑๒</sup> พرنพ พุกกะพันธุ์, ภาวะผู้นำและภารกิจ, (กรุงเทพมหานคร : งานจุรี โปรดักท์, ๒๕๔๔), หน้า๑.

<sup>๑๓</sup> พันตรีกวี วงศ์พุฒ, ภาวะผู้นำ, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี, ๒๕๗๕), หน้า ๑๐๕.

<sup>๑๔</sup> กิติ ตยัคคานนท์, เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เทมส์ดูดิโอล จำกัด, ๒๕๗๑), หน้า ๑๑.

<sup>๑๕</sup> ร่องดียกัน, หน้า ๘.

คลอเลียร์ (Cooley) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นศูนย์กลางของความเร่อนเอียง อันเกิดจากศูนย์กลาง โดยใช้อิทธิพลในการดำเนินงานหรือปฏิบัติราชการ โดยแยกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

(๑) ภาวะผู้นำมีขอบเขตกว้างขวางและเกี่ยวกับด้าน prerogative มากหมาย

(๒) ภาวะผู้นำเป็นผลงานของสาขาวิชา สถาบัน และสาขาวิชาชีพ จึงมีวิธีการมองแตกต่างตามสาขาวิชา สถาบันและอาชีพ

(๓) องค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ยังถือเป็นข้อยุติไม่ได้ เนื่องจากผลการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังขัดแย้งกันอยู่มาก<sup>๖๖</sup>

นีเยลีย์ อีเวน (Neagley) กล่าวว่า ผู้นำมีความหมาย ๖ ประการคือ

(๑) ผู้นำคือศูนย์กลางของกลุ่ม ซึ่งหมายถึง การที่ผู้นำเป็นศูนย์กลางของกลุ่ม เป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกว่าบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่ม สามารถดึงดูดความสนใจของกลุ่มและนำความสนใจนั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม

(๒) ผู้นำคือผู้กำหนดเป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งหมายถึง ผู้นำที่กลุ่มโดยเป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายปลายทางในการดำเนินการของกลุ่ม

(๓) ผู้นำคือผู้ที่กลุ่มเป็นผู้เลือกหรือผู้ที่เป็นที่นิยมของกลุ่ม ซึ่งหมายถึง บุคคลที่ได้รับการตัดเลือกจากสมาชิกภายในกลุ่ม เพราะได้รับความนิยมเนื่องจากเห็นว่ามีความสามารถและคุณสมบัติพิเศษที่จะนำกลุ่มได้

(๔) ผู้นำคือผู้ที่มีพฤติกรรมผู้นำ ซึ่งหมายถึงบุคคลที่แสดงหรือประพฤติปฏิบัติเป็นผู้นำในเรื่องต่าง ๆ เช่น โดยอาจจะอาสามารยาตนาเองก็ได้ หรือแสดงตนเป็นผู้นำในขณะที่กำลังร่วมกิจกรรมภายนอกกลุ่มก็ได้

(๕) ผู้นำคือผู้ที่ปฏิบัติตามบทบาท ซึ่งหมายถึงบุคคลที่แสดงพฤติกรรมให้เป็นไปตามบทบาทซึ่งกลุ่มของเขากิดว่าจะแสดงบทบาทเช่นนั้น ซึ่งเห็นพ้องต้องกันของสมาชิก

(๖) ผู้นำคือผู้ที่ก่อให้เกิดความผสมกลมกลืนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของกลุ่ม ที่ตั้งไว้ เป็นผู้ดึงใจและพยายามทำความเข้าใจความคิดเห็นของสมาชิก คำนึงถึงความสามัคคีเป็นที่ตั้ง<sup>๖๗</sup>

สมพงษ์ เกษมสิน และติน พรัชญพฤทธิ์ ให้ความหมายไว้ว่า การที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อ

<sup>๖๖</sup> Cooley, อ้างใน พันตรีกี วงศ์พุฒ, ภาวะผู้นำ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท บี.เค.อินเตอร์ ปรินท์ จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๑๓.

<sup>๖๗</sup> Neagley, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕.

ปฏิบัติการอำนวยการรวมถึงการหมายเหตุที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่รับ หรืออย่างน้อยที่สุด ก็เดินทางไปที่จะปฏิบัติตามความประสงค์ของผู้นำ<sup>๔</sup>

อรุณ รักธรรม กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในหน่วยงาน และใช้ศิลปะของการจูงใจบุคคลอื่น ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความเต็มใจ และร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้<sup>๕</sup>

สรุปได้ว่า ความหมายของภาวะผู้นำ มีองค์ประกอบด้วยกัน ๔ ประการ คือ

๑) ผู้นำ ได้แก่ผู้มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในองค์กร

๒) กระบวนการสื่อความหมาย ได้แก่ ศิลปะหรือความสามารถ หรือการใช้ อิทธิพล

๓) ผู้อื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แก่ ผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมแรงร่วมใจหรือเดินทาง

๔) การปฏิบัติหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ สิ่งที่ทำให้บรรดู วัตถุประสงค์และเป้าหมายต้องมีความสามารถในการกระทำการตามเป้าหมาย ได้สำเร็จลุล่วง และเป็นแบบอย่างพอดีกรรมในการจูงใจให้ผู้อื่นร่วมมือปฏิบัติตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น

กล่าวโดยสรุป นักการเมืองหรือผู้บริหารแผ่นดิน ดำเนินกิจการบ้านเมืองกีเพื่อ สร้างสภาพเอื้อ ให้ประชาชนและสังคมเดินก้าวหน้าไปสู่จุดหมายแห่งชีวิต และจุดหมายแห่งสังคม เน้นสร้างสรรค์อารยธรรม เป็นต้น การที่จะทำหน้าที่นี้ได้ จะต้องมีปัญญารู้ว่าอะไร อะไรเป็น ประโยชน์ที่แท้จริง อะไรควรเป็นจุดหมายของชีวิต อะไรควรเป็นจุดหมายของสังคม เพราะเราไม่ได้ปกครองหรือบริหารกิจการบ้านเมืองเพื่อให้บ้านเมืองสงบ สุขอยู่เฉย ๆ การที่จะสร้าง สภาพเอื้อนั้นก็จะต้อง มีปัญญาที่รู้เข้าใจว่าจะให้อื้อต่อจุดหมายอะไร อะไรดีงาม อะไรเป็น ประโยชน์ อะไรจะเป็นจุดหมาย อะไรเป็นอารยธรรมที่แท้จริง เพราะฉะนั้นนักการเมืองนัก บริหารนักการปักทองจึงต้องแสวงปัญญาอยู่เสมอ โดยถือเป็นหน้าที่

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด นนร.

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดศิวิ ขอบคุณ

<sup>๔</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

<sup>๕</sup> อรุณ รักธรรม, ทฤษฎีองค์การศึกษาเชิงมนุษยสัมพันธ์, (กรุงเทพมหานคร : หจก.สหาย บล็อกและการพิมพ์, ๒๕๔๐), หน้า ๑๕๔.

### ๒.๑.๒ คุณลักษณะที่นำไปสู่ความเป็นผู้นำ

นพพงษ์ บุญจิตราดุล กล่าวถึง คุณลักษณะที่ดีของผู้นำ ๖ ประการ ได้แก่

(๑) ผู้นำต้องเป็นผู้มีความสามารถ (Capacity) ประกอบด้วย ความมีปัญญา ไหวพริบ มีการตื่นตัวอยู่เสมอ ทันต่อเหตุการณ์ ใช้เวลาและภาษาที่ถูก เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวของตัวเอง และเป็นผู้ตัดสินปัญหาได้ดี

(๒) ผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความสำเร็จ (Achievement) ความสำเร็จทางด้านวิชาการ และแสวงหาความรู้ความสำเร็จทางการศึกษา

(๓) ผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบ (Responsibility) จะต้องเป็นผู้ที่บุคคลอื่น ๆ พึ่งพาได้ มีความคิดริเริ่ม มีความสำนึกร่วม มั่นคง อดทน กล้าหาญกล้าทำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

(๔) ผู้นำจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วม (Participation) ในด้านกิจกรรมทางสังคมให้ความร่วมมือรักภักดีและมีอารมณ์ขัน

(๕) ผู้นำต้องเป็นผู้มีฐานะทางสังคม (Status) ผู้นำควรจะมีตำแหน่งทางสังคมเป็นที่รักกันทั่วไป

(๖) รู้สถานการณ์ (Situation) ผู้นำจะต้องรู้ภาวะทางจิตของคนระดับต่าง ๆ รู้ฐานะทักษะความต้องการ และความสนใจของผู้ใต้บังคับบัญชา รู้ในวัตถุประสงค์ขององค์การที่จะต้องทำให้สำเร็จ ดังมีผู้กล่าวว่า ผู้นำที่ดีจะต้องรักภักดีการเป็นผู้ตามที่คิดด้วย<sup>๑๐</sup>

สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวว่า ทศนะเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้นำ ไว้ดังนี้

(๑) เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

(๒) เป็นผู้ช่วยเสริมสร้างให้บริษัทและคุณภาพของงาน ได้สูงสุด

(๓) เป็นผู้สอนและแนะนำวิธีการทำงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

(๔) เป็นผู้ตัดต่อประสานงานในองค์การ

(๕) เป็นผู้สั่งงานควบคุมและการตัดสินใจ<sup>๑๑</sup>

โรเบิร์ต จี วอล (Robert G. Wall) กล่าวว่าแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้นำไว้ดังนี้

(๑) เป็นนักบริหารที่ดี

(๒) เป็นผู้วางแผนโดยบาย

(๓) เป็นผู้วางแผน

<sup>๑๐</sup> นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : เอส.เอ็ม.เอ็ม, ๒๕๒๖), หน้า ๕๖.

<sup>๑๑</sup> โรงเรียนเดียวกัน, หน้า ๑๖.

- ๔) เป็นผู้เชี่ยวชาญ
- ๕) เป็นผู้แทนกลุ่มในการติดต่อภายนอก
- ๖) เป็นผู้รักษาสันติภาพระหว่างลูกน้องกับหัวหน้า
- ๗) เป็นผู้ให้คุณให้ไทย
- ๘) เป็นอนุญาโตตุลาการ
- ๙) เป็นสัญลักษณ์ของสมาชิก
- ๑๐) เป็นแบบอย่างที่ดี
- ๑๑) เป็นนักกฎหมาย
- ๑๒) เป็นผู้ยอมรับผิดในการปฏิบัติงานขององค์การ<sup>๗๒</sup>

#### ๒.๒.๓ คุณลักษณะผู้นำสำหรับสังคมไทย

กรี วงศ์พุฒ กล่าวว่า สังคมไทยเราราอาจจะต้องมีสิ่งที่นักหนែอไปกว่าผู้นำ โดยที่ว่าไปจึงต้องเพิ่มเติมคุณลักษณะผู้นำดังนี้

- (๑) ระบบอาชญากรรม เพราะสังคมไทยนิยมยกย่องผู้มีอาชญากรรมเป็นผู้ร้อนรู้เป็นผู้มีประสบการณ์
- (๒) ตำแหน่ง การที่ข้าราชการได้รับยศ หรือตำแหน่งการงานในฐานะผู้นำย่อมเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานไปถึงภาคเอกชน
- (๓) ระบบอุปถัมภ์ ซึ่งยังมีอำนาจของผู้ใหญ่ตอบแฝงอยู่ในการแต่งตั้งผู้นำระดับต่าง ๆ
- (๔) วุฒิการศึกษา ในประเทศไทยถือว่าใบปริญญาบัตรเป็นสิ่งที่กำหนดว่าควรจะเป็นผู้นำที่ดียิ่ง สำเร็จปริญญาเอกก็คือสามารถเป็นผู้นำได้ทันที

(๕) การเป็นผู้ทรงความรู้ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา ถือว่าเป็นสิ่งที่เรายกย่องกันได้ทันท่วงที่ มีความสามารถในการคิดค้นสิ่งต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับของสังคมได้เรื่อยๆ

พฤติกรรมของผู้บริหารหรือผู้นำตามรูปแบบในการปฏิบัติงานโดยยึดเรื่องการตัดสินใจเป็นสำคัญเบ่งออกเป็น ๑ ประเภทคือ

(๑) ผู้นำคัดสินใจเองแล้วแจ้งให้ทราบ ผู้นำจะเป็นผู้บริหารเอง หรือพิจารณาปัญหาเองโดยการเป็นผู้หาทางแก้ไขปัญหาอย่าง ๆ ทาง แล้วเลือกการตัดสินใจทางที่เห็นว่าดีที่สุด

<sup>๗๒</sup> Robert G. Wall, อ้างใน พันตรีกิว วงศ์พุฒ, ภาวะผู้นำ, อ้างແຕ່ວ, หน้า ๓๔.

๗๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘ - ๑๐.

(๒) ผู้นำพยาบาลกระตุ้นเกลี่ยกล่อมให้ยอมรับผลการตัดสินใจของตนเอง กระบวนการตัดสินใจเป็นไปตามแบบที่ ๑ แต่ที่แตกต่างออกไปตรงแทนที่จะประกาศหรือแจ้งการตัดสินใจของหัวหน้ากีเพลี่ยนเป็นการใช้คิดปะในการเกลี่ยกล่อมผู้ใต้บังคับบัญชาเสียก่อน เพราะกล่าวการต่อต้านที่จะเกิดขึ้นโดยพยาบาลลดแรงต่อต้าน เพราะถ้ากระทำการที่เข้าตัดสินใจแล้วจะเกิดเป็นประโยชน์แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไร

(๓) ผู้นำเสนอข้อตัดสินใจของตนและข้อความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชา หัวหน้าแบบนี้ตัดสินใจแล้วพยาบาลที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอบรมรับโดยให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้ฟังความเห็นของตนว่า คิดอย่างไร มีความตั้งใจอย่างไร หลังจากที่ได้อธิบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาฟังแล้วจึงให้สอบถามถึงปัญหาที่บังส่งสัญชี้ช่องช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้าใจมากขึ้น

(๔) ผู้นำเสนอขอตัดสินใจซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงໄได้ ผู้นำแบบนี้ให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการที่จะให้ผู้นำเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจบ้าง แต่ความริเริ่มและการพิจารณาตัดสินใจยังคงอยู่กับผู้นำ ก่อนที่จะประชุมหรือพูดปะกับลูกน้องเขา ได้พิจารณามาก่อนแล้ว แต่ยังคิดว่าอาจเปลี่ยนแปลงได้ เพราะฉะนั้นจึงให้มาเสนอต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ก่อนเพื่อดูปฏิริยาที่จะเกิดขึ้นว่า การตัดสินใจจะกระทบกับผู้ใต้บังคับบัญชาคนใด อย่างไรบ้าง เขาจะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็น แต่บอกไว้ก่อนว่า การตัดสินใจขั้นสุดท้ายเป็นของเขาก

(๕) ผู้นำเสนอปัญหาและขอข้อแนะนำ ผู้นำเป็นผู้ตัดสินใจเอง แบบนี้ไม่ใช่ผู้นำตัดสินใจมาก่อนแล้วจึงนำเสนอต่อประชุมเป็นโอกาสที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหา

(๖) ผู้นำซึ่งจำกัดแล้วตัดสินใจภายในขอบเขตนั้น หัวหน้าแบบนี้จะนำปัญหาให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำไปตัดสินโดยตนเองอาจเป็นสมาชิกหรือกลุ่มสมาชิกอย่างไรก็ตามเขาก็เป็นผู้อธิบายปัญหาและกำหนดขอบเขตการตัดสินใจ

(๗) ผู้นำอนุญาตให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำภัยในขอบเขตที่กำหนด หัวหน้าแบบนี้ให้อิสระมากขึ้น โดยยกถุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้คิดหาทางแก้ปัญหาอย่าง ๆ ทางเอง<sup>๗๔</sup>

เจริญผล สุวรรณโศต ได้ให้แนวคิดคุณลักษณะของผู้นำในสังคมไทย คือ

(๑) เป็นผู้ที่รับบทบาทของคนเอง

(๒) เป็นผู้ที่ติดตามความเคลื่อนไหวของวิทยาการอยู่ตลอดเวลา

(๓) ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

(๔) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- ៥) มีลักษณะการสืบสายพวกพ้อง
  - ៦) ตัดศินไขถูกគំនោះរាលើវា
  - ៧) ក្រោមបានដៃត្រូវបានស្វែងរក
  - ៨) ដោយត្រូវបានស្វែងរក

พัฒนาการ

๕) เป็นผู้ที่มีความละเอียดลึกซึ้งต่อวัยต่อภัย

สรุปได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำในสังคมไทย ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหนือกว่าผู้อื่นในหลาย ๆ ด้าน รู้จักเข้าสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์สูงกับบุคคลอื่น มีความเพียรพยายาม พร้อมทั้งการตัดสินใจและให้ความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งให้พริบปฏิภาณที่เฉลียวฉลาดอย่างรอบคอบ มีความสุขุมเยือกเย็นต่อเหตุการณ์ที่มากระทนพร้อมที่จะพิจารณาโดยรอบและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทุกคนในสังคมไทย

#### ๒.๙ แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภินิชาต

## ๒.๙.๑ วิวัฒนาการของธรรมากินยา

ธรรมากีนาลเป็นแนวคิดที่มีมาแต่โบราณกาลนับแต่สมัยเพลโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) นักปรัชญาหลายท่านได้พิจารณาที่คืนหาฐานแบบการปกครองที่ดีแต่ก็ยังไม่ได้ความหมายและขอบเขตที่ชัดเจนอาจกล่าวได้ว่า วิพัฒนาการของรูปแบบธรรมากีนาลที่ดีเกิดขึ้นในช่วงหลังสังคมโลกครั้งที่ ๒ เมื่อมีการคืนหาฐานแบบการปกครองที่สามารถนำประเทศไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยตะวันตกของประเทศที่ได้รับการปลดปล่อยจากอาณานิคมและสามารถพึ่งประเทศจากความเสียหายหลังสังคม ซึ่งต่อมาระบบการปกครองดังกล่าว พสมพسانกับระบบราชการของ Weberian ได้ถูกนำไปใช้ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งลักษณะของระบบดังกล่าวเป็นการปกครองที่มีโครงสร้างเป็นลำดับขั้น มีการเมืองที่เป็นกลางมีเป้าหมายที่ปฏิบัติได้ และมีการประเมินประสิทธิภาพของระบบคุณธรรมอย่างไรก็ตาม รูปแบบของ Weberian มากที่จะนำไปประยุกต์ใช้และสามารถต่อเนื่องจากการขยายตัวของระบบราชการทำให้ยากต่อการจัดการและขาดความยืดหยุ่นในการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลก นอกจากนี้ โครงสร้างของระบบราชการทำให้การปกครองบ้านเมืองขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล แล้วซึ่งก่อให้เกิดช่องทางการบิดเบือนการใช้อำนาจและการครอบครอง ในช่วงต้น พ.ศ. ๒๕๒๓ นักวิชาการส่วนใหญ่ต่างเห็นพ้องว่า แนวทางการบริหารภาครัฐที่เป็นอยู่ไม่สอดคล้องกับสถาบันเศรษฐกิจและสังคม

ที่เบ็ดลินแบลนด์ตลอดเวลาและจำเป็นต้องมีการปฏิรูปและปรับปรุงรูปแบบการปกครองใหม่ ในช่วง ดังกล่าวมีองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ เช่น ธนาคาร (world Bank) และกองทุนนานาชาติได้ เข้ามายึดบทบาทในการสนับสนุนพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองที่ดีหรือที่เรียกว่า Good Governance หรือธรรมาภิบาล<sup>๑๖</sup> ดังนั้น แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาลไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็น การสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสงบสุข สามารถประสานประโภชน์ และคือถือเป็นภูมิปัญญาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและเป็นสังคมที่มีการ พัฒนาที่ยั่งยืน<sup>๑๗</sup>

สำหรับประเทศไทยเริ่มนิยมการนำแนวคิดธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อหลักกฎหมาย ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และหลังจากวิกฤติทางเศรษฐกิจและ สังคม ใน พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ทั้งนี้เนื่องจากในหนังสือถือเงินจากกองทุนระหว่างประเทศ (IMF) ที่ระบุให้รัฐบาลไทยสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ โดยรัฐบาลใน ขณะนั้นได้พิจารณาเห็นความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องมี การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบูรณะสังคมและประเทศไทย เพื่อผลักดันภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ สร้าง ความเข้มแข็ง ให้กับเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศไทย เพื่อให้สามารถรองรับกระแสการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ทันสถานการณ์รัฐบาล ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอ ความร่วมมือจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อเสนอ แนวทางที่เหมาะสม ให้มีการระดมแนวคิด เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศไทย ให้ระดับแนวคิด ในประเทศไทยหลายสาขาที่อาสาสมัครมาร่วมงานและคณะทำงาน ได้จัดทำเอกสารข้อเสนอเพื่อ เสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ และนายกรัฐมนตรีได้มอบหมาย ให้เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจัดทำบันทึกข้อกำหนดเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติ เสนอด้วยความรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ และเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบออกพระบรมราชโองการเบี่ยงสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ สร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยนายกรัฐมนตรีได้ลงนามใน พระบรมราชโองการเบี่ยงสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับ

<sup>๑๖</sup> ดร. บุษบง ชัยเจริญวัฒนา และบุญมี ลี, “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า), ๒๕๔๔, หน้า ๕.

<sup>๑๗</sup> นิคม สมจิตร, “การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขต พื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๔”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช), ๒๕๔๘, หน้า ๑๐.

ประกาศทว่าไป เล่มที่ ๑๖ ตอนที่ ๖๓๔ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นมา<sup>๑๙</sup>

## ๒.๙.๒ ความหมายของธรรมาภิบาล

คำว่า Good Governance เริ่มนำมาใช้กันเมื่อประมาณ ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา โดยปรากฏในรายงานของธนาคารโลก เมื่อ ก.ศ. ๑๕๘๕ เมื่อแนวความคิด Good Governance เข้ามายังประเทศไทย ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ นักวิชาการหลายท่านได้แปลความหมายของคำว่า Good Governance โดยเสนอใช้คำว่า “กลไกประชาธิรัฐที่ดี” บ้าง “ประชารัฐ” บ้าง “ธรรมรัฐ” บ้าง “ศูนย์กลางการบริหาร” บ้าง แต่ในที่นี้จะขอใช้คำว่า “ธรรมาภิบาล” ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมาก เพราะคำว่าธรรมาภิบาลจะมีความหมายอย่างกว้าง ครอบคลุมทั้งทางบริหารขั้นการที่ดีขององค์กรธุรกิจ และการปกครองที่ดีของภาครัฐ

ธนาคารโลก หรือ World Bank ได้นำไปใช้ครั้งแรกเมื่อประมาณปี ก.ศ. ๑๕๘๕ ซึ่งใช้ในรายงานเรื่อง “Sub – Saharan : From Crisis to Sustainable Growth” โดยได้ให้ความหมายว่า Good Governance เป็นลักษณะและวิถีทางของการที่มีการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาโดยนัยของความหมายของธนาคารโลก เป็นการชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีธรรมาภิบาลเพื่อช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้รัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม มีกระบวนการกฎหมายที่อิสระ ที่ทำให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญา อีกทั้งระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติ และสือที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบ และตรวจสอบได้<sup>๒๐</sup>

องค์การสหประชาติ หรือ United Nations (UN) ให้ความสำคัญกับธรรมาภิบาล เพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศ ให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส ธรรมาภิบาลคือการมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคาดตอนพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้<sup>๒๑</sup>

<sup>๑๙</sup> สำนักข้าราชการพลเรือน, ระบุวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๗, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ๒๕๔๗), หน้า ๑ – ๘.

<sup>๒๐</sup> ดร. บุญบาง ชัยเจริญวัฒนา และบุญมี ศ., “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”, รายงานการวิจัย, ปี ๒๕๔๗, หน้า ๑ – ๘.

<sup>๒๑</sup> เรื่องเดียวกัน.

United Nations and Development Programme (UNDP) ให้นิยามของคำว่า ธรรมภูมิบาล หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจ ที่จะจัดการกิจของประเทศในทุกระดับ ประกอบด้วยกลไก กระบวนการ และสถาบันต่าง ๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมาย และแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ยืนอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และเสียงของคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส ได้รับการพิจารณาใน การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา<sup>๑๐</sup>

ระบุนัยสำคัญนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุหลักการของคำนิยาม การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ดังนี้ “การบริการกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายราชการ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนา และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทา ป้องกันหรือแก้ไขภาวะ วิกฤติ ภัยคุกคามที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความบุตธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดลักษณะกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน”<sup>๑๑</sup>

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) อธิบายว่า ธรรมภูมิบาล หมายถึงการจัดการบริหารประเทศที่ดีในทุก ๆ ด้าน และทุก ๆ ระดับ ซึ่งรวมถึงการจัดการระบบองค์กรและกลไกของคณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนราชการองค์กรของรัฐและรัฐบาลที่ไม่ใช่ส่วนราชการ การบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น องค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (Private Sector Organizations) องค์กรของเอกชน ชุมชนและสมาคมเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ นิติบุคคลภาคเอกชน และภาคประชาชน (Civil Society) และการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ตั้งแต่ล่างขึ้นไป<sup>๑๒</sup>

<sup>๑๐</sup>เรื่องเดียวกัน.

<sup>๑๑</sup>สุดิษ นิมิตกุล, กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance), (กรุงเทพมหานคร : บพิช, ๒๕๔๓), หน้า ๑๓ – ๑๔.

<sup>๑๒</sup>ดร. บุญบาง ชัยเจริญวัฒนา และบุญมี ลี, “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”, รายงานการวิจัย, อ้างแล้ว, หน้า ๑๐.

นายแพทย์ประเวศ วงศ์ อธิบายว่า “ธรรมากินาลหมายถึง การที่ประเทศมีพลังขับเคลื่อนที่ถูกต้องเป็นธรรม โดยการถักทอทางสังคมเพื่อสร้างพลังงานทางสังคม (Social Energy) เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาของประเทศไทยด้วยธรรมากินาลประกอบด้วยภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคสังคม ที่มีความถูกต้อง เป็นธรรม โดยรัฐและธุรกิจต้องมีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ถูกตรวจสอบได้และภาคสังคมเข้มแข็ง ได้ให้นิยามของธรรมากินาลว่า คือ ผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรม ซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป ภาครัฐ และภาคเอกชน มีผลประโยชน์ร่วมกัน ได้กระทำการ ไปในหลายทาง มีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์ที่หลากหลาย และขัดแย้ง ได้”<sup>๔๔</sup>

ธีรยุทธ บุญมี อธิบายว่า “ธรรมรัฐ กือกระบวนการความสัมพันธ์” (Interactive Relation) ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชน โดยทั่วไป ในการที่จะทำให้การบริหารราชการ แผ่นดิน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุกุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ การบริหาร ประเทศที่ดีควรเป็นความร่วมมือแบบสื่อสาร ๒ ทาง ระหว่างรัฐบาลประชาชนปัจจัย และฝ่ายสังคม เอกชน องค์การที่ไม่ใช่หน่วยงานรัฐ (NGOs) โดยเน้นการมีส่วนร่วม (participation) ความโปร่งใส และ ตรวจสอบได้ การร่วมกันกำหนดนโยบาย (shared policy making) และการจัดการตนเอง (self-management) ของภาคสังคมเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นธรรมมากขึ้น”

นวรัศกติ อุวรรณโณ ได้อธิบายว่า “ธรรมาภินาล” มาจากคำว่า “ธรรม” หมายถึง “คุณความดี ความถูกต้อง” และ “อภินาล” หมายถึง “บำรุงรักษา ปกครอง” ดังนั้น “ธรรมาภินาล” จึงหมายถึง การปกครองบำรุงรักษาด้วยความดี ด้วยความถูกต้อง ตรงกับคำว่า Good Governance ในภาษาอังกฤษ ธรรมาภินาลในความหมายสากล หมายถึง ระบบโครงสร้างและกระบวนการต่าง ๆ ที่วางแผนที่ความตั้งพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ เพื่อที่ภาคต่าง ๆ ของสังคมจะพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข ธรรมาภินาลแนวสากลนี้เน้นถึงกฎหมาย (Norm) ที่ว่างระบบโครงสร้าง กระบวนการและความสัมพันธ์ของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สังคมในการบริหารจัดการเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของรัฐ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดี”

๕๙ นายแพทย์ประเวศ วงศ์สี, แนวคิดและวากกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติในธรรมปฏิบาลกับ  
ครรภ์ปั้นไทย, (กรุงเทพมหานคร : หมออชานนท์, ๒๕๔๑), หน้า ๕๗.

“**ธีรบุฑ บุญมี**, สังคมเข้มแข็ง ธรรมรัฐแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร : สายชาร, ๒๕๔๑), หน้า ๑๓.

๔๖ ป่าวรักษ์คดี อุวรรณโนน, การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร: วิจัยชุด, ๒๕๔๒), หน้า ๓๐.

สรุป จากความหมายของธรรมาภินาลคั่งกล่าวข้างต้น ธรรมาภินาล หมายถึง การบริหารการปกครองที่ดีที่ทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและมีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม มีความโปร่งใส และความสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้การพัฒนาองค์กร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมีความเจ็บแย่งที่จะนำองค์กรไปสู่การพัฒนาอย่างนั้นนี่

### ๒.๔.๓ องค์ประกอบของธรรมาภินาล

หลักการของธรรมาภินาล หรือ Good Governance ตามที่ UN ESCAP กำหนดมี ๘ หลักการ คือ

#### (๑) การมีส่วนร่วม (participatory)

การมีส่วนร่วมของสมาชิกทั้งชายหญิงคือการตัดสินใจที่สำคัญในสังคม และสร้างความสามัคคีให้เกิดกับประชาชน การมีส่วนร่วมสามารถทำได้โดยอิสระ ไม่มีการบังคับ สมาชิกเต็มใจให้ความร่วมมือด้วยตนเอง หรือมีส่วนร่วมผ่านหน่วยงาน สถาบันหรือผู้แทน ตามระบบประชาธิปไตย

#### (๒) การปฏิบัติตามกฎหมาย (rule of law)

ธรรมาภินาลต้องการความถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ลำเอียง มีการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมกับประชาชน โดยเท่าเทียมกัน ทุกคนในสังคมอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายเดียวกัน

#### (๓) ความโปร่งใส (transparency)

ความโปร่งใสเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา สิ่งนี้ช่วยแก้ปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่น ได้ทั้งในภาครัฐและเอกชน สื่อจะเข้ามามีบทบาทอย่างมาก ในการตรวจสอบและรายงานผลงานดำเนินงาน โดยการนำเสนอข่าวสารให้แก่สังคม ได้รับทราบ

#### (๔) ความรับผิดชอบ (responsiveness)

ความรับผิดชอบเป็นการพยายามให้คนทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดในการทำงานกล้าที่จะตัดสินใจและรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจนั้น ๆ

#### (๕) ความสอดคล้อง (consensus oriented)

ความสอดคล้องต้องกันเป็นการกำหนดและสรุปความต้องการของคนในสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยพยายามหาจุดสนใจร่วมกันและความต้องการสอดคล้องต้องกัน ของสังคมมาเป็นข้อปฏิบัติเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในสังคม การจะพัฒนาสังคมได้ ต้องทราบความต้องการที่สอดคล้องต้องกันของสังคมนั้น ๆ คำแนะนำการเรียนรู้ วัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ ก่อน

### ๖) ความเสมอภาค (equity and inclusiveness)

ความเสมอภาคเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับจากรัฐบาล ทั้งการบริการด้านสวัสดิการตลอดจนสาธารณูปโภคด้านอื่น ๆ

### ๗) การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (effectiveness and efficiency)

เป็นวิธีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ โดยการผลิตและจำหน่ายเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนหรือการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงที่สุดต่อมวลมนุษยชาติ โดยมีการพัฒนากระบวนการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

### ๘) การมีเหตุผล (accountability)

การมีเหตุผลเป็นความต้องการในทุกสังคม ประชาชนทุกคน ต้องตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการกระทำการ ด้วยเหตุด้วยผลที่สมเหตุสมผล การมีเหตุผลไม่สามารถกระทำได้ถ้าปราศจากการปฏิบัติตามกฎหมายและความโปร่งใส<sup>๔๙</sup>

สรุปได้ว่า “หลักธรรมาภิบาล” หรืออาจเรียกได้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” หลักธรรมาภิบาล และบรรทัดทวิบาล ฯลฯ” ซึ่งเรารู้จักกันในนาม “Good Governance” ที่หมายถึง การปกครองที่เป็นธรรม นั้น ไม่ใช่แนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษย์เป็นพัน ๆ ปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสงบสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหา ข้อขัดแย้ง โดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน

## ๒.๕ ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบของประชาธิปไตย

### ๒.๕.๑ ความหมายของประชาธิปไตย

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ไว้ดังนี้

ลินคอล์น (Lincoln) ประธานาธิบดีอเมริกัน ได้ให้คำจำกัดความของประชาธิปไตย ไว้ว่า หมายถึง การปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน<sup>๕๐</sup>

<sup>๔๙</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิศนา สุทธิกลสมบัติ, “ธรรมาภิบาล (Good governance) คืออะไร”, ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐.

<[www.sakonareal.go.th/rnd/kpusakon/article/good.pdf](http://www.sakonareal.go.th/rnd/kpusakon/article/good.pdf)> (๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๕).

<sup>๕๐</sup> Lincoln, ชื่างใน สนธิ เตชานันท์, พื้นฐานรัฐศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : พนนพับพลิชชิ่ง, ๒๕๔๐), หน้า ๑๗๔.

วิทยากร เชียงกุล ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ว่า หมายถึง อำนาจ หรือ การปกครองโดยประชาชนเป็นระบบทางการเมืองที่ประชาชนมีส่วนในการปกครองโดยผ่านผู้แทนของตนทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม<sup>๕๐</sup>

ลิปสต์ (Lipset) ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ว่า หมายถึง ระบบการเมืองที่ เปิดโอกาสโดยใช้วิถีทางปกครองตามรัฐธรรมนูญ ที่จะทำให้มีการเปลี่ยนผู้ปกครองได้ออกทั้ง ข้างเป็นกลไกทางสังคมที่ช่วยให้มีการแก้ไขปัญหาในสังคม อันเกิดจากการตัดสินใจที่ขัดแย้งกัน ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ การปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงเท่ากับเปิดโอกาสให้ ประชาชนส่วนใหญ่ได้ใช้อิทธิพลของตนเข้ามามีกำหนดการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ โดยการ เดือกดูกฎเจ้าคำร่างตำแหน่งทางการเมืองนั่นเอง<sup>๕๑</sup>

Encyclopedia Britanica ฉบับ ค.ศ. ๑๕๕๖ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ในความหมายต่าง ๆ กันหลายอย่าง คือ

๑) ในความหมายดั้งเดิมของมัน คือ การปกครองแบบหนึ่งซึ่งสิทธิในการตัดสินใจ ทางการเมืองนั้นเป็นของพลเมืองทั้งปวงเป็นผู้ใช้โดยตรงตามระเบียบวิธีที่ว่าเสียงข้างมากเป็นฝ่าย ชนะการปกครองแบบนี้เรียกว่า ประชาธิปไตยโดยตรง

๒) เป็นการปกครองแบบหนึ่ง ซึ่งพลเมืองใช้สิทธิอย่างเดียวกันนั้น โดยผ่านทาง ผู้แทนซึ่งประชาชนเป็นผู้เลือกและรับผิดชอบต่อประชาชน พลเมืองทั้งหมดไม่ได้ใช้สิทธิในการ ปกครองคือวิตตนเอง แบบนี้เรียกว่า ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน

๓) เป็นการปกครองรูปหนึ่งซึ่งมักจะได้แก่รูปประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน แต่ผู้ที่มี เสียงข้างมากจะใช้อำนาจตัดสินใจได้ก็แต่ภายในขอบเขตจำกัดแห่งรัฐธรรมนูญซึ่ง ให้ออกแบบไว้ รับรองสิทธิส่วนบุคคลของคนส่วนน้อย หรือส่วนรวมบางประการ เช่น สิทธิในการพูด และในทาง ศาสนา เป็นต้น แบบนี้เรียกว่าประชาธิปไตยเสรีหรือแบบมีรัฐธรรมนูญ

๔) ประการสุดท้าย คำว่าประชาธิปไตยมักจะถูกนำมาใช้อธิบายระบบการเมือง หรือสังคมใด ๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะลดความแตกต่างทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความแตกต่างอันเกิดขึ้นจากการกระจายทรัพย์สมบัติส่วนตัวโดยไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้โดยไม่

<sup>๕๐</sup> วิทยากร เชียงกุล, พจนานุกรมเศรษฐศาสตร์การเมือง, (กรุงเทพมหานคร : พลีก, ๒๕๓๒), หน้า ๔๔.

<sup>๕๑</sup> Lipset, อ้างใน สิริยา โสชน, “นักการเมืองที่คิดในทศวรรษของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัด นนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัย, อ้างแล้ว, หน้า ๔๐.

คำนึงถึงว่ารูปของการปกครองในระบบอนันน์จะมีลักษณะประชาธิปไตยตามความหมาย ๓ ประการ แรกหรือไม่แบบนี้เรียกประชาธิปไตยทางสังคมหรือเศรษฐกิจ<sup>๕๐</sup>

ดิเรก คุณสิริสวัสดิ์ ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” คือ

รัฐบาลโดยประชาชน รัฐบาลตามระบบอนันน์ ซึ่งอำนาจของกฎหมายต้องอยู่กับประชาชนทั้งมวลและ (ประชาชน) มีอำนาจจัดการโดยตนเอง ได้โดยตรง (เช่น ในสาธารณรัฐเล็ก ๆ ของสมัยโบราณ) หรือ โดยเจ้าหน้าที่ (คือผู้แทน) ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในปัจจุบันนี้มักใช้กันรวม ๆ ว่า หมายถึง รัฐสังคม ซึ่งพลเมืองทั้งหลายมีสิทธิเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการสืบ (สิทธิ) มาจากบรรพบุรุษหรือข้อแตกต่าง (ความล้ำเหลื่อม) ในอำนาจบัตรใหญ่ตามฐานัณครศักดิ์หรือภูมิทธิ์อันใด<sup>๕๑</sup>

สรุปได้ว่า ประชาธิปไตย คือ ระบบการปกครองที่ถือว่าประชาชนมีอำนาจสูงสุด ในการปกครองประเทศ และเป็นระบบที่การดำเนินชีวิต บุคลิกภาพ พัฒนาดิบของคนในสังคม ในกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ยึดหลักที่ว่า ประชาชนมีอำนาจสูงสุด

#### ๒.๕.๒ หลักการของประชาธิปไตย

จากการหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” มีหลายความหมาย และมีนักปรัชญาศาสตร์ ให้ความสนใจกันเป็นจำนวนมากนักนั้น ที่ได้สรุปหลักการของประชาธิปไตยที่ล่วงมากเห็นว่า มีความสำคัญ ไว้หลายความเห็นดังนี้

บีทัม และโบyle (Beetham และ Boyle) ได้ให้หลักการของประชาธิปไตยที่เห็นว่า มีความสำคัญ ดังนี้

๑) การเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม การเลือกตั้งที่มีลักษณะเช่นนี้ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถควบคุมการปฏิบัติงานของกลไกทางการเมืองและอำนาจรัฐ ได้ การที่จะมีการเลือกตั้งแบบนี้ ได้ทั้งระบบการเลือกตั้ง และกระบวนการการเลือกตั้ง จะต้องมีความสมบูรณ์ ชัดเจนทุกขั้นตอน เช่น จะเลือกตำแหน่งใดบ้าง จะลงคะแนนการเลือกตั้งอย่างไร จะหาเสียงอย่างไร จะนับคะแนนอย่างไร และรวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่จะป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในการเลือกตั้งทั้งมวล

<sup>๕๐</sup> Encyclopedia Britanica, อ้างใน อmur รักษาสัตย์, รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทย ปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, ๒๕๔๗), หน้า ๖๓.

<sup>๕๑</sup> ดิเรก คุณสิริสวัสดิ์, ปรัชญาของศาสนาอิสลามกับการพัฒนาวินัยและสร้างเสริมประชาธิปไตย คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : ครุสภากาชาดพร้าว, ๒๕๔๗), หน้า ๕๔ - ๕๕.

(๒) รัฐบาลที่โปรด়งaise และตรวจสอบได้ การตรวจสอบได้ของรัฐบาลมีอยู่ ๒ ค้านคือ

๒.๑) ค้านกฎหมาย คือการทำหน้าที่โดยอิสรภาพของศาล

๒.๒) ค้านการเมือง คือการทำหน้าที่ผ่านร่างกฎหมาย และควบคุมรัฐบาลของตรวจสอบที่เป็นทางการดังกล่าวในแล้ว รัฐบาลประชาธิปไตยยังควรตอบสนองแบบต่าง ๆ อย่างไรดี

๓) สิทธิทางการเมืองและพลเมือง สิทธิดังกล่าววนั้นครอบคลุมเครือสื่อสารข้อมูล  
พื้นฐานของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย เช่น เสียงภาพในการแสดงความคิดเห็น ในการรวมกัน<sup>๑</sup>  
เป็นสมาคม ในการเดินทาง เลือกถิ่นที่อยู่ และอื่น ๆ เป็นต้น

๔) สังคมที่เป็นประชาธิปไตย หรือประชาสังคม คือ รูปแบบของการสมาคมทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นโดยเป็นอิสระจาก การซื่นนำหรือองการของรัฐ ประชาสังคมจะเป็นองค์กรอิสระที่ช่วยจำกัดอำนาจของรัฐ ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ทำให้มีสถาบันและเกิดขึ้นจากประชาชนอย่างแท้จริงและทำให้สังคมมีความมั่นใจในตัวเองที่จะต่อต้านการใช้อำนาจปกครองโดยพลการจากรัฐ และรัฐบาล ซึ่งหลักของค์ประกอบดังกล่าวของประชาธิปไตย จะทำให้ประชาธิปไตยดำเนินไปได้อย่างมั่นคงจะต้องมีความสัมพันธ์กัน<sup>๕๒</sup>

อภิชาต สุกชิสาดา ให้หลักการของประชาธิปไตยที่เห็นว่ามีความสำคัญ คือ เชื่อในอำนาจอธิปไตยของปวงชน ซึ่งถือว่าความต้องการของปวงชน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสังคมเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินความอำนาจอธิปไตยของปวงชน ซึ่งแสดงให้เห็นได้จาก

๑) การเลือกตั้ง ประชาชนจะเลือกคนที่จะไปทำหน้าที่ “ปักธง” แทนตน องค์การในการปักธงสูงสุดของประเทศไทยนั้น คือ รัฐบาล เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นวิถีทางเดียวที่จะ เลือกผู้ปักธงตามเจตจำนงของประชาชน ระบบประชาธิปไตยจึงจะขาดการเลือกตั้งไม่ได้ และ การปักธงจะต้องปักธงไปตามกฎหมาย หรือเป็นไปตามหลักนิติธรรม กฎหมายในระบบ ประชาธิปไตยนั้น เป็นข้อกำหนดของสังคมที่ถือว่าเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงของปวงชน สำหรับการเลือกตั้งที่จะเรียกว่าเป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

### ๑.๑) เป็นการเลือกที่เป็นไปโดยอิสระ

๑.๒) มีการลงคะแนนเสียงเป็นการลับ

๑.๓) การเลือกต้องเป็นไปอย่างแท้จริง คือ มีทางเลือกจากผู้สมัครหลายคนและไม่ทำการคัดกรองด้วยวิธีการต่างๆ

“บีทัม และ โบyle (Beetham และ Boyle), อ้างใน สิริยา โสธน, “นักการเมืองที่ดีในทศวรรษ ของผู้ให้บ้านในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๔๒.

๑.๔) เป็นการเลือกที่มีกำหนดระยะเวลา คือ กำหนดไว้ว่าผู้ที่ได้รับเลือกจะอยู่ในตำแหน่งได้นานเท่าไร ถึงจะเลือกคนใหม่ (เท่าที่เป็นอยู่ทั่วไปมีระยะเวลาตั้งแต่ ๒ - ๕ ปี)

๑.๕) ผู้ที่ไปเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง มีสิทธิเสนอภาคและใช้สิทธิได้ทั่วถึง

(๒) การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างอื่น ในระบบประชาธิปไตยนั้นประชาชนจะต้องสนใจในเรื่องราวที่อยู่รอบตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสนใจเรื่องการเมือง เช่น คดีติดตามคุณว่าบ้านของรัฐบาลและฝ่ายต่าง ๆ ในวงการปกครองและบริหารเป็นไปอย่างไร และอาจมีการแสดงความคิดเห็นเป็นครั้งคราวโดยผ่านองค์กรต่าง ๆ เช่น ทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน ต่าง ๆ พรรคการเมืองกลุ่มพลประโภชน์หรือกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ตามวิถีทางของกฎหมายและการควรไม่ควร ยอมเป็นการสนับสนุนการปกครองในระบบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี ดังนั้นประชาชนในระบบประชาธิปไตยจึงควรต้องสนใจในพรรคการเมืองและกลุ่มพลประโภชน์โดยเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ พยายศรภาพ และโดยรู้ข้อเท็จจริง

(๓) การถือหลักตัดสินใจ โดยเสียงข้างมาก ที่ควรพิจารณาของเสียงข้างน้อยเนื่องจากมนุษย์เราต่างจิตต่างใจ จะหาความเป็นเอกันัณฑ์ในทุกรสอรรถน้ำใจ

(๔) เชื่อในหลักเสรีภาพ เสรีภาพในระบบประชาธิปไตย ไม่ได้หมายความว่าทำอะไรก็ได้ แต่หมายถึงการที่บุคคลสามารถกระทำการหรือคุณการกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ได้ที่ไม่ละเมิดผู้อื่น ซึ่งถูกกำหนดโดยกฎหมายที่ได้รับความยินยอมเห็นชอบจากประชาชนโดยตรง หรือโดยอ้อม

(๕) เชื่อในหลักเสมอภาค เสมอภาคในที่นี้หมายถึง ความเสมอภาคพื้นฐานที่พอจะทำให้ประชาชนในสังคมเดียวกันเท่าเทียมกัน ได้ในประเด็นสำคัญ มิได้หมายความว่าเท่าเทียมกันทุกเรื่องซึ่งเป็นไปไม่ได้ ความเสมอภาคที่สำคัญ คือ เสมอภาคตามกฎหมายที่กฎหมายจะต้องใช้กับทุกคน โดยเสมอภาค และโดยยุติธรรม เสมอภาคในโอกาสที่จะใช้ความสามารถที่ตนมีในทางสุจริต ได้เต็มที่เสมอภาคในการได้รับหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจในอัตราหนึ่ง

(๖) เชื่อในหลักเหตุผล และหลักภารดภารของมนุษย์ คือ จะต้องชีดเหตุผลเป็นสำคัญนอกจากนั้นยังต้องรักใคร่ให้ความเคารพซึ่งกันและกันในสังคม ซึ่งจะร่วมมือกันทำประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้

(๗) มีรัฐบาลและกลไกของรัฐบาลที่สอดคล้องแล่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์สำคัญ ๆ ดังที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ - ๖ “ได้”

อมร รักษารัตน์ ได้ให้หลักธรรมของประชาธิปไตยที่เห็นว่ามีความสำคัญ

(๑) ประชาธิปไตยเป็นเจ้าของอำนาจหรือเป็นผู้ทรงอำนาจสูงสุด

(๒) รัฐบาลได้อำนวยมาจากการประชาชนหรือโดยความยินยอมของประชาชน

(๓) ในประเทศขนาดใหญ่ในสมัยที่ต้องใช้ประชาธิปไตยทางอ้อมนั้นจะต้องมีการเลือกตั้ง ผู้แทนและพนักงานของรัฐอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยประชาชนสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้อย่างอิสระ

(๔) สถาบันทางการเมืองที่ทำหน้าที่ตัดสินใจทางการเมืองหรือวางแผนนโยบายสาธารณะต้องตั้งขึ้นค้ำประกันทางแห่งการแบ่งขันเพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเห็นชอบจากประชาชน

(๕) ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตลอดเวลาผ่านกลไกต่าง ๆ หรือใช้สิทธิที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ได้โดยตรง

(๖) รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ประชาชนมีสิทธิชี้ชม ควบคุมการทำงานของรัฐบาลตลอดเวลา และมีสิทธิเปลี่ยนแปลงรัฐบาลตามวิธีการที่กำหนดไว้

(๗) สำนักงานในการปกครองประเทศต้องไม่อยู่ในกำมือของคนคนเดียวหรือกลุ่มเดียวต้องมีการแบ่งอำนาจปกครองประเทศอย่างน้อยในระดับหนึ่ง

(๘) รัฐบาลต้องมีสำนักงานจำกัดมีการแบ่งและกระจายอำนาจ มีการตรวจสอบ และตั้งคุณหรือคำแนะนำซึ่งกันและกัน

(๙) หน้าที่หลักของรัฐบาล คือการส่งเสริมปัจเจกชน เสรีภาพ ความเสมอภาค ภราดรภาพของพลเมือง

(๑๐) การตัดสินใจสำคัญต้องเป็นไปตามเสียงฝ่ายข้างมาก โดยคำนึงถึงสิทธิของฝ่ายข้างน้อย

(๑๑) ประชาชนมีความเสมอภาคกันในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความเสมอภาคในสาขต่างของกฎหมาย และความมีโอกาสเท่าเทียมกันในด้านต่าง ๆ ทุกคนมีศักดิ์ศรีและไม่มีใครมีอภิสิทธิ์เหนือผู้อื่น

---

“อภิชาต สุทธิสาราด, “ทัศนะของข้าราชการกรมการปกครองที่มีต่อนบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย เกษตรศาสตร์), ๒๕๔๓, หน้า ๔๓ - ๔๔.

สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบพิมพ์ไทย มน.ร.

ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดค้นนำส่งที่แผ่นกห้องสมุดศัลย์ ขอบคุณ

๖๖

(๑๒) ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ อย่างกว้างขวางโดยรัฐบาลให้หลักประกันและคุ้มครองการใช้สิทธิเสรีภาพเหล่านี้ อย่างน้อยในสิทธิเสรีภาพพื้นฐานที่สำคัญ

(๑๓) ประชาชนต้องมีอิสระในการพูด การพิมพ์ การแสดงความคิดเห็น การร่วมชุมนุมการตั้งพรรคการเมืองเพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้จริงและอย่างมีข้อมูลข่าวสาร

(๑๔) รัฐบาลต้องใช้หลักการปกครองโดยกฎหมาย หรือหลักเนติธรรม ไม่ใช้อำนาจตามอัปการ เนื่อง บุคคลจะถูกจับกุมคุก หรือถูกลงโทษได้ก็เฉพาะเมื่อมีกฎหมายกำหนดว่ามีความผิดและจะต้องได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็วเปิดเผยโดยคณะกรรมการที่ไม่ลำเอียง<sup>๕๔</sup>

สรุปหลักการสำคัญของระบบประชาธิปไตยได้ว่า รัฐบาลมาจากประชาชน ใช้เสียงข้างมากเป็นหลักในการปกครอง ประชาชนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันทางการปกครอง อำนาจอธิบดีเป็นของปวงชน และนโยบายสำคัญประชานต้องมีส่วนรู้ส่วนเห็น การบีบมั่นว่าเป็นประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีที่สุด เพราะเป็นการปกครองที่เห็นความสำคัญของประชาชน ไม่ใช่บุคคลคนเดียวหรือกลุ่มคน ขณะเดียวกันก็มีความเชื่อมั่นในสติปัญญา เหตุผล และความสามารถของมนุษย์ในการตัดสินใจเลือกผู้นำ เปเลี่ยนตัวผู้นำ และเลือกแนวทางพัฒนาสังคม ของตน ได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะได้รับการศึกษามากน้อยต่างกันเพียงใด แต่จะเดียวกันก็มีหลักการที่ระบุการใช้อำนาจต้องมีเงื่อนไขเพื่อป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจไปในทางที่ผิด หรือไปลิด落ติด สิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ จึงให้สิทธิแก่ประชาชนที่จะเรียกอำนาจกลับคืนได้

#### ๒.๕.๓ ลักษณะสำคัญของประชาธิปไตย

ในปัจจุบันคำว่า ประชาธิปไตยได้ถูกนำมาใช้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงขอกล่าวถึงประชาธิปไตยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

##### ๑) ประชาธิปไตย ในฐานะที่เป็นรูปแบบการปกครอง

ข้อนั้นต่อ สมูทรภิมิ ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของประชาธิปไตยในฐานที่ เป็นรูปแบบการปกครอง หมายถึง การขัดรูปแบบทางการเมือง โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางการเมือง บำนาญ อำนาจ และหน้าที่ของสถาบันทางการเมือง ตลอดจนวิธีการที่จะใช้ในการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งตามแนวทางประชาธิปไตย จากหลักการหรืออุดมการณ์ ของประชาธิปไตยดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดรูปแบบการปกครองได้ ดังนี้

<sup>๕๔</sup> อมร รักษ์สัตบี, รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน, อ้างแล้ว, หน้า ๖๗.

๑.๑) จากหลักแห่งเหตุผลที่เชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผลและสามารถใช้เหตุผลที่ตนมีอยู่ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ตนเผชิญอยู่ และทุกคนมีความสามารถใช้เหตุผลเท่าเทียมกัน ได้ก่อให้เกิดรูปแบบการปักร่องที่ต้องอาศัยหลักการของการประชุมบริษัทฯร่วมอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อหาข้อยุติความเหตุผลที่ถูกต้อง ซึ่งสถาบันทางการเมืองที่ใช้ทำหน้าที่ตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ได้แก่ รัฐสภา คณะกรรมการ เป็นต้น

๑.๒) จากหลักแห่งการยินยอม ที่ประสงค์จะให้บุคคลมีเสรีภาพและเป็นตัวของตัวเองสามารถตัดสินปัญหาต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของตน โดยปราศจากการบังคับใด ๆ ทั้งสิ้น ได้ก่อให้เกิดรูปแบบการปักร่อง โดยออกกฎหมายเพื่อพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลในอันที่จะแสดงความคิดเห็นในการที่จะสนับสนุนในแนวความคิดที่ตนเห็นว่าถูกต้องเหมาะสม หรือการที่จะคัดค้านในสิ่งที่ตนเห็นว่าไม่ถูกต้องเหมาะสม การเอาจริงในสิทธิที่กล่าวมานี้ ได้แก่ ให้เกิดกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้โอกาสฝ่ายค้านในอันที่จะคัดค้านนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อประเทศชาติ หรือการให้โอกาสแก่สื่อมวลชนมีอิสระเต็มที่ที่จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลโดยไม่ถูกคุกคาม เป็นต้น

๑.๓) หลักแห่งความเสมอภาคกัน โดยไม่คำนึงถึงชนชั้น วรรณะ ได้ก่อให้เกิดการพิทักษ์คุ้มครองต่อบุคคลทางด้านกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเดือกดูถูกต้อง มีการใช้สิทธิเสรีภาพในเรื่องต่าง ๆ เช่น สิทธิทางการเมือง การศึกษา การนับถือศาสนา การประกอบอาชีพ สิทธิในร่างกายหรือการครอบครองทรัพย์สิน เป็นต้น

๑.๔) จากหลักศีลธรรมที่เชื่อว่ามนุษย์มีศีลธรรมประจำใจ และจะทำอะไรมักคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเสมอ ได้ก่อให้เกิดความเชื่อถือในบุคคลและอิสระอย่างเต็มที่ในอันที่จะประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเชื่อว่าคนเราจะกระทำการกิจกรรมที่สร้างสรรค์มากกว่าทำลาย

๑.๕) จากแหล่งแห่งการพัฒนาตนเอง ที่เชื่อว่ามนุษย์นั้นมีความสามารถในอันที่จะปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า ซึ่งบางครั้งอาจต้องใช้ระยะเวลาบ้าง จากหลักดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือการกระทำการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีขั้นตอน และใช้ความพินิจพิจารณาด้วยความรอบคอบและอดทน เช่น การออกกฎหมายเพื่อใช้มังคบประชาชนต้องผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบหลายขั้นตอน เป็นต้น นอกจากนั้น ยังเปิดโอกาสให้บุคคลอิสระที่จะคิดหรือกระทำการต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นมา

๑.๖) จากหลักแห่งการปักร่องตนเอง ได้ก่อให้เกิดรูปแบบการปักร่องที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายกำหนด ได้มีสิทธิที่จะเข้าร่วมในการบริหารประเทศโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งหมายก่อจากเจ้าร่วมโดยตรง แต่ปัจจุบันเนื่องจากคนมีจำนวนมากขึ้น จะนั้น จึงออกแบบในรูปปักร่องการเลือกหานบุคคลที่เหมาะสมเข้า

ไปทำหน้าที่ตามอำนาจของปีติบุตรที่ตนมีอยู่ เพราะการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นเป็นของปวงชน

๑.๗) จากหลักแห่งเสรีภาพที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพอย่างทั่วถึง ได้เกิดวิธีการปกครองที่กำหนดขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลเพื่อจะพิทักษ์คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อเกิดความเป็นระเบียบและมีความยุติธรรมในสังคม เช่น การให้เสรีภาพในเรื่องการนับถือศาสนา การพูด การพิมพ์ และการโฆษณา การประกอบอาชีพ เป็นต้น และได้รับสิทธิคุ้มครองตามกฎหมาย เช่น สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนเพื่อชดเชยจากการที่ทางรัฐบาลได้เวนคืนทรัพย์สินของเอกชน ไปเป็นของรัฐ เป็นต้น<sup>๕๙</sup>

จากที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า การปกครองระบบประชาธิปไตยที่แท้จริง จะต้องมีสถานบันที่เป็นสื่อกลางเพื่อใช้อธิบายโดยแบ่ง เพื่อหาข้อดีอย่างมีเหตุผลคือรัฐสภา การจะกระทำอะไรลงไว้ต้องเป็นไปตามความยินยอมของทุกฝ่าย ซึ่งประชาธิปไตยนั้นถึงแม้จะมีเดียงซานมาก แต่ก็ฟังเหตุผลฝ่ายตรงข้ามด้วย ต้องใช้สิทธิเสรีภาพโดยเสมอ กัน ให้อิสระแก่ประชาชน ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนมีสิทธิในการเข้าร่วมบริหารประเทศโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งอาจจะกระทำโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ เพราะถือว่าอำนาจของปีติบุตรเป็นของประชาชน ฉะนั้น การให้ประชาชนเป็นผู้ให้อำนาจดังกล่าว และประการสุดท้ายที่สำคัญคือพยาภยามข่ายสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเต็มที่

## ๒) ประชาธิปไตย ในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต

การปกครองในระบบประชาธิปไตย จะประสบความสำเร็จได้หรือไม่นั้น นอกจากรากฐานอยู่กับการยึดถือในหลักการและรูปแบบที่เป็นประชาธิปไตยแล้ว ยังมีรากฐานที่บุคคลของสังคมนั้นมีวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยหรือไม่ ถ้าต้องการให้ประชาธิปไตยได้พร่องขาด และคงอยู่ได้นานบุคคลจะต้องมีวิถีชีวิตและบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย เพื่อที่จะช่วยหล่อเลี้ยงระบบประชาธิปไตยให้ยั่งยืน และลักษณะของผู้ที่มีวิถีการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยนั้น พลศักดิ์ จิรไกรศรี ได้แสดงความคิดเห็นว่าควรจะเป็น ดังนี้

- ๑) จะต้องมีจิตใจที่ต้องการการปกครองแบบประชาธิปไตย
- ๒) จะต้องมีความตั้งใจมั่นในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล
- ๓) จะต้องมีความเชื่อมั่นในความสามารถของบุคคล

---

<sup>๕๙</sup> ชาตุรังค์ สุวรรณน้อย, “นักการเมืองที่พึงประสงค์ในทศวรรษของข้าราชการกรมสรรพากร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๕, หน้า ๓๔.

- ๔) จะต้องการพัฒนาสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น  
 ๕) จะต้องมีความเชื่อมั่นในความเสมอภาคของมนุษย์  
 ๖) จะต้องมีความมั่นในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย  
 ๗) จะต้องสนใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการทางการเมืองและการปกครอง  
 ๘) จะต้องมีความสำนึกรักในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง  
 ๙) จะต้องมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์  
 ๑๐) จะต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่และสถานที่ของทางราชการ  
 ๑๑) จะต้องรู้จักการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและในทางสร้างสรรค์  
 นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น

ทรงคุณวุฒิ สินสวัสดิ์ ได้กล่าวถึง ลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ว่า จะต้องเป็นผู้มีความเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะตัดสินใจว่าอะไรควร ไม่ควร เป็นผู้ที่ยอมรับพึงความคิดเห็นของผู้อื่นและกล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักขอบเขตของหน้าที่สิทธิและเสรีภาพของตนเอง จะต้องคิดว่าตนเองมีประสิทธิภาพทางการเมือง และต้องให้คุณค่าแก่เสรีภาพ รู้จักทำงานร่วมกันอย่างมีวินัย และการรู้จักแพะรู้จักชนะ<sup>๓๓</sup>

**สุขุม นวลดสกุล** ได้จำแนกลักษณะของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยออกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

(๑) เคราะห์เหตุผลมากกว่าบุคคล คือ จะต้องไม่ศรัทธาในตัวบุคคลหนึ่งบุคคลใดจนลืมเนื้กถิ่นความสามารถที่แท้จริง โดยต้องยอมรับว่าทุกคนมีความสามารถ และมีสติปัญญาอยู่ในวงจำกัดอาจมีทัศนะที่ถูกต้องในบางเรื่องและผิดในบางเรื่อง จะต้องไม่เคร่งครัดในระบบอาชญากรรมมากเกินไป ต้องยอมรับพึงความคิดเห็นของคนอื่นเพื่อคืนหาเหตุผลที่ถูกต้องอย่างแท้จริง เพราะเหตุผลจะช่วยบรรโรงใช้ประชาธิปไตยดำเนินไปได้

(๒) รู้จักประนีประนอม ผู้ที่มีศรัทธาในระบบประชาธิปไตยจะต้องรู้จักการยอมรับพึงความคิดเห็นของบุคคลอื่น ไม่ยึดมั่นในความคิดเห็นของตนเองอย่างมีคุณอด ยอมผ่อน

<sup>๓๓</sup> “ชาวน์ ไพรพิรุณ โภจน์, “ลักษณะประชาธิปไตย” รัฐศาสตร์, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐), :๑๕.

<sup>๓๔</sup> ทรงคุณวุฒิ สินสวัสดิ์, สังคมกับการปกครอง, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๐), หน้า ๑๐๕ - ๑๒๒.

ปรนหนือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามเหตุผลที่ถูกต้องและเหมาะสม ยอนรับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยวิธีสันติมากกว่าการแก้ไขด้วยวิธีที่รุนแรง

๓) มีระเบียบวินัย ผู้ที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตยต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายที่ของสังคม ถึงแม่การปกครองแบบประชาธิปไตยจะมีสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนก็จริง แต่การใช้สิทธิเสรีภาพต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย การใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขตจนไปละเมิดเสรีภาพของบุคคลอื่น ย่อมทำให้เกิดความสับสนอลเวง ความไม่ระเบียบในสังคม ดังนั้น สังคมประชาธิปไตยจะดำเนินการอยู่ได้ถ้าคนในสังคมเป็นผู้มีระเบียบวินัย

๔) มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ความรู้สึกปรับผิดชอบต่อส่วนรวมมักเกิดขึ้นเนื่องจากความรู้สึกว่าตนเป็นเจ้าของประเทศ จะต้องประพฤติตามให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวม และปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง เป็นต้น<sup>๗๖</sup>

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีวิธีชีวิตแบบประชาธิปไตยควรจะมีคุณลักษณะดังนี้ ยอมรับความเสมอภาคของบุคคล ยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่นในการใช้สิทธิและเสรีภาพของเข้า สามารถทนการวิจารณ์จากผู้อื่น ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้จ่าย ไม่เคร่งครัดในระบบอาชญากรรมเกินไป ไม่เรื่องเรื่องง่ายและไม่เหตุผล ยอมรับอำนาจที่มีเหตุผลและชอบธรรม เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคล ไม่ยอมให้กรรมครอบจ้ำตนเอง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยสันติวิธี มองโลกในแง่มุมีความศรัทธาและความหวังในชีวิต

## ๒.๑๐ สภาพพื้นที่ทำการวิจัย

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลนาเกลือ อำเภอหนองตะ艋 จังหวัดชลบุรี

### ๒.๑๐.๑ ที่ดัง

ตำบลนาเกลือ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดชลบุรี ห่างจากอำเภอเมืองชลบุรีไปทางใต้ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ ๑๔๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออก บริเวณเด่นรุ่งที่ ๑ องศาเหนือ และเด่นแรงที่ ๑๐๑ องศาตะวันออก อยู่ในท้องที่อำเภอ邦忙 ตะมนุ่ง จังหวัดชลบุรี ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีศาสนาอื่นปั้นอยู่บ้างแต่ไม่มาก สภาพสังคมจะเป็นกึ่งชนบทกึ่งเมืองประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก ได้แก่ การเกษตร การประมง ค้าขาย อาชีพเสริม ได้แก่ บริการนักท่องเที่ยวทุกประเภท

<sup>๗๖</sup> ศุภุม นวลสกุล, การเมืองและการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์, ๒๕๓๕), หน้า ๒๑ - ๒๓.

## ๒.๑๐.๒ อาณาเขต

มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบางละมุง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลหนองปรือ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลหนองปลาไหล
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดอ่าวไทย
ประกอบด้วยพื้นที่ ๑ หมู่บ้าน คือ		
พื้นที่หมู่ที่ ๑ บ้านกะทิงลาย		
พื้นที่หมู่ที่ ๒ บ้านโรงไม้ชิด		
พื้นที่หมู่ที่ ๓ บ้านสะพานยาว		
พื้นที่หมู่ที่ ๔ บ้านตลาดเก่านาเกลือและบ้านสวน		
พื้นที่หมู่ที่ ๕ บ้านตลาดใหม่นาเกลือ		
พื้นที่หมู่ที่ ๖ บ้านหนองใหญ่		
พื้นที่หมู่ที่ ๗ บ้านเกาะล้าน		

## ๒.๑๐.๓ สักษณะภูมิประเทศ

ตำบลนาเกลือเป็นที่นิ่น มีที่ราบน้อย ที่ราบสำคัญจะเป็นที่ตั้งของบ้านพานิชยกรรมหรือแหล่งการค้า และบริเวณบ้านที่พักอาศัย โดยที่ราบจะถูกต้อมรอนเนินเขาเตี้ย ๆ สูงไม่เกิน ๑๐๐ ม.รทก. นับตั้งแต่ทิศเหนือลงมาเป็นเนินเขาเตี้ย ความสูงประมาณ ๓๕ ม.รทก. แนวเขานี้แตกตัวออกไปต่อเนื่องกับเข้าพักทางด้านทิศตะวันตก ซึ่งติดกับชายฝั่งทะเล สูงประมาณ ๕๘ ม.รทก. ซึ่งทำให้เกิดที่ราบระหว่างเชิงเขากับชายฝั่งทะเลอีก ๒ แห่ง อุบัติทางตอนบนและตอนล่างโดยที่ราบท่อนบนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณนาเกลือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางของชุมชน ส่วนที่ราบท่อนล่างมีลักษณะเป็นແสนบารวนาน ไปกับชายฝั่งทะเล และจากลักษณะของเนินเขาและที่ราบดังกล่าว ทำให้เกิดทางนำ้ตามธรรมชาติ ลักษณะลำน้ำโดยทั่ว ๆ ไป มีขนาดเล็กและตื้นเขินในช่วงฤดูแล้ง เช่น คลองนาเกลือ คลองเสือแพร์ เป็นต้น

## ๒.๑๐.๔ สักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไปหน้าร้อนไม่ร้อนมาก ส่วนหน้าหนาวอากาศจะไม่หนาวมาก อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยประมาณ ๒๒ องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม โดยมีอุณหภูมิอากาศโดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๒๙ องศาเซลเซียส

ถูกหน้า ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดพาความเย็นและความแห้งแล้งมาจากประเทศจีน ความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ ๕๐% อุณหภูมิต่ำสุด ที่เคยตรวจวัดได้ ๑๔.๖ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๒

ถูกร้อน ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม อาจจะมีฝนตก พาดลมแรงบ้าง เนื่องจากได้รับอิทธิพลของพายุถูกร้อน ซึ่งส่วนมากจะเกิดในเดือนเมษายน ความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ ๗๕% อุณหภูมิสูงสุด ที่เคยตรวจวัดได้ ๒๙.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๓

ถูกฝน ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดพาความชื้นและฝนเข้ามาตอก โดยจะมีฝนตกในเดือนพฤษภาคมและต้นเดือนมิถุนายน และปริมาณฝนจะลดลงจนถึงปลายเดือนกันยายนและเดือนตุลาคม จะเป็นช่วงที่มีฝนชุดๆที่สุดของตำบลนาเกลือ ความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ ๕๐% ปริมาณฝนสูงสุดใน ๒๔ ช.ม. ที่เคยตรวจวัดได้ ๑๒๘.๑ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔

สำหรับปี ๒๕๔๓ อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๒๖.๐๐ องศาเซลเซียส (ม.ค.-พ.ค.) อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๐.๔ องศาเซลเซียส (ธ.ค.) ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด ๘๒.๐% (ก.ย.) ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด ๗๑.๐% (ธ.ค.)

#### ๒.๑๐.๕ โรงเรียน

ในพื้นที่ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และพื้นที่ใกล้เคียงมีโรงเรียนสถานศึกษาหลายแห่ง โรงเรียนประถมในสังกัดของ สพฐ. เช่น โรงเรียนตันตรารักษ์ โรงเรียนอักษรศึกษา โรงเรียนสามัคคีอุดมศึกษาอุบลฯ เป็นต้น โรงเรียนมัธยม ในสังกัดของ สพฐ. เช่น โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนพินแจ่มวิชาสอน โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร เป็นต้น และโรงเรียนในระดับอาชีวะ ได้แก่ โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีพัทยา โรงเรียนไทยอิSTITUTE ในโลหิตพัทยา อำเภอพัทยา อำเภอบางละมุง และโรงเรียนนานาชาติ ได้แก่ โรงเรียนนานาชาติอีสเทิร์นซีบอร์ด อำเภอพัทยา อำเภอบางละมุง โรงเรียนนานาชาติ ISP พัทยา เมืองพัทยา เป็นต้น<sup>๐๐</sup>

สรุปได้ว่า สภาพพื้นที่ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมแล้ว ทั้งทางสภาพทั่วไป โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม ค้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาให้เจริญได้ยิ่งขึ้น

<sup>๐๐</sup>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เผด 3.

## ๒.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อ นักการเมืองท้องถิ่นที่ดี โดยได้ศึกษาในฐานะตัวแปรความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ พนวณ ผลงานปัจจัยที่ใกล้เคียงสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาได้ดังนี้

พระมหาไชยสยาม นาหดี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหลักจริยธรรม ของนักการเมืองท้องถิ่นเบตภายเจริญ กรุงเทพมหานคร” พนว่า

๑) ประชาชนในเขตภายในเจริญ กรุงเทพมหานคร มีทัศนคติต่อหลักจริยธรรมของ นักการเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๕ เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พนว่า ด้านการมีความยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓.๒๖ รองลงมา คือ ด้านการมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๓ ด้านเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๒ ด้านการมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปาน กกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๑๖ และด้านการเคารพต่อกาของสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๐๔ ตามลำดับ

๒) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พนว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและ อาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่ำเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของ นักการเมืองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

๓) ประชาชนในเขตภายในเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม หลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตภายในเจริญ กรุงเทพมหานคร คือ นักการเมือง ท้องถิ่นควรมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความโปร่งใส นักการเมืองควรมีความสามัคคีต่อกัน ไม่แบ่ง 派 พรรคแบ่ง派 อย่างเห็นนักการเมืองท้องถิ่นทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว และนักการเมืองท้องถิ่นควรมีความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ<sup>๑๐๐</sup>

น้ำเพชร เอียงสันต์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก” พนว่า

<sup>๑๐๐</sup> พระมหาไชยสยาม นาหดี, “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหลักจริยธรรมของ นักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตภายในเจริญ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศาสตรา มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, ๑๒๒ หน้า.

๑) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก อよ้วนระดับมากมี ๒ ด้าน โดยด้านที่มีผลสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร รองลงมา ได้แก่ ด้านพระราชกรณีย์ ลักษณะทางการเมืองของผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร มีผลอยู่ในระดับปานกลาง

๒) ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สูงสุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตและมีอุดมการณ์ทางการเมือง รองลงมา ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาให้กับชุมชน

๓) ปัจจัยด้านพระราชกรณีย์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรสูงสุด ได้แก่ นโยบายพระราชกรณีย์ รองลงมา ได้แก่ พระราชกรณีย์ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชน ส่วนใหญ่

๔) ปัจจัยด้านเครือข่ายทางการเมืองของผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สูงสุด ได้แก่ การโฆษณาหาเสียง ประชาสัมพันธ์ แจกเอกสารแนะนำและพูดปะประชานอย่างทั่วถึง ทุกพื้นที่ ของผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรและหัวคะแนน รองลงมา ได้แก่ ผู้นำในชุมชนเป็นฐานคะแนนให้กับผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร<sup>๐๐๒</sup>

ภารีดา คุณชื่น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

๑) ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมทั้ง ๖ ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมีความคาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ๓ ด้านแรก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านสถานการณ์ และด้านสมรรถนะ

๒) ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมรายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะ ด้านความสำเร็จ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านสถานภาพ และ

---

<sup>๐๐๒</sup> น้ำเพชร เอียงสันต์, “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, ๕๙ หน้า.

ค้านสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนค่านความรับผิดชอบในแต่ละต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕<sup>๐๐๓</sup>

น้าฝน สุวรรณเชยฐุ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “นักการเมืองที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร” พบว่า

(๑) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ ๖๗.๐ มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๕ ปีคิด เป็นร้อยละ ๔๕.๒ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘ มีระดับตำแหน่ง ๑ - ๓ คิด เป็นร้อยละ ๕๔.๘ มีระยะเวลาในการรับราชการ ๑ - ๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙ และมีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน ๗,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖

(๒) พนักงานเทศบาลจังหวัดสมุทรสาครที่มีทัศนคติต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์โดยรวม ทั้ง ๓ ค้านคือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความรู้ความสามารถอภิญญาในระดับเห็นด้วย

(๓) พนักงานเทศบาลที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์โดยภาพรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มี ระดับตำแหน่ง ระยะเวลา ใน การรับราชการ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน

(๔) พนักงานเทศบาลได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับนักการเมืองที่พึงประสงค์ที่สำคัญคือ (๑) นักการเมืองควรเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความละเอียดในการทำความชี้แจงและเกรงกลัวต่อ百姓 มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตคอร์ปชั่น (๒) ควรมีอุดมการณ์ ขีดถือ ประโยชน์ของประเทศไทยเป็นหลัก ไม่หาผลประโยชน์จากบประมาณของแผ่นดิน และ (๓) ควรเป็นบุคคลที่มีภาวะความเป็นผู้นำ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ ก้าวตัดสินใจ<sup>๐๐๔</sup>

ไพรเพชร จิตตุรงค์อกรณ์ ศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า

(๑) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

<sup>๐๐๓</sup> ภูรีดา คุณชื่น, “ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, ๑๑๐ หน้า.

<sup>๐๐๔</sup> น้าฝน สุวรรณเชยฐุ, “นักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, ๑๑๑ หน้า.

(๒) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารปฎิบัติตนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ

(๓) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา<sup>๐๔๔</sup>

ฉวิวรรณ กลืนชุมแสง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร” พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นชายมากกว่าหญิง มีอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี กลุ่มเป้าหมายระดับประถมศึกษา อายุพัฒนาดี มีรายได้ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อปี มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะและบทบาทด้านการบริหารของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับมาก เกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานสูงกว่าคุณลักษณะผู้นำ เพื่อแก้ไขปัญหาท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรมในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ประโยชน์ส่วนร่วมและการมีสิทธิ์ค้น สามารถคาดการณ์และมองการณ์ไกล การมีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้มีความกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับของประชาชนและสังคม ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะบทบาทด้านการบริหารของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านอายุ อารีพ และรายได้ มีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕<sup>๐๔๕</sup>

สุชาลักษณ์ จินดาอินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่ศูนย์ของประชาชนจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า อันดับหนึ่ง ด้านจริยธรรม ประชาชนมีความพึงประสงค์ให้สำนักวุฒิสภามีจริยธรรมสูงสุดคือข้อที่มั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อันดับสองด้านบุคลิกภาพ คือมีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น อันดับสาม ด้านทักษะการ

<sup>๐๔๔</sup> ไพรเพชร จิตตุรงค์ อกรณ์, ‘ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร’, สารนิพนธ์ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, ๘๙ หน้า.

<sup>๐๔๕</sup> ฉวิวรรณ กลืนชุมแสง, “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดยโสธร”, สารนิพนธ์ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, ๑๓๐ หน้า.

ปฏิบัติงานคือมีความสามารถที่จะดำเนินงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ อันดับสุดท้ายค้านภาวะผู้นำคือเป็นผู้มีคุณธรรมและมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับ<sup>๐๐๓</sup>

อุไรวรรณ แนะนำว่า ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหาร ห้องถินของตำบลป่าเยี้ย อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลป่าเยี้ย อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถินของตำบลป่าเยี้ย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านตัวผู้บริหาร ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหาร ห้องถินของตำบลป่าเยี้ย พぶว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิน ส่วนระดับ การศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหาร ห้องถินของตำบลป่าเยี้ย

ปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหารห้องถินของตำบลป่าเยี้ย คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของผู้บริหาร และกระบวนการเลือกตั้ง<sup>๐๐๔</sup>

ชำนาญ จิราสุคนธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตาม หลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิน : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองกระทุมແບນ จังหวัด สมุทรสาคร” พぶว่า

(๑) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิน เทศบาลเมืองกระทุมແບນ จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน คือ (๑) ด้านการปฏิบัติตามหลักสังคมทั่วๆ ไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๖ (๒) ด้านการปฏิบัติจากการละเว้นอคติ ๔ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕ และ (๓) ด้านการปฏิบัติตามหลักทศพิธราชธรรม ๑๐ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๒

<sup>๐๐๓</sup> สุขลักษณ์ จินดาอินทร์, “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกวุฒิสภาตามหัตถนะของ ประชาชนจังหวัดกำแพงเพชร”, สารนิพนธ์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชภัฏ), ๒๕๕๑, ๗๗ หน้า.

<sup>๐๐๔</sup> อุไรวรรณ แนะนำ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิน ของตำบลป่าเยี้ย อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๑, ๕๑ หน้า.

(๒) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักพิธิธรรม ๑๐ แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

(๓) ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นเทศบาลเมืองกรุงทุ่มແນน จังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้ (๑) ด้านการปฏิบัติตามหลักสังคมวัฒนธรรม ๔ นักการเมืองท้องถิ่นบางคน ไม่ปฏิบัติตามหลักสังคมวัฒนุ ๔ ข้อ สมานตตตา คือการวางแผนไม่เสมอต้นเสมอปลาย มีการเลือกปฏิบัติกับประชาชนที่มีฐานะแตกต่างกัน ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นควรปฏิบัติตามหลักสังคมวัฒนุ ๔ ข้อ สมานตตตา ให้มากกว่านี้ เพราะว่าการวางแผนเสมอต้นเสมอปลายเป็นสิ่งสำคัญ จะต้องปฏิบัติกับประชาชนที่มาติดต่องานด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่เลือกว่ามีฐานะเป็นอย่างไร (๒) ด้านการปฏิบัติงานจากการละเว้นอคติ ๔ นักการเมืองท้องถิ่นบางคน ไม่ปฏิบัติงานจากการละเว้นอคติ ๔ ข้อ โหสกติ มีความโกรธเป็นเหตุให้เกิดความล้าอึยง เพราะไม่ชอบกันกับประชาชนคน ๆ นั้น ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นควรปฏิบัติงานจากการละเว้นอคติ ๔ ข้อ โหสกติ คือความโกรธให้มากกว่านี้ เพราะว่าถ้านักการเมืองที่ดี ต้องสามารถชั่มความโกรธของเรารไว้ได้ ไม่แสดงออกให้ประชาชนได้เห็น และปฏิบัติหน้าที่หรือบริการให้กับประชาชนด้วยใบหน้าที่มีแย้มแจ่มใส และ (๓) ด้านการปฏิบัติตามหลักพิธิธรรม ๑๐ นักการเมืองท้องถิ่นบางคน ไม่ปฏิบัติตามหลักพิธิธรรม ๑๐ ข้ออาชわ คือการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เพราะว่าการซื่อสัตย์ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของผู้นำ ผู้บริหารบ้านเมือง ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นควรปฏิบัติตามหลักพิธิธรรม ๑๐ ข้ออาชわ คือการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ใน การปฏิบัติหน้าที่ในการงาน มีความโปร่งใส และสามารถที่จะตรวจสอบได้ กล้าที่จะเปิดเผยทุกอย่าง มีความตั้งใจที่จะทำงานอุทิศตนเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับประชาชนและประเทศชาติอย่างเต็มความสามารถของตน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้<sup>๖๐</sup>

สั่ง พิมพ์เป็นแบบพิชิตทางกฎหมาย.

ผู้ดำเนินการที่ยื่นใบอนุญาต

โปรดทราบมาสั่งที่แผนกห้องสมุดคัวบ ขอนแก่น

<sup>๖๐</sup> สำนักงาน จิราสุคนธ์, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม ของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองกรุงทุ่มແນน จังหวัดสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัย), ๒๕๕๒, ๑๖๑ หน้า.

สัญชัย หลีภารณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” พบว่า

(๑) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่นโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๑ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๗ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๖

(๒) ผลการเบริ่งเทียบพบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนักศึกษา ไม่พบความแตกต่าง

(๓) ประชาชน ได้เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขที่สำคัญคือ (๑) ด้านบุคลิกภาพ ขาดความซื่อสัตย์ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเปิดเผย ควรส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการประจำ สร้างศิลธรรมประจำใจให้เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติหน้าที่ (๒) ด้านภาวะผู้นำ ขาดความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงาน ไม่ก่อให้เกิดความสำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย ควรจัดอบรม ศัมมนา ศึกษาดูงาน และร่วมกิจการในการทำงานให้มากขึ้น และ (๓) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไม่ประพฤติตนอยู่ภายในการอบของเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และจารีตประเพณี ควรสร้างจิตสำนึกรักให้เกิดขึ้น โดยยึดถือระเบียบกฎหมาย คำสั่ง ข้อบังคับ เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด<sup>๐๐</sup>

สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาข้างต้น พบว่า คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์มากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยเน้นที่ความซื่อสัตย์ สุจริต ความยุติธรรม รวมถึงความละอายต่อความชั่ว เกรงกลัวต่อบาป รองลงมา คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นคนทันต่อเหตุการณ์

---

<sup>๐๐</sup> สัญชัย หลีภารณ์, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ”, สารนิพนธ์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (ปั้นพิศวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุราชาวิทยาลัย), ๒๕๕๒, ๑๒๕ หน้า.

ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านคุณลักษณะเฉพาะ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ วุฒิการศึกษา ความกระตือรือร้นในการทำงาน มุขย์สัมพันธ์และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก หรือเป็นคนกว้างขวางนั่นเอง

## ๒.๑๒ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ได้ยกมากล่าวແ露ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับ แนวคิดเกี่ยวกับ ทัศนะด้านบุคลิกภาพ ของ ดร. กันยา สุวรรณแสง<sup>๑๐๐</sup> แนวคิดเกี่ยวกับ ทัศนะด้านจริยธรรม ของวศิน อินทรสาระ<sup>๑๐๑</sup> และแนวคิด ทัศนะด้านภาวะผู้นำ ของกวี วงศ์พุฒ<sup>๑๐๒</sup> และสืบทอก คิตส์ มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ปัจจัยส่วนบุคคล
- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบาง ละมุง จังหวัดชลบุรี
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านจริยธรรม
- ด้านภาวะผู้นำ

แผนภูมิที่ ๒.๑ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

สังคมนี้เป็นสังคมศิริยะทั้งหมด หนาฯ.  
ผู้คนอยู่ในที่อันไม่สงบ  
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดศูนย์ ขอบคุณ

<sup>๑๐๐</sup>รองศาสตราจารย์ ดร. กันยา สุวรรณแสง, บุคลิกภาพและการปรับตัว, อ้างแล้ว, หน้า ๑.

<sup>๑๐๑</sup>วศิน อินทรสาระ, จริยศาสตร์, อ้างแล้ว, หน้า ๒๕๕.

<sup>๑๐๒</sup>พันตรีกวี วงศ์พุฒ, ภาวะผู้นำ, อ้างแล้ว, หน้า ๑๐๕.

## บทที่ ๓

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” นี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวัดค่าตัวแปร
- ๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

#### ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### ๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๙ ปีขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน ๓ หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑ บ้านกะทิงลาย จำนวน ๑๔๕ คน หมู่ที่ ๒ บ้านโรงไม่มีด จำนวน ๒,๑๕๐ คน หมู่ที่ ๓ บ้านสะพานยาว จำนวน ๑,๒๐๑ คน หมู่ที่ ๔ บ้านตลาดเก่านาเกลือและบ้านสวน จำนวน ๒,๕๐๑ คน หมู่ที่ ๕ บ้านตลาดใหม่นาเกลือ จำนวน ๓,๗๒๑ คน หมู่ที่ ๖ บ้านหนองใหญ่ จำนวน ๑,๕๔๐ คน หมู่ที่ ๗ บ้านเกาะล้าน จำนวน ๒,๕๑๑ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๖,๕๓๕ คน<sup>๑</sup>

##### ๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๙ ปีขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน ๓ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๕๐ คน

<sup>๑</sup> สำนักงานทะเบียนราษฎรเมืองพัทยา, ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕.

### ๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ ใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าเฉลี่ยของประชากร โดยใช้สูตรการคำนวณทางนักกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Taro- Yamane) ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ  $n$  คือ จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

$N$  คือ จำนวนของประชากร

$(e)^2$  คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งในรายงานการวิจัย กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อน ได้ร้อยละ ๕ หรือ ๐.๐๕

$$\text{แทนค่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง } n = \frac{๑๖,๔๗๕}{1+๑๖,๔๗๕(0.05)^2} = ๗๕๐.๔๕$$

เพราะฉะนั้นจะได้ผลจากการคำนวณ  $n = ๗๕๐.๔๕$  จึงได้กลุ่มตัวอย่าง ๗๕๐ คน ซึ่งอยู่ในระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % และมีค่าความคลาดเคลื่อน ๕ %

ขั้นตอนที่ ๒ นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากสูตรคำนวณทางนักกลุ่มตัวอย่าง ทาโร ยามานะ แล้ว จึงใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามหมู่บ้าน แล้วนำไปหาอัตราสัดส่วนของประชากร (Proportional to Size) เพื่อหากลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละหมู่บ้าน ตามสูตรนี้

$$n_i = \frac{Ni}{N} * n$$

$n_i$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

$Ni$  = จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้าน

$n$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกหมู่บ้าน

$N$  = จำนวนประชากรทั้งหมด

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑

### ตารางที่ ๓.๑ ชื่อหมู่บ้าน จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ ๑ บ้านกะทิงลาย	๗๔๕	๑๙
หมู่ที่ ๒ บ้านโรงไม้มีด	๒,๑๕๐	๕๑
หมู่ที่ ๓ บ้านสะพานขาว	๑,๒๐๑	๒๕
หมู่ที่ ๔ บ้านตลาดเก่านาเกลือและบ้านสวน	๒,๕๐๗	๕๕
หมู่ที่ ๕ บ้านตลาดใหม่นาเกลือ	๓,๑๒๑	๘๘
หมู่ที่ ๖ บ้านหนองใหญ่	๓,๕๕๐	๘๔
หมู่ที่ ๗ บ้านเกาะล้าน	๒,๕๗๑	๖๑
รวม	๑๖,๔๗๕	๓๕๐

ขั้นตอนที่ ๓ เมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๕๐ คน จึงใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) คือ ร่วมนือกับผู้ช่วยงานวิจัยโดยอ้างหนังสือจากศูนย์การศึกษานักศึกษาลัจลัย มหาวิทยาลัยนามกุฎราชวิทยาลัย เช้าไปปะขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๑ – หมู่ที่ ๗ เพื่อแจกแบบสอบถามให้ตอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุ้ยดูตนเอง

### ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบ ๑ ชุด โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๕ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินมา เกิดอ จำกัดของมนุษย์ จำนวน ๑๕ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็น มาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ของแบบสอบถาม แบ่งระดับการวัด เป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๕
มาก	มีค่าเท่ากับ	๔
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓
น้อย	มีค่าเท่ากับ	๒
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๑

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด คือ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็น

### ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๔.๑ ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำตาม ๒ ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

๓.๔.๓ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องและซัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

๓.๔.๔ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

#### (๑) อาจารย์กรุณา ขันทอง

วุฒิการศึกษา	ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหากุฏ ราชวิทยาลัย
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยา เขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนูปถัมภ์ จังหวันครบปูม

#### (๒) อาจารย์พิสิทธิ์ชันนท์ นิวัฒนาภูล

วุฒิการศึกษา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัย รามคำแหง
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาชลบุรี

#### (๓) นายภูชงค์ จิมพาลี

วุฒิการศึกษา	กศ.ม. (เอกบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความหมายเหมาะสมของคำถาม

๓.๔.๕ นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum x$	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
	IOC	คือ ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามวัตถุประสงค์ หรือ

เนื้อหา IOC : Index of item objective congruence

ให้คะแนน + ๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน ๐ ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - ๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อความที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๖๖ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๕ ข้อ ใช้ได้จำนวน ๑๕ ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง ๐.๖๖ - ๑.๐๐

๓.๔.๖ ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง

๓.๔.๗ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน ๓๐ ชุด และนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (@ - Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach)<sup>๔</sup>

<sup>๔</sup> วีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕), หน้า ๖๕.

“กัลยา วนิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, จังเดิว, หน้า ๓๕.

$$rtt = \frac{k}{k-1} \left[ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ  $K$  = จำนวนชั้นสอนทั้งฉบับ

$S_{2i}$  = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละชั้น

$S_{2t}$  = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๖

๓.๔.๔ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

### ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ขอหนังสือจากศูนย์การศึกษามัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย น้ำตกเมืองพัทaya จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการวิจัยและในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน

๓.๕.๒ สร้างแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบ

๓.๕.๓ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

๓.๕.๔ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน ๓๕๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

๓.๕.๕ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

### ๓.๖ การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปรจากเกณฑ์การคิดคะแนนจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้<sup>๔</sup>

$$\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด} = ๕ - ๑ = ๔ = ๐.๘๐$$

จำนวนระดับ                  ๕        ๕

---

<sup>๔</sup> ณรงค์ โพธิ์พุกามนท์, ระเบียบวิธีวิจัย : แนวทางเขียนแก้ว Kongrananivijay and Rayangonarivijaypracha, (กรุงเทพมหานคร : ดวงแก้ว, ๒๕๕๑), หน้า ๘๗.

ระดับคะแนน	ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
๕	๔.๒๑ - ๕.๐๐	ทัศนะในระดับ... มากที่สุด
๔	๓.๔๑ - ๔.๒๐	ทัศนะในระดับ... มาก
๓	๒.๖๑ - ๓.๔๐	ทัศนะในระดับ... ปานกลาง
๒	๑.๘๑ - ๒.๖๐	ทัศนะในระดับ... น้อย
๑	๐.๐๐ - ๑.๘๐	ทัศนะในระดับ... น้อยที่สุด

### ๓.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๓.๑ วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๓.๒ วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำนวณค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๓.๓ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำนวณค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ทดสอบค่า t-test สำหรับคู่ตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน สำหรับคู่ตัวอย่างที่เท่ากัน ใช้ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

๓.๓.๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำนวณค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

### ๓.๔ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ๒ ประเภท ได้แก่

๓.๔.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องเรียน  
ผู้ใช้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดคืน ขอบคุณ

๓.๔.๒ สติติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

### สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

#### ๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)<sup>b</sup>

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

#### ๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)<sup>c</sup>

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$  = ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$  = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

<sup>b</sup>นิกา เมธารัชช์, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

<sup>c</sup>ส่งเสริม ชุมกุวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๓), หน้า ๕๕.

๓) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)<sup>๔</sup>

$$S = \sqrt{\frac{N \sum f x^2 - (\sum f x)^2}{N(N-1)}}$$

$S$  = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum f x$  = ผลรวมของผู้ต้องแบบสอบถามตามแต่ละระดับ

$N$  = จำนวนประชากร

๔) การทดสอบสมมติฐาน (t - test)<sup>๕</sup>

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ  $t$  = ค่าที - เทสท์ (t - test)

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$  = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

$S_1^2, S_2^2$  = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

$n_1, n_2$  = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๕) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F - test)<sup>๖</sup>

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

$F$  = อัตราส่วนของความแปรปรวน

$MS_b$  = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

$MS_w$  = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

<sup>๔</sup>ส่วน สาขยศ และอังคณา สาขยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุรินทร์สาสน์, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

<sup>๕</sup>นิภา เมธนาเวชย, วิทยาการวิจัย, อ้างແล້ວ, หน้า ๒๗๘.

<sup>๖</sup>เรืองเดียวกัน, หน้า ๑๐๐.

## บทที่ ๔

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

(๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

(๒) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

(๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามหมู่บ้าน และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๗๕๐ คน และนำมาแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

## ๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

## ๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินมา เกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ใช้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินมาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ใช้วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

### ๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาในเขตหมู่ที่ ๑ – หมู่ที่ ๗ ของตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีคุณลักษณะ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒๑๙	๕๕.๕๐
หญิง	๑๗๒	๔๔.๔๐
รวม	๓๙๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๑๙ คน รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน ๑๗๒ คน ตามลำดับ

**ตารางที่ ๔.๒ แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน  
ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อนบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ**

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ ๑๙ – ๒๕ ปี ลงมา	๖๖	๑๖.๕๐
อายุ ๒๖ – ๓๑ ปี	๗๘	๒๐.๐๐
อายุ ๓๒ – ๔๑ ปี	๑๖๖	๓๔.๕๐
อายุ ๔๒ ปี ขึ้นไป	๑๑๐	๒๙.๐๐
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๓๒ - ๔๑ ปี จำนวน ๑๖๖ คน รองลงมาคืออายุ ๔๒ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๑๐ คน และน้อยที่สุด มีอายุ ๑๙ – ๒๕ ปี ลงมา จำนวน ๖๖ คน ตามลำดับ

**ตารางที่ ๔.๓ แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน  
ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อนบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา**

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๑๐	๒.๕๐
ชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.	๑๗๕	๔๕.๕๐
อนุปริญญา (ปวท., ปวส.)	๘๗	๒๑.๓๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๑๘	๓๐.๓๐
รวม	๓๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. จำนวน ๑๗๕ คน รองลงมาคือปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน ๑๑๘ คน และน้อยที่สุด มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน ๑๐ คน ตามลำดับ

**ตารางที่ ๔.๔ แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน  
ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ**

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๗๙	๒๐.๐๐
ทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	๑๒๒	๓๑.๓๐
รับจ้าง / พนักงานบริษัท	๑๕๖	๓๗.๔๐
เกษตรกรรม	๔๔	๑๑.๓๐
<b>รวม</b>	<b>๓๕๐</b>	<b>๑๐๐.๐๐</b>

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท จำนวน ๑๕๖ คน รองลงมาคืออาชีพทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย จำนวน ๑๒๒ และน้อยที่สุดอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๔๔ คน ตามลำดับ

**ตารางที่ ๔.๕ แสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน  
ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน**

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา	๕๘	๑๕.๔๐
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๖	๔๕.๕๐
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๔	๒๔.๑๐
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๐๒	๒๖.๒๐
<b>รวม</b>	<b>๓๕๐</b>	<b>๑๐๐.๐๐</b>

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๖ คน รองลงมาคือประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๐๒ คน และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา จำนวน ๕๘ คน ตามลำดับ

**สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบปฏิบัติของห้องสมุด บก.ร.**  
**ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร**  
**โปรดนำมาร่วมที่แผ่นกห้องสมุดคัวบ บขบจ.**

**ตอนที่ ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน  
ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี**

การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ใน ๓ ด้าน คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านจริยธรรม คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
นักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี  
โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน**

คุณลักษณะ	$\bar{X}$	S.D.	ผล
๑. ด้านบุคลิกภาพ	๔.๐๗	๐.๔๑	มาก
๒. ด้านจริยธรรม	๔.๕๗	๐.๔๒	มากที่สุด
๓. ด้านภาวะผู้นำ	๔.๐๕	๐.๔๒	มาก
รวม	๔.๒๐	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พนว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน โดยรวม ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
นักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี  
ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	( $\bar{X}$ )	S.D.	ผล
๑. มีความยื้นแย้น แจ่มใส สุขุม เยือกเย็น สำรวมทึ้งต่อหน้า และถับหลัง	๗.๘๕	๐.๖๖	มาก
๒. มีความสุภาพอ่อนโยน มีมารยาทดี สุขภาพแข็งแรง บุคลิกภาพดีในสังคม	๗.๙๖	๐.๖๔	มาก
๓. มีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น และประชาชนในท้องถิ่น	๗.๙๕	๐.๖๗	มาก
๔. มีความซื่อสัตย์ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่โดย เปิดเผย	๔.๒๙	๐.๖๗	มากที่สุด
๕. มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน	๔.๓๐	๐.๖๗	มากที่สุด
รวม	๔.๐๓	๐.๕๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบร่วมกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ ๕ มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ ๔ มีความซื่อสัตย์ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่โดยเปิดเผย อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ข้อที่ ๓ มีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และประชาชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
นักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี  
ด้านจริยธรรม

ด้านจริยธรรม	( $\bar{X}$ )	S.D.	แปลผล
๑. มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงาน รับผิดชอบต่อ ประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง	๔.๖๕	๐.๔๐	มากที่สุด
๒. มีอาชีพการงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ นับถือ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคมได้ชัดเจน	๔.๓๖	๐.๖๔	มากที่สุด
๓. เป็นผู้ประพฤติดนอยู่ภายในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมาย บ้านเมือง และเจริญประเพณี	๔.๗๐	๐.๔๑	มากที่สุด
๔. มีความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย สร้างความสามัคคีให้ เกิดขึ้นในหมู่คณะ	๔.๕๑	๐.๔๕	มากที่สุด
๕. มีความยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหาภัยศรีบูรพาเป็นประธาน	๔.๔๓	๐.๔๖	มากที่สุด
รวม	๔.๕๓	๐.๔๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๙ พบร่วมกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของ  
ประชาชน ด้านจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม  
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ ๓ เป็นผู้ประพฤติดนอยู่ภายในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมาย  
บ้านเมืองและเจริญประเพณี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ ๑ มีความรับผิดชอบ ต่อ  
หน้าที่การงาน รับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด  
คือ ข้อที่ ๒ มีอาชีพการงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ นับถือ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม  
ได้ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำบลนนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ

ด้านภาวะผู้นำ	( $\bar{X}$ )	S.D.	แปลผล
๑. มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นอย่างดี	๔.๒๙	๐.๖๒	มากที่สุด
๒. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถคบค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ	๗.๘๕	๐.๕๗	มาก
๓. มีความสามารถในการบริหารงานเป็นที่นิยมงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย	๔.๑๑	๐.๕๘	มาก
๔. มีลักษณะเป็นนักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเสียสละเวลาด้วยความตั้งใจจริง	๔.๐๕	๐.๕๗	มาก
๕. มีความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงานให้มีความคิดเห็นคล้ายตามตนด้วยเหตุผลด้วยความเด็ดขาด	๗.๕๑	๐.๕๑	มาก
รวม	๔.๒๐	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พนบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ ๑ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่ ๓ มีความสามารถในการบริหารงานเป็นที่นิยมงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ข้อที่ ๒ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถคบค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

สั่งพิมพ์นี้เป็นแบบอิฐห้องห้อง  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แพนกห้องสมุดศึกษา ขอบคุณ

### ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่ำเดื่อนต่างกัน มีทัศนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ ด้าน จริยธรรม และด้านภาวะผู้นำ และโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดัง ตาราง ต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำนวณเกลือ อำนาจงดงาม จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ**

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๗๘	๓.๙๕	๐.๔๕	มาก
หญิง	๑๗๒	๔.๒๑	๐.๕๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบร่วมกันว่า ประชาชนเพศหญิง มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประชาชนเพศชายมีทัศนะ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

**ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของ ประชาชน คำนวณเกลือ อำนาจงดงาม จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม เพศ**

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๒๗๘	๓.๙๕	๐.๔๕	-๖.๗๕	๐.๐๐*
หญิง	๑๗๒	๔.๒๑	๐.๕๗		

\* P < 0.05

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๑๘	๔.๕๕	๐.๔๐	มากที่สุด
หญิง	๑๗๒	๔.๕๑	๐.๔๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบร่วมกันว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๒๑๘	๔.๕๕	๐.๔๐	๐.๗๖	๐.๔๔
หญิง	๑๗๒	๔.๕๑	๐.๔๕		

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อนางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๑๙	๔.๐๐	๐.๓๕	มาก
หญิง	๑๗๒	๔.๑๑	๐.๔๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อ้าก่อนางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๒๑๙	๔.๐๐	๐.๓๕	-๒.๖๔	0.00*
หญิง	๑๗๒	๔.๑๑	๐.๔๖		

\*  $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สั่งพิมพ์เป็นสมมติของห้องปฏิบัติฯ.  
ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดทั่วไป ขอบคุณ

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อាំເກອນງລະມູນ ຈັງຫວັດຫລູຮີ ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๒๑๘	๔.๑๕	๐.๓๑	มาก
หญิง	๑๗๒	๔.๒๙	๐.๓๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนเพศหญิง มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประชาชนเพศชาย อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อាំເກອນງລະມູນ ຈັງຫວັດຫລູຮີ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๒๑๘	๔.๑๕	๐.๓๑	-๓.๘๖	0.00*
หญิง	๑๗๒	๔.๒๙	๐.๓๗		

\* P < 0.05

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกถือ อ้าเกอนางละมุง จังหวัด  
ชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
อายุ ๑๘ – ๒๕ ปี ลงมา	๖๖	๔.๑๐	๐.๕๗	มาก
อายุ ๒๖ – ๓๓ ปี	๗๙	๓.๕๕	๐.๕๖	มาก
อายุ ๓๔ – ๔๑ ปี	๑๗๖	๔.๐๔	๐.๕๗	มาก
อายุ ๔๒ ปี ขึ้นไป	๑๑๐	๔.๐๔	๐.๕๔	มาก
รวม	๓๕๐	๔.๐๓	๐.๕๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง  
ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า ประชาชน  
ที่มีอายุ ๑๘ – ๒๕ ปี อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ อายุระหว่าง ๓๔ – ๔๑ ปี อยู่ในระดับมาก และ  
น้อยที่สุด คือ อายุ ๒๖ – ๓๓ ปี อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม  
ทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกถือ อ้าเกอนางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ  
จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๘	๓	๐.๒๕	๑.๑๐	๐.๓๔
ภายในกลุ่ม	๑๐๒.๕๘	๓๔๖	๐.๒๙		
รวม	๑๐๓.๔๖	๓๔๙			

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
อายุ ๑๘ – ๒๕ ปี ลงมา	๖๖	๔.๕๗	๐.๔๐	มากที่สุด
อายุ ๒๖ – ๓๓ ปี	๗๙	๔.๕๕	๐.๓๙	มากที่สุด
อายุ ๓๔ – ๔๑ ปี	๑๗๖	๔.๕๗	๐.๔๑	มากที่สุด
อายุ ๔๒ ปี ขึ้นไป	๑๑๐	๔.๕๒	๐.๔๒	มากที่สุด
รวม	๓๕๐	๔.๕๗	๐.๔๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ๒๖ – ๓๓ ปี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ อายุ ๑๘ – ๒๕ ปี อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ อายุ ๔๒ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๒	๓	๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๕๘
ภายในกลุ่ม	๗๑.๔๕	๓๙๖	๐.๑๙		
รวม	๗๑.๖๒	๓๙๙			

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

สั่งพิมพ์เป็นสมบัติของห้องสมุด นนท.  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดคืน ขอบคุณ

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัด  
ชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
อายุ ๑๙ – ๒๕ ปี ลงมา	๖๖	๔.๐๔	๐.๔๗	มาก
อายุ ๒๖ – ๓๗ ปี	๗๘	๔.๐๗	๐.๔๔	มาก
อายุ ๓๘ – ๔๑ ปี	๑๗๖	๓.๕๘	๐.๔๒	มาก
อายุ ๔๒ ปี ขึ้นไป	๑๑๐	๔.๑๗	๐.๓๕	มาก
รวม	๓๕๐	๔.๐๕	๐.๔๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบร้า ประชาชนมีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง  
ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามช่วงอายุ พบร้า ประชาชน  
ที่มีอายุ ๔๒ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ อายุ ๑๙ – ๒๕ ปี อยู่ในระดับมาก และน้อย  
ที่สุด คือ อายุ ๓๘ – ๔๑ ปี อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม  
ทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ  
จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๒.๑๑	๓	๐.๗๗	๔.๓๔	๐.๐๐*
รวม	๗๐.๕๘	๓๙๕			

\*  $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบร้า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ  $0.05$  ซึ่งทำการ  
วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๒๔

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตามทัศนะของประชาชน ดำเนินงานเกือบ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอายุ แตกต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุ	๑๘ – ๒๕ ปี ลงมา ( $\bar{X} = ๔.๐๔$ )	๒๖ – ๓๓ ปี ( $\bar{X} = ๔.๐๗$ )	๓๔ – ๔๑ ปี ( $\bar{X} = ๓.๕๙$ )	๔๒ ปีขึ้นไป ( $\bar{X} = ๔.๑๗$ )
๑๘ – ๒๕ ปี ลงมา ( $\bar{X} = ๔.๐๔$ )	-	0.00	0.06	-0.13*
๒๖ – ๓๓ ปี ( $\bar{X} = ๔.๐๗$ )			0.05	-0.13*
๓๔ – ๔๑ ปี ( $\bar{X} = ๓.๕๙$ )			-	-0.15*
๔๒ ปีขึ้นไป ( $\bar{X} = ๔.๑๗$ )				-

\*  $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบร่วม ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ – ๒๕ ปีลงมา ผู้ที่มีอายุ ๒๖ – ๓๓ ปี และ ผู้ที่มีอายุ ๓๔ – ๔๑ ปี มีทัศนะด้านภาวะผู้นำแตกต่างกันกับผู้ที่มีอายุ ๔๒ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุวนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลโนนเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
อายุ ๑๘ – ๒๕ ปี ลงทะเบียน	๖๖	๔.๒๒	๐.๗๕	มากที่สุด
อายุ ๒๖ – ๓๓ ปี	๗๙	๔.๑๗	๐.๗๑	มาก
อายุ ๓๔ – ๔๑ ปี	๑๗๖	๔.๑๘	๐.๗๑	มาก
อายุ ๔๒ ปี ขึ้นไป	๑๑๐	๔.๒๔	๐.๗๖	มากที่สุด
รวม	๓๕๐	๔.๒๐	๐.๗๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า ประชาชน ที่มีอายุ ๔๒ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ อายุ ๑๘ – ๒๕ ปี อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ อายุ ๒๖ – ๓๓ ปี ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน ตำบลโนนเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๗๗	๗	๐.๑๑	๐.๕๒	๐.๔๒
	๔๖.๒๕	๗๙๖	๐.๖๒		
รวม	๔๖.๕๘	๗๙๓			

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๐	๓.๘๐	๐.๖๖	มาก
มัธยมศึกษา / ปวช.	๑๗๕	๓.๕๕	๐.๕๕	มาก
อนุปริญญา (ปวท., ปวส.)	๘๗	๔.๐๑	๐.๔๗	มาก
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๑๘	๔.๑๑	๐.๔๘	มาก
รวม	๓๕๐	๔.๐๓	๐.๕๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ระดับอนุปริญญา (ปวท. / ปวส.) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ ระดับการศึกษาประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๒.๑๖	๓	๐.๗๒	๒.๗๗	๐.๐๔*
รวม	๑๐๓.๘๖	๓๔๕			

\*  $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๒๙

สังเกตุที่เป็นหมายตีข้อหาชิงทรัพย์.  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดดำเนินส่งที่แผนกห้องสมุดศิวิ ขอบคุณ

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ดูนักศึกษาที่พึงประสงค์ของนักการเมือง  
ตามทัศนะของประชาชน ตามลักษณะภูมิภาค จำนวน ๘ ภูมิภาค จังหวัดชลบุรี ด้าน<sup>๑</sup>  
บุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ประเมินศึกษา ( $\bar{X} = ๗.๙๐$ )	นักยมศึกษา / ปวช. ( $\bar{X} = ๗.๕๕$ )	อนุปริญญา (ปวท./ปวส.) ( $\bar{X} = ๔.๐๑$ )	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า ( $\bar{X} = ๔.๑๓$ )
ประเมินศึกษา ( $\bar{X} = ๗.๙๐$ )	-	-๐.๑๕	-๐.๒๑	-๐.๑๗*
นักยมศึกษา / ปวช. ( $\bar{X} = ๗.๕๕$ )	-	-	-๐.๐๑	-๐.๑๔*
อนุปริญญา (ปวท./ปวส.) ( $\bar{X} = ๔.๐๑$ )	-	-	-	-๐.๑๒
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า ( $\bar{X} = ๔.๑๓$ )	-	-	-	-

\*  $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนักศึกษาที่มีระดับการศึกษานักยมศึกษา / ปวช. มีความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันกับผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๐	๔.๕๗	๐.๕๕	มากที่สุด
มัธยมศึกษา / ปวช.	๑๗๕	๔.๕๒	๐.๕๖	มากที่สุด
อนุปริญญา (ปวท., ปวส.)	๙๗	๔.๕๕	๐.๓๗	มากที่สุด
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๑๘	๔.๕๗	๐.๓๕	มากที่สุด
รวม	๓๕๐	๔.๕๗	๐.๕๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓๐ พนว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกตามระดับการศึกษา พนว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา (ปวท. / ปวส.) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๑๗ ๗๑.๔๔	๗ ๗๔๖	๐.๐๕ ๐.๑๙	๐.๓๑	๐.๔๙
รวม	๗๑.๖๒	๗๕๕			

จากตารางที่ ๔.๓๑ พนว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลโนนกอก อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
ประถมศึกษา	๑๐	๗.๘๕	๐.๕๙	มาก
มัธยมศึกษา / ปวช.	๑๗๕	๕.๐๕	๐.๔๑	มาก
อนุปริญญา (ปวท., ปวส.)	๘๗	๕.๐๕	๐.๔๖	มาก
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๙๘	๕.๑๐	๐.๔๐	มาก
รวม	๓๕๐	๕.๐๕	๐.๔๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบร้า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบร้า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มัธยมศึกษา / ปวช. อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด ก็คือ ระดับชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลโนนกอก อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๗๙ ๗๐.๒๐	๓ ๗๘๖	๐.๒๖ ๐.๑๙	๑.๔๒	๐.๒๑
รวม	๗๐.๕๙	๗๙๕			

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบร้า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลนາเกลือ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
ประถมศึกษา	๑๐	๔.๐๒	๐.๔๗	มาก
มัธยมศึกษา / ปวช.	๑๗๕	๔.๑๙	๐.๓๕	มาก
อนุปริญญา (ปวท., ปวส.)	๘๗	๔.๒๐	๐.๓๕	มาก
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๑๙	๔.๒๕	๐.๓๑	มากที่สุด
รวม	๓๕๐	๔.๒๐	๐.๓๕	มาก

จากการที่ ๔.๓๔ พบร่วมกันว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามระดับ การศึกษา พบร่วมกันว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ระดับการศึกษาอนุปริญญา (ปวท./ ปวส.) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ระดับ การศึกษาประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน ตามลนາเกลือ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๒	๓	๐.๒๔	๒.๐๗	๐.๑๐
ภายในกลุ่ม	๔๕.๔๖	๓๔๖	๐.๑๓		
รวม	๔၁.๕๘	๓๔๙			

จากการที่ ๔.๓๕ พบร่วมกันว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด บ.ม.ร.  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลくなเกลือ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๗๙	๕.๐๐	๐.๕๗	มาก
ทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	๑๒๒	๕.๐๓	๐.๕๕	มาก
รับจ้าง / พนักงานบริษัท	๑๕๖	๕.๐๖	๐.๕๕	มาก
เกษตรกรรม	๔๔	๕.๕๕	๐.๕๘	มาก
รวม	๓๕๐	๕.๐๓	๐.๕๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ อาชีพอารช์พทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย อยู่ในระดับมาก น้อยที่สุด คือ อาชีพเกษตรกรรม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงภาระที่ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลくなเกลือ อ่าเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๕	๗	๐.๐๔	๐.๗๐	๐.๘๒
ภายในกลุ่ม	๑๐๓.๖๒	๓๘๖	๐.๒๖		
รวม	๑๐๩.๘๖	๓๙๓			

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๗๙	๔.๕๑	๐.๓๕	มากที่สุด
ทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	๑๒๒	๔.๕๑	๐.๔๒	มากที่สุด
รับเข้า / พนักงานบริษัท	๑๕๖	๔.๕๕	๐.๔๕	มากที่สุด
เกษตรกรรม	๔๔	๔.๕๕	๐.๔๒	มากที่สุด
รวม	๓๕๐	๔.๕๑	๐.๔๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓๙ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกตามอาชีพพบว่า ประชาชนที่ มีอาชีพเกษตรกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ อาชีพรับเข้า / พนักงานบริษัท อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ อาชีพทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๕	๓	๐.๐๓	๐.๑๗	๐.๕๙
ภายในกลุ่ม	๗๑.๕๒	๓๔๖	๐.๑๘		
รวม	๗๑.๕๗	๓๔๙			

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอทางลงมุน จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๗๙	๓.๕๖	๐.๔๗	มาก
ทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	๑๒๒	๔.๐๑	๐.๓๘	มาก
รับจ้าง / พนักงานบริษัท	๑๕๖	๔.๐๕	๐.๔๔	มาก
เกษตรกรรม	๔๔	๔.๒๐	๐.๔๑	มาก
รวม	๓๕๐	๔.๐๕	๐.๔๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอทางลงมุน จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๑.๔๔ ๖๕.๑๓	๑ ๑๕๘	๐.๖๑ ๐.๔๗	๓.๔๔	๐.๓๑
รวม	๗๐.๕๙	๑๕๙			

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

สิ่งที่มีพื้นที่เป็นสมบัติของชาติไทย  
สุ่มได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผ่นกห้องสมุดศูนย์ ขอบคุณ

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัด ชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๗๙	๔.๑๖	๐.๓๙	มาก
ทำธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	๑๒๒	๔.๑๕	๐.๓๐	มาก
รับจ้าง / พนักงานบริษัท	๑๕๖	๔.๑๓	๐.๓๕	มากที่สุด
เกษตรกรรม	๔๔	๔.๑๔	๐.๓๖	มากที่สุด
รวม	๓๕๐	๔.๑๐	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๕	๑	๐.๑๑	๐.๕๕	๐.๔๑
ภายในกลุ่ม	๔๖.๔๕	๓๔๖	๐.๑๒		
รวม	๔๖.๘๐	๓๔๗			

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	ผล
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา	๕๘	๓.๕๕	๐.๕๕	มาก
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๖	๓.๕๕	๐.๕๕	มาก
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๙	๔.๑๔	๐.๕๒	มาก
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๐๒	๔.๐๕	๐.๕๕	มาก
รวม	๓๕๐	๔.๐๓	๐.๕๑	มาก

จากการที่ ๔.๔๔ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๒.๗๗	๗	๐.๕๒	๓.๕๗	๐.๐๑*
รวม	๑๐๓.๙๖	๓๔๕			

\*  $P < 0.05$

จากการที่ ๔.๔๕ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟฟ์ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๔๖

สังพิมพ์เป็นแบบพิชชงหนังสือ  
ผู้ดูพบรอยในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาร่วมที่แผนกห้องสมุดคัววัย ขออนุญาต

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนตាบคนแก่สือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

รายได้ต่อเดือน	ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา ( $\bar{X} = ๗.๕๔$ )	๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท ( $\bar{X} = ๑๒.๕๕$ )	๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท ( $\bar{X} = ๑๔.๑๔$ )	๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ( $\bar{X} = ๔.๐๕$ )
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา ( $\bar{X} = ๗.๕๔$ )	-	-0.00	-0.๗๕*	-0.๓๔
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท ( $\bar{X} = ๑๒.๕๕$ )	-	-	-0.๗๘*	-0.๗๔*
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท ( $\bar{X} = ๑๔.๑๔$ )	-	-	-	0.๔๔
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ( $\bar{X} = ๔.๐๕$ )	-	-	-	-

\*  $P < 0.05$

จากการที่ ๔.๔๖ พนวจ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ลงมา มีทัศนะด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน กับผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท และ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีทัศนะด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน กับผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาทและรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วน nokn ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลโนนเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา	๕๙	๔.๕๓	๐.๕๖	มากที่สุด
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๓๖	๔.๕๒	๐.๕๑	มากที่สุด
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๔.๕๕	๐.๓๖	มากที่สุด
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๐๒	๔.๕๑	๐.๔๑	มากที่สุด
รวม	๓๖๖	๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน ตำบลโนนเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๐๗	๓	๐.๐๒	๐.๑๓	๐.๕๗
รวม	๓๖.๖๒	๓๖๕			

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านจริยธรรม "ไม่แตกต่างกัน"

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลนາเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา	๕๙	๔.๐๗	๐.๕๐	มาก
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๑๖	๔.๐๑	๐.๕๕	มาก
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๔	๔.๑๐	๐.๕๒	มาก
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๐๒	๔.๐๗	๐.๓๔	มาก
รวม	๓๕๐	๔.๐๕	๐.๕๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลนາเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๕๘ ๗๐.๗๕	๑ ๗๘/๖	๐.๑๕ ๐.๑๙	๑.๐๖	๐.๗๖
รวม	๗๐.๓๘	๗๘/๕			

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ด้านภาวะผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา	๕๙	๔.๑๖	๐.๔๗	มาก
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๓๖	๔.๑๖	๐.๓๕	มาก
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๔.๒๖	๐.๓๒	มากที่สุด
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๐๒	๔.๒๓	๐.๒๘	มากที่สุด
รวม	๓๙๐	๔.๒๐	๐.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๔	๗	๐.๑๔	๒.๐๕	๐.๑๐
ภายในกลุ่ม	๔๕.๘๗	๓๙๖	๐.๑๑		
รวม	๔၁.๕๘	๓๙๓			

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านบุคลิกภาพ**

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. ขาดความสุภาพเรียนรู้อยู่ในการแสดงออกเมื่อร่วมงานกิจกรรมกับประชาชน รับผิดชอบงานน้อยเกินไป ขาดความสุขุม lokale อ่อนคอบ	๒๗	๑. สร้างความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้นให้เกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการสังเกต การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประชาชนจัดทำขึ้น ๒. หมั่นสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นโดยรู้จักทักษะประยุกต์ด้วยความยืดหยุ่น ให้ความเป็นกันเองกับประชาชนในงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประชาชนจัดขึ้นเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม	๑๙
๒. ขาดมุขยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ขาดความเป็นกันเองกับประชาชน และมีเวลาส่วนตัวน้อย	๒๐		๑๕
รวม	๔๗	รวม	๓๖

สังเกตเห็นเป็นมาตรฐานที่ดีของทั้งหมด หมายเหตุ  
ผู้ให้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดคำน้ำส่างที่แผนกห้องสมุดคัวช ขอบคุณ

จากตารางที่ ๔.๕๓ พบว่า ประชาชน จำนวน ๑๔ คน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดังนี้ ด้านนุคติภพ ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ (๑) ขาดความสุภาพเรียบร้อยในการแสดงออกเมื่อร่วมงานกิจกรรมกับประชาชน รับผิดชอบงานน้อยเกินไป ขาดความสุขุม lokale รอบคอบ (๒) ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส่ขาดความเป็นกันเองกับประชาชน และมีเวลาส่วนตัวน้อย จำนวน ๔๒ คน แนวทางแก้ไข คือ (๑) สร้างความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้นให้เกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการสังเกต การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประชาชนจัดทำขึ้น (๒) หมั่นสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยรู้จักทักษะพารายศิลป์ความยิ้มแจ่ม ให้ความเป็นกันเองกับประชาชนในงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประชาชนจัดขึ้นเสียเวลาส่วนตัวเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม จำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอทางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. ไม่ประพฤติดตอนอยู่ภายในการอบ ขอนเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และ Jarvis ประเพณี	๑๕	๑. สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดย ยึดถือระเบียบกฎหมาย คำสั่ง ข้อบังคับ เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๒. เสริมสร้างการมีจริยธรรมให้เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ร่วม กิจการ ให้มีการทำงานร่วมกัน	๑๔
๒. ขาดความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย ขาดความสามัคคีให้เกิดขึ้น ในหมู่คณะ	๑๗		๑๕
รวม	๓๖	รวม	๒๕

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ประชาชน จำนวน ๖๕ คน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดังนี้ ด้านจริยธรรม ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ (๑) ไม่ประพฤติดตอนอยู่ภายในการอบ ขอนเขตแห่งกฎหมายบ้านเมืองและ Jarvis ประเพณี (๒) ขาดความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย ขาดความสามัคคี ให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ จำนวน ๑๖ คน แนวทางแก้ไข คือ (๑) สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยยึดถือ

จะเป็นภารกิจที่สำคัญ คำสั่ง ข้อบังคับ เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด (๒) เสริมสร้างการมีจริยธรรมให้เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ร่วมกิจการให้มีการทำงานร่วมกัน จำนวน ๒๕ คน

**ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามที่ศูนย์ของประชาชน ดำเนินการก่อตัว ข้าราชการและมุ่งจังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ**

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่คบค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ	๑๖	๑. ควรสร้างความเป็นกันเองให้กับทุกคน ยิ้มแย้ม แจ้งใส ให้ความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ๒. ขาดความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย	๑๑
๒. ขาดความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย	๒๑	การจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานและร่วมกิจการในการทำงานให้มากขึ้น	๑๔
รวม	๓๗	รวม	๒๕

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า ประชาชน จำนวน ๖๒ คน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามที่ศูนย์ของประชาชน ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ (๑) ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่คบค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ (๒) ขาดความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย จำนวน ๓๗ คน แนวทางแก้ไข คือ (๑) ควรสร้างความเป็นกันเองให้กับทุกคน ยิ้มแย้ม แจ้งใส ให้ความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย (๒) การจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานและร่วมกิจการในการทำงานให้มากขึ้น จำนวน ๒๕ คน

**สังกิมพนีเป็นกรรมการห้องน้ำ นรา.  
ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมาส่งที่แผ่นกห้องน้ำ ขอบคุณ**

## บทที่ ๕

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารและสภาห้องถีนทำงานร่วมกัน โดยการคำนวณงานซึ่งกันและกัน นักการเมืองได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารกิจกรรมภายในหน่วยงาน เมื่อได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน โดยคุณสมบัติของนักการเมือง ต้องมีจริยธรรมและความเสียสละไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ไม่มีเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ความสามารถ รู้ปัญหา รู้หน้าที่ และมีจรรยาบรรณ รู้จักวางแผนการพัฒนาห้องถีนและประเทศไทยให้ตรงกับความต้องการ และความจำเป็นของประชาชนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ประชาชนในห้องถีนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การเคารพกฎหมาย ระเบียบ กติกาของบ้านเมืองถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญ การส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย เคารพต่อสิ่งส่วนใหญ่ รับฟังความคิดเห็นของคนส่วนน้อย ไม่ฝ่าฝืน หรือหลอกเลี้ยง กฏกติกาของการเลือกตั้ง เช่นเดียวกับประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เช้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาแก้ไข โดยเสนอแนะนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เป็นแบบอย่างของการรัฐกรรมาธิการ รัฐกรรมาธิการประจำปี ไม่เป็นผู้นำกรุกเบียดบังและเบียดเบี้ยนสาธารณรัฐประชาธิรัฐ ทั้งหมดต้องเป็นสิ่งที่ประชาชนในประเทศไทยมีความประทับใจ ไม่มีความรู้ ความสามารถ ไม่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ขาดจริยธรรมและคุณธรรม ขาดภาวะความเป็นผู้นำ ขาดความโปร่งใสในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ที่ผ่านมาประสบกับปัญหา นักการเมืองไม่มีความรู้ ความสามารถ ไม่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ขาดจริยธรรมและคุณธรรม ขาดภาวะความเป็นผู้นำ ขาดความโปร่งใสในการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ไม่รู้ปัญหา หน้าที่ ขาดการวางแผนในการพัฒนาห้องถีนและประเทศไทยให้ตรงกับความต้องการ และความจำเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง และไม่เคารพกฎหมายระเบียบกติกาของบ้านเมือง สรุปให้หน่วยงานไม่สามารถสนับสนุนความต้องการที่แท้จริงให้กับประชาชนได้

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยนี้ไปเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนักการเมือง ในการพัฒนาห้องถีน และประเทศไทยให้เป็นไปตามเจตนาของรัฐบาลในการกระจายอำนาจให้หน่วยงานและประชาชนได้บริหารจัดการ ได้อย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการของห้องถีนและประเทศไทย

และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยได้กำหนดด้วยวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ข้อ คือ

๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกลือ อำเภอทางตะมุน จังหวัดชลบุรี

๒) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกลือ อำเภอทางตะมุน จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชนดำเนินการเกลือ อำเภอทางตะมุน จังหวัดชลบุรี

ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองดำเนินการเกลือ อำเภอทางตะมุน จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตดำเนินการเกลือ อำเภอทางตะมุน จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๖,๔๒๕ คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ความเชื่อมั่น ๙๕% ความคลาดเคลื่อน + - ๕% ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน แล้วนำกลุ่มตัวอย่างไปหาอัตราสัดส่วนของประชากร (Proportional to Size) โดยใช้วิธีการเลือกแบบง่าย (Simple Random Sampling) ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ร่วมนือกับผู้ช่วยงานวิจัยโดยอ้างหนังสือจากศูนย์การศึกษานักศึกษาลัษย มหาวิทยาลัย มหาภูราชวิทยาลัย เช้าไปขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๑ – หมู่ที่ ๗ เพื่อแจกแบบสอบถามให้ตอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยายได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุนาณหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที – เทสท์ ( $t$  - test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

### ๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ที่ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พนวฯ ประชาชนดำเนินการ เกือบ ๖๐๐๐ บ้านกลางมุ่ง จังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน ๒๑๘ คน มีอายุ ๓๔ – ๔๑ ปี จำนวน ๑๒๖ คน มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช. จำนวน ๑๙๕ คน มีอาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท จำนวน ๑๕๖ คน และมีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒๖ คน

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกือบ ๖๐๐๐ บ้านกลางมุ่ง จังหวัดชลบุรี พนวฯ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกือบ ๖๐๐๐ บ้านกลางมุ่ง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก และจำแนกในแต่ละด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีดังต่อไปนี้

(๑) ด้านจริยธรรม พนวฯ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด

(๒) ด้านภาวะผู้นำ พนวฯ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน อยู่ในระดับมาก

(๓) ด้านบุคลิกภาพ พนวฯ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน อยู่ในระดับมาก

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกือบ ๖๐๐๐ บ้านกลางมุ่ง จังหวัดชลบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล พนวฯ ประชาชน ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๓ ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกันเมื่อแยกทดสอบในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

(๑) ด้านบุคลิกภาพ พนวฯ ประชาชนที่มีอายุ และอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน โดยที่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. มีทัศนะแตกต่างกัน ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษา / ปวช. มีทัศนะแตกต่างกัน กับผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทลงมา มีทัศนะแตกต่างกันกับ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท และผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีทัศนะแตกต่างกันกับ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

(๒) ด้านจริยธรรม พนวฯ ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน

๓) ด้านภาวะผู้นำ พนว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาร์ชิพ และรายได้ต่ำเดื่อน ต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน โดยที่ประชาชนที่มีอายุ ๑๙ – ๒๕ ปี ผู้ที่มีอายุ ๒๖ – ๗๗ ปี และผู้ที่มีอายุ ๗๘ – ๘๔ ปี มีทัศนะแตกต่างกันกับ ผู้ที่มีอายุ ๔๒ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนونอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

**๔.๑.๔ ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตามลุนเกลือ อร์เกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เรียงลำดับดังนี้**

๑) ด้านบุคลิกภาพ พนว่า ประชาชน จำนวน ๑๔ คน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ ขาดความสุภาพเรียบร้อยในการแสดงออกเมื่อร่วมงานกิจกรรมกับ ประชาชน รับผิดชอบงานน้อยเกินไป ขาดความสุขุมและอี้ดรอบคอบ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ ประชาชน ไม่เข้มแข็งแข่น ใส่ใจความเป็นกันเองกับประชาชน และมีเวลาส่วนตัวน้อย จำนวน ๔๒ คน แนวทางแก้ไขปัญหา คือ สร้างความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้นให้เกิดการยอมรับความ แตกต่างระหว่างบุคคล โดยการสังเกต การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ ประชาชนจัดทำขึ้น หนึ่นสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยรู้จักทักษะประยุกต์ด้วยความยืดหยุ่น ให้ ความเป็นกันเองกับประชาชนในงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประชาชนจัดขึ้นเดียวกันเวลาส่วนตัวเพื่อให้ เกิดประโยชน์โดยรวม จำนวน ๒๒ คน

๒) ด้านจริยธรรม พนว่า ประชาชน จำนวน ๖๕ คน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ดังนี้ ด้านจริยธรรม ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ ไม่ประพฤติดนอยู่ภายในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมายบ้านเมืองและ จริยธรรม ขาดความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย ขาดความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ จำนวน ๑๖ คน แนวทางแก้ไขปัญหา คือ สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยยึดถือระเบียบกฎหมาย คำสั่ง ข้อบังคับ เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เสริมสร้างการมีจริยธรรมให้เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน ร่วมกิจการให้มีการทำงานร่วมกัน จำนวน ๒๕ คน

๓) ด้านภาวะผู้นำ พนว่า ประชาชน จำนวน ๖๒ คน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา คือ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่คุบคาย สมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ ขาดความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงานเพื่อให้เกิดผล สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย จำนวน ๗๗ คน แนวทางแก้ไขปัญหา คือ ควรสร้างความเป็นกันเอง

ให้กับทุกคน ยิ่งเข้ม แจ่มใส ให้ความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ควรจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานและร่วมกิจการในการทำงานให้มากขึ้น จำนวน ๒๕ คน

#### ๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

๕.๒.๑ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกือบ อำเภอทางละมุน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกือบ อำเภอทางละมุน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักการเมืองเมื่อเข้ามามีบทบาทบริหารงานเป็นตัวแทนของประชาชน นักการเมืองต้องรู้จักการวางแผนที่ดีให้เป็นแบบอย่างของสังคมที่ดี ในด้านบุคลิกภาพ เหมาะสม ยิ่งเข้มแจ่มใส มีความสุขุม สำรวมทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความสุภาพอ่อนโยน โอบอุ้นคุ้ครองทั้งหลาย มีมารยาทที่ดีเรียบร้อย สุขภาพแข็งแรง มีบุคลิกภาพดีในสังคม มีความเป็นนักประชาธิปไตย ส่วนด้านจริยธรรม เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ภายใต้กฎหมายบ้านเมือง และจริต ประเพณี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงาน รับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง มีความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย มีอาชีพการงานสุจริต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวที่ดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาไชยวัฒน์ นาฬี ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นเขตภาคใต้เชิงกรุงเทพมหานคร” พบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นเขตภาคใต้เชิงกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านภาวะผู้นำ โดยกล้าที่จะเผชิญกับภาวะวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ได้ทุกรูปแบบ มีความกล้าในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา ร่วมเป็นผู้นำในชุมชนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อใจและพอกใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรเพชร จิตตุรงค์อภารณ์ ศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก นักการเมืองเมื่อเข้ามามีบทบาทบริหารงาน มีความรับผิดชอบเป็นผู้ประพฤติดนอยู่ภายในกรอบ ขอบเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และเจริญประโยชน์ มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงาน รับผิดชอบ ต่อประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง มีความเป็นธรรมกับทุกๆ ฝ่าย สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นใน หมู่คณะ มีความยืดมั่นในการปกครองระบบทราบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มี อาชีพการงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ นับถือ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม ได้ชัดเจน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ จิราสุกนร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มี ต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น” : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมือง กระหุ่มແບນ จังหวัดสมุทรสาคร” พบร่วมกับ “ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลัก จริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นเทศบาลเมืองกระหุ่มແບນ จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน คือ ด้านการปฏิบัติตามหลักการสังคมทั่วๆ ไป ใน ระดับมาก ด้านการปฏิบัติงานจากการละเว้นอดีต ๔ อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามหลัก ทศพิธราชธรรม ๑๐ อยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากแสดงให้ เห็นว่าการเมืองยังมีบุคลิกภาพในกระบวนการที่จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการเป็น ผู้นำได้มาก ปฏิบัติฯ โดยต้องเพื่อสนองต่อสิ่งเร้า เป็นแบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก ประกายให้เห็น โดยสั่งสมมาตั้งแต่วัยเยาว์ จนถึงวัยผู้ใหญ่ รูปร่าง ทรงตัว ความสูง น้ำหนัก ความ ปกติของอวัยวะ สีผิว ผิวพรรณ หน้าตา ท่วงที ท่าทางสิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นเครื่องแสดงซึ่งให้ทราบถึง ประสิทธิภาพในด้านของนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขลักษณ์ จันดาอินทร์ ศึกษา เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกวุฒิสภาตามทัศนะของประชาชน จังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงประสงค์ให้สมาชิกวุฒิสภามีจริยธรรมสูงสุดคือยืดมั่นในการ ปกครองระบบทราบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อันดับสองคือบุคลิกภาพคือมี ความเป็นนักประชารัฐ ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งความคิดเห็นของประชาชน ในท้องถิ่น อันดับสุดท้ายคือภาวะผู้นำ คือ เป็นผู้มีจริยธรรมและมีความรู้ความสามารถเป็นที่ ยอมรับ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญชัย หลีอากรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อกุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น” : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมือง ปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” พบร่วมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

สังพิมพ์เป็นสมบัติของมหาวิทยาลัย.  
สุ่มดูพบรอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดดำเนินส่งที่แผนกห้องสมุดส่วย ของกุญ

๕.๒.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ  
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๕ มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความคิดเห็นว่า นักการเมืองที่ดีต้องสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นขณะบริหารงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รักษาบุคลิกภาพหมายหาภารกิจอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขอคำปรึกษาหารือเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา เป็นผลทำให้การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นสำเร็จลุล่วง ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ภารกิจของ น้ำเพชร เอียงสันต์ ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตอำนาจเมือง จังหวัดตาก” อยู่ในระดับมากที่ ๒ ด้าน โดยด้านที่มีผลสูงสุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตและมีอุดมการณ์ทางการเมือง รองลงมาได้แก่ ความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาให้กับชุมชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๓ มีความเป็นนักประชาริปไตย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความคิดเห็นว่า นักการเมือง มีความซื่อสัตย์ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย เป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขลักษณ์ จินดาอินทร์ ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของสมาชิกุลสิภาราทมหัศนະของประชาชนจังหวัดกำแพงเพชร” ด้านบุคลิกภาพ กือ มีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น

(๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านจริยธรรม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำนวณเกลือ อ้าก่อนบางละมุง จังหวัดชลบุรี ด้านจริยธรรม ซึ่งมีค่าเปลี่ยน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก นักการเมืองผู้ที่ยึดมั่นในคุณธรรม มีหลักธรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี มีการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อหน้าที่ การงานที่รับผิดชอบ มีอาชีพการงานสุจริต เป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดี ไม่ประกอบอาชีพในทางมิจนาชีพ มีความเป็นธรรมกับทุกๆ ฝ่าย สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ปฏิบัติดุณในกรอบของกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ พระราชาธรรมูนี (พระยุทธ ปัญโต) ได้ให้ความหมายจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมตามหลักพุทธศาสนา หมายถึง หลักความประพฤติ หลักการดำเนินชีวิต หรือ หลักการครองชีวิต กือ มรรคหรือมัชฌิมาปฏิปทา ซึ่งเป็นหลักคำสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ชีวิตที่ถูกต้องสมบูรณ์ของมนุษย์ที่จะนำไปสู่สุขหมาย คือความดับทุกข์ หรือความสันสุกดปญหา อุบัติ เป็นอิสระ ไร้ทุกข์ จริยธรรมเป็นหลักครอบคลุมความประพฤติ ความประพฤติทางด้านศีลธรรม หรือการทำจิตใจให้มีความสุข วิธีสร้างสุขภาพจิต การฝึกจิต บำเพ็ญสามารถ การเจริญวิปัสสนา ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การอยู่ร่วมกันด้วยดีในสังคม การไปเป็นอุบาสกจำศีลที่วัด ตลอดจนการเป็นกิจกุญแจบำเพ็ญธรรมในป่า ซึ่งพูดร่วมๆ ว่า จริยธรรม เป็นเครื่องมือฝึกปรือคุณธรรมทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ หรือมองในแง่ “ไตรสิกขา กือ การศึกษา ๓ ประการ อันได้แก่ ศีล สามัช ปัญญา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด กือ ข้อที่ ๓ เป็นผู้ประพฤติดุณอย่างภายในกรอบของเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และหารือประเทศ ซึ่งมีค่าเปลี่ยน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากประชาชน มีความคิดเห็นว่า การประพฤตินปฏิบัติ อย่างภายในกรอบของเขตของกฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรกระทำ เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักการเมืองที่พึงยึดถือปฏิบัติ เป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชน มีความเชื่อมั่นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาไชยสยาม นาหลี ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหลักจริยธรรมของนักการเมือง ท้องถิ่นเขตภาคอีสาน จังหวัดหนองบัวลำภู” พบว่า ประชาชนในเขตภาคอีสาน จังหวัดหนองบัวลำภู มีทัศนคติต่อหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายค้าน พบว่า ด้านการมีความยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา กือ ด้านการมีความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการเคารพต่อการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่นในระดับปานกลาง ตามลำดับ

**สังพิมพ์เป็นแบบพิเศษที่จังหวัด บุรีรัมย์.**

**ผู้ได้พบอยู่ในที่อันไม่สงบ**

**โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดคัวบ ขอบคุณ**

ข้อที่นี่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๒ มีอาชีพการทำงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับนับถือ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม ได้ชัดเจน ซึ่งมีค่าเปล/molอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่านั้นในกฎหมาย มีหลักธรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี มีการชี้ดัชน์ในการปกครองระบบของประเทศไทย อันมีพระมหากรุณาธิรัตน์ทรงเป็นประมุข มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อหน้าที่ การงานที่รับผิดชอบ มีความเป็นธรรมกับทุกๆ ฝ่าย สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ในหมู่คณะ รับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรวิยา ชินวรรณโน และคณะ ได้ให้ความหมาย จริยธรรม คือ หลักการที่มนุษย์ในสังคมควรได้ปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข ในสังคมนั้นเอง และเมื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือเรียนรู้ฯ ฯ ว่า การงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์ ก็ย่อมหมายความว่า มนุษย์ย่อมจะต้องมีจริยธรรมในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ เพราะเป็นการทำงาน มนุษย์ย่อมต้องมีสังคมซึ่งประกอบด้วยคนหลากหลายคน เนื่องจากในวงการของการทำงานนั้น การทำงานคนเดียวอยู่เป็นไปไม่ได้ยาก ดังนั้น จึงสมควรมีการวางแผนกรอบให้มนุษย์ประพฤติปฏิบัติเพื่อการทำงานร่วมกันอย่างสงบสุข และสอดคล้องกับแนวคิดของ วศิน อินทสาระ ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งที่ควรเว้น กระทำถึงที่ควรกระทำ ด้วยความฉลาด รอบรู้ เหตุรู้ผล ถูกต้องตามกារเทศะและบุคคล

(๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านภาวะผู้นำ พบร่วมกับลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำบนแก่เลือก อำเภอทาง吝 จังหวัดชลบุรี ด้านภาวะผู้นำ ซึ่งมีค่าเปล/mol โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก นักการเมืองรู้จักการพัฒนาตน การวางแผนให้เหมาะสมในการเป็นนักการเมือง มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับประชาชน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว บุคคลภาพยืนแย้มแจ่มใส มีสติปัญญาความสามารถ มีความสุขุมเยือกเย็น มีความสำรวมในบางโอกาส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถควบค้ำมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ มีลักษณะเป็นนักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถในการตัดสินใจการนำและดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระพรมภูมิภารณ์ (ป.อ. ปยุตุโต) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ คือ คุณสมบัติ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคล ที่ซักนำให้คนทั้งหลายมาประสานและพาภันไปสู่ชุดหมายที่ดีงาม มีการงานที่มั่นคง และเสียสละเวลาด้วยความตั้งใจจริง มีความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงานให้มีความคิดเห็นคล้องกันตามตนด้วยเหตุผลด้วยความเต็มใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเพชร เอียงสันต์ ได้ศึกษาวิจัยรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก” ผลการศึกษา พบร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก

สมัชิกสภาพผู้แทนรายภูมของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีผลสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สำนักสมัชิกสภาพผู้แทนรายภูม อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นอย่างดี ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนต้องการให้นักการเมือง ขึ้นมาในคุณธรรม มีหลักธรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี เป็นบุคคลที่สังคมยอมรับยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดี ไม่ประgon อารชีพในทางมิจฉาชีพ ปฏิบัติดุณในกรอบของกฎหมาย มีความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงาน ได้สำเร็จถูกต้องตามเป้าหมาย ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับงานวิชาชีพ ของ สัญชาติ หลือภารณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง ๒ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ข้อที่เฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๒ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถ侃侃ค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชน มีความคิดเห็นผู้นำที่ดีต้องสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในขณะบริหารงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รักษาบุคคลมากหมายหลากหลายอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขอคำปรึกษาหรือเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิชาชีพ ไพรเพชร จิตดุรงค์อภารณ์ ศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

**๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้**

(๑) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง โดยรวมทั้ง ๒ ด้านแตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าเพศที่ต่างกัน มีผลทำให้ทัศนะของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองแตกต่างกันได้ เนื่องจากประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีทัศนะด้านการเมือง ที่ไม่สอดคล้องกัน เพราะเพศชายสนใจเรื่องการเมืองมากกว่า ดังนั้นจะเห็นได้จากนักการเมืองเพศชาย มีมากกว่านักการเมืองเพศหญิง แต่เพศหญิงสนใจการเมืองน้อยอันเนื่องมาจาก

สนใจแต่ปัญหาการครองชีพและครอบครัวเป็นสำคัญนั่นเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้าฝน สุวรรณเซชชู ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “นักการเมืองที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร” พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีเพศ ต่างกัน มีทัศนคติต่อนักการเมืองที่พึง ประสงค์ โดยภาพรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับการวิจัยของ ภูรีดา คุณชื่น ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมือง ท่องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร” ในภาพรวมทั้ง ๖ ด้าน อู้ในระดับมาก ผลการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านสมรรถนะ ด้านความสำเร็จ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านสถานภาพ และด้านสถานการณ์ แตกต่างกัน

(๒) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคต่อคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักการเมืองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มี อายุต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง แตกต่างกัน ได้ เพราะ ไม่ว่าจะเป็นอายุเท่าใดประชาชนยัง มีความต้องการผู้นำทางการเมืองที่มีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพ และมีจริยธรรม ที่ดีงาม และเป็น แบบอย่างที่ดีให้กับประชาชน เป็นการสร้างความเชื่อถือ ได้อะไรด้วยหนึ่งต้องเสียเวลา ความสุข ตัวตน เพื่อส่วนรวม บริการประชาชนด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสและการแสดงความรับผิดชอบอัน สูงสุดที่มีต่อคนอื่นและหน่วยงานหรือองค์กรให้มีความเจริญยิ่งขึ้น ไปตามความสามารถของตนที่ รับผิดชอบในหน้าที่ นั้น ๆ โดยไม่เลือกอายุและต้องเคยบริการประชาชน อดทน ทั้งนี้ต้องปฏิบัติ หน้าที่ด้วยจิตสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อความสหก檀ยา ขุติธรรมกับทุกคน ถ้าได้รับ ความเดือดร้อนหรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ต้อง ได้รับความช่วยเหลืออย่างเสมอภาคกัน ดังนั้นาายจึง ไม่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สัญชัย หลือภารณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักการเมืองท่องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนคติของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ไม่ แตกต่างกัน

(๓) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน มีทัศนคต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่ แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน

เพราะว่าประชาชนมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ไม่ว่าจะเป็นระดับ การศึกษาใดประชาชนยังมีความต้องการนักการเมืองที่มีความเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพ มีจริยธรรม ที่ดี งาน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชน เป็นการสร้างความเชื่อถือได้ อีกระดับหนึ่ง ต้องเสียเวลา ความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม เน้นดูเหนือ自己ให้กับต้องดูหนา บริการประชาชนด้วยความยื้ม แย้มแจ่มใส และการแสดงความรับผิดชอบอันสูงสุดที่มีต่อตนเอง ประชาชน และหน่วยงานหรือ องค์กรให้มีความเจริญยิ่งขึ้น ไปตามความสามารถของตนที่รับผิดชอบในหน้าที่นั้น ๆ โดยไม่เลือก ระดับการศึกษา และต้องคงอยู่ในการประจำหน้าที่ด้วยจิตสำนึกรักในหน้าที่ความ รับผิดชอบ เพื่อความสะดวกสบาย ยุติธรรมกับทุกคน ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือมีปัญหาที่ต้อง แก้ไข ต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างเสมอภาคกัน ดังนั้นระดับการศึกษาจึงไม่มีผลต่อทัศนะของ ประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้าfon สุวรรณชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “นักการเมืองที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร” พนว่า พนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนคติต่อนักการเมืองที่ พึงประสงค์ โดยภาพรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

(๔) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักการเมืองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า อาชีพที่ต่างกัน คุณลักษณะโดยรวม ด้านจริยธรรม ด้าน ภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ประชาชนยังเลือกเห็นว่าคุณลักษณะของนักการเมืองทุกระดับควรมีความ โอบอ้อมอารี น่าเคารพนับถือ ต้องมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหาของ บ้านเมืองด้วยความคั่งใจจริง ส่งผลให้โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สัญชัย หลือภรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ” พนว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

(๕) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่ำต่อเดือนต่างกัน มีทัศนะต่อ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีรายได้ต่ำ เดือนต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่ำต่อเดือนที่ต่างกัน ย่อมต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบ

ต่อหน้าที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความคิดกว้างไกลทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีลักษณะเป็นนักพัฒนา และเสียสละเวลาด้วยความตั้งใจจริง ดังนั้นรายได้ต้องเดือนจึงไม่มีผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักการเมือง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จวีวรรณ กลั่นชุมแสง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” พบว่า อารีพรับจ้าง มีรายได้ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาทต่อปี มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะและบทบาทด้านการบริหารของ สมาชิกสภาพแทนรายภูมิอยู่ในระดับมาก เกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานสูงกว่าคุณลักษณะผู้นำ เพื่อ แก้ปัญหาท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ยุติธรรมในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ประโยชน์ส่วนรวมและการมีวิสัยทัศน์สามารถคาดการณ์และมองการณ์ไกล การมีความเชื่อมั่นใน ตนเอง เป็นผู้มีความกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับของประชาชนและสังคม ผลการวิจัยพบว่า ความ คาดหวังของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะบทบาทด้านการบริหารของสมาชิกสภาพแทน รายภูมิในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านอายุ อารีพร และ รายได้ต้องเดือน มีความคาดหวังที่แตกต่างกัน

#### ๔.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถ สรุปผลโดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

##### ๔.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน คำนวณเกลือ อำเภอทางตอนบน จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น นักการเมืองต้องรักษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้เพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนตลอดไป ใน ด้านจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ โดยวิธีการให้มีการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน หรือ พัฒนาศักยภาพ โดยการจัดปาฐกถาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักการเมืองอย่าง สม่ำเสมอ สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยมีคณะกรรมการให้มีการประเมิน ร่วมกิจกรรมให้มีการ ทำงานร่วมกัน ควรสร้างความเป็นกันเองให้กับทุกคน ยิ้มแย้ม แจ้งใส ให้ความเป็นกันเองอย่าง เสนอตัวเสนอปลาย ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่เป็นการประจำ สร้างศีลธรรมประจำ ใจให้เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติหน้าที่ หมั่นสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยรู้จักการปฏิบัติด้วย ความเต็มใจ

**ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด** คือ ด้านจริยธรรม ซึ่งมีค่าเบลดผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น นักการเมืองจึงควรรักษาจิตสำนึกของการเป็นผู้ให้ ความประพฤติดีงาม มีความเสียสละเห็น ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความชื่อสัตย์สุจริตความเที่ยงธรรมและ โปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นแบบอย่างที่ดีตลอดไป โดยยึดหลักพิธราชธรรม เป็นแนวทางปฏิบัตินั่นเอง

**ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** คือ ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีค่าเบลดผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น นักการเมืองจึงควรรักษาและพัฒนาด้านบุคลิกภาพที่ดีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมี นโยบายส่งเสริมความรู้ ใน การเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลิกภาพของนักการเมืองในโอกาสต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น มีนโยบายร่วมกับองค์กรเอกชนปลุกกระแสให้นักการเมืองเข้าใจและรู้จักการพัฒนาตนเอง อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อสภาพการณ์ในยุคปัจจุบัน เพื่อเป็นกรอบและเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับ ดังนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๑ คือ ด้านบุคลิกภาพ พบร่วมกับ นักการเมืองที่ดี จึงควรรักษามาตรฐานและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น นักการเมืองที่ดี จึงควรมีความสุภาพอ่อนโนน มีมารยาทดี สุภาพร่าเริง เข้มแข็ง ท่าทางยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นสัญลักษณ์ แห่งความเป็น ไม่ตรีจิต การมีความสำรวม สุขุม เยือกเย็น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ย่อมมีความ รอบคอบในการคิด การพูด ตั้งผลให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ มีความชื่อสัตย์ และมุ่งมั่น ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเปิดเผย มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่เป็นการประจำ สร้าง ศักดิ์ธรรมประจำไว้ให้เกิดขึ้น ในขณะปฏิบัติงาน สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยรู้จักการเสียสละด้วย ความเต็มใจ ท่วงที ท่าทางเหล่านี้ย่อมเป็นเครื่องแสดงบ่งชี้ให้ทราบถึงประสิทธิภาพในตัวของ นักการเมือง

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด** คือ ข้อที่ ๕ มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน ซึ่งมีค่าเบลดผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น นักการเมืองจึงต้องรักษามาตรฐานให้ดี ต่อไป ทั้งนี้เป็นเพราะนักการเมืองที่ดีต้องสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การทำงาน การบริหาร จัดการ การพัฒนาท้องถิ่น โดยนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาบูรณาการกับทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด** คือ ข้อที่ ๓ มีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้างรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น และประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเบลดผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น นักการเมืองควรเป็นผู้ ที่มีคุณประวัติดีเสมอต้นเสมอปลาย เป็นผู้มีกällylearn มิตรที่ดี ใช้อำนาจอย่างชอบธรรม มีอุดมการณ์ ประชาธิปไตย กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว เย็นแข็ง และเป็นผู้มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีนั่งอยู่ในใจของประชาชน โดย ใส่ใจดูแลประชาชน มีความเป็นกันเอง เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะปัญหาและความคิดเห็นของประชาชน โดยถ้วนทั่วถ้วน

(๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๒ คือ ด้านจริยธรรม พบว่า มีค่าเปลี่ยนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นเป็นเพราะจริยธรรมเป็นคุณสมบัติพื้นฐานขั้นสุดท้ายที่เป็นตัวชี้วัดว่า นักการเมืองเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ เพราะสังคมปัจจุบันต้องการผู้ที่มีจริยธรรมมาเติมเต็มในส่วนที่ พร่องนั่นเอง เนื่องจากไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองระดับใดก็ตาม ถ้าหากจริยธรรม สังคมนั้น ห้องถินนั้น ประเทคนั้น จะขาดความเจริญก้าวหน้า มีเด็กความแตกแยก แตกความสามัคคี การทะเลาะเบาะแส แข่งชิงอำนาจ ขาดความละอายแก่ใจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนเพียงฝ่ายเดียว ไม่สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น โดยยึดคือระบบที่มีกฎหมาย คำสั่ง ข้อบังคับ เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนั้น จริยธรรม จึงเป็นคุณสมบัติข้อสุดท้าย ที่ทำให้นักการเมืองเป็นนักการเมืองที่มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยที่นักการเมืองควรเป็นผู้มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ให้ มีความเที่ยงธรรม ยุติธรรม ความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ซึ่งสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นผู้ที่มีศีลธรรมประจำใจ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๓ เป็นผู้ประพฤติดนอยู่ภายในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และเจริญประโยชน์ ซึ่งมีค่าเปลี่ยนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นเนื่องจากประชาชนมีความคิดเห็นว่า นักการเมืองจะต้องประพฤติปฏิบัติดนอยู่ภายในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และเจริญประโยชน์ เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรกระทำการเป็นอย่างยิ่ง เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักการเมือง ประพฤติดนอยู่เป็นแบบอย่างกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชนเป็นการสอนโดยการกระทำการเป็นแบบอย่างที่ดีนั่นเอง เป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๒ มีอาชีพการงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับนับถือ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคมได้ชัดเจน ซึ่งมีค่าเปลี่ยนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นนักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ให้ เพราะถ้าหากการเมืองทุกคนทุกระดับ มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ให้แล้ว จะไม่เห็นแก่ตัว พวกรหอง จะทำกิจการงานได้ ก็คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ในเมื่อ นักการเมืองเป็นผู้ให้อย่างจริงใจแล้ว ผู้รับซึ่งเป็นประชาชน ก็เป็นผู้รับอย่างจริงใจและพร้อมทุกสถานการณ์ที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และประเทศชาติ พร้อมที่จะยืนเคียงข้าง ผู้ให้อย่างเต็มที่และเต็มใจ

(๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ คือ ด้านภาวะผู้นำ พบว่า มีค่าเปลี่ยนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นนักการเมืองต้องรู้จักการพัฒนาตน การวางแผนให้เหมาะสมในการเป็นผู้นำ ทางการเมือง ความมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถตอบสนับผู้คน หลากหลายอาชีพ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีลักษณะเป็นนักพัฒนา นักการเมืองควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ โดยการนำความรู้มาประยุกต์ใช้บริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้าง ไกล รู้จักรองใจคน ใช้คนเหมาะสมกับงาน โดยพิจารณาจาก ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และความตั้งเป็นหลัก โดยไม่เลือกที่รักมากที่ซึ้งและนักการเมืองที่ดี ต้อง ทำงานหนักเป็นแบบอย่าง แก่ผู้ร่วมงานและประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับ ของสังคมเป็นอย่างดี ซึ่งมีค่าเปล/mol/y ในระดับมากที่สุด ดังนั้นนักการเมืองเป็นผู้นำที่ดีต้องสร้าง ความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในขณะบริหารงาน มีความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงาน ได้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมาย ผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบ จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านกิจกรรมทางสังคมให้ ความร่วมมือ รู้จักรับตัวและมีอารมณ์ขัน รู้จักสถานการณ์ภาวะทางจิตของคนระดับต่าง ๆ รู้ทักษะ ความต้องการและความสนใจของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๒ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถคบค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ ซึ่งมีค่าเปล/mol/y ในระดับมาก ดังนั้นนักการเมืองควร เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้คน โดยพิจารณาจากความสามารถและความเหมาะสมเพื่อการใช้คน ให้เหมาะสมตรงกับงานนั้น เป็นสิ่งจำเป็น เพราะในปัจจุบันมีข้อด้อยด้านนี้มาก ฉะนั้น การทำงานที่ แสดงออกมาว่า มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องเป็นนักการเมืองที่มี ความสามารถในการใช้คน โดยการรู้จักແสวงหา เลือก คัดสรร ผู้ที่เก่ง ดี ซึ่งอัตตบุรุษกุศลหลากหลาย อาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขอคำปรึกษาหรือเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขได้

#### ๔.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย

จากการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

- ๑) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะความเป็นประชาธิปไตยของนักการเมืองตาม ทัศนะของประชาชน”
- (๒) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของการเมืองในทัศนะของประชาชน”
- ๓) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “การร่วมกิจกรรมทางการเมืองให้มีการทำงานร่วมกันระหว่าง นักการเมืองกับประชาชน”
- ๔) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างนักการเมือง กับประชาชน”

## บรรณาธิการ

### ๑) พระไตรปิฎกหรือคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนา

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม ๑๐, ๑๑,  
๑๒, ๑๕, ๒๙ กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

### ๒) หนังสือทั่วไป

กวี วงศ์พุฒ, พันตรี. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท บี.เค.อินเตอร์ปรินท์, ๒๕๔๗.

\_\_\_\_\_. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพแม่บูรณะ, ๒๕๓๕.

กันยา สุวรรณแสง, รองศาสตราจารย์ ดร. บุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพมหานคร : บริษัท  
รวมสารสนเทศ (๑๘๖๗) จำกัด, ๒๕๓๖.

กิติ ตยักานนท์. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เหยี่ยวสูตรคิโอ จำกัด, ๒๕๓๗.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. เปิดโลกความคิดเดียงสาเรร์การเมืองไทย : วิจัยความคิดเห็นของ  
ประชาชนเรื่องการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทชั้นเซฟมีเดียจำกัด, ๒๕๓๕.

ข้าราชการพลเรือน, สำนัก. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ  
บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ  
ข้าราชการพลเรือน, ๒๕๔๒.

งานเบตตี้ที่การศึกษาอนุรักษ์ เขต ๗, สำนัก.

จำนวน อดิวัฒน์สิทธิ์. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

เจริญผล สุวรรณโฑต. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๒๖.

ชาลอ ธรรมศิริ. การพัฒนาตนเองและถ้อยคำผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๖.

ชูเชพ อ่อนโภกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒.

ณรงค์ ศินสวัสดิ์. สังคมกับการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๐.

ดวงดีอ่อน พันธุ์มนภานิชน์. คำบรรยายรายวิชาจิตวิทยาสังคม กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,  
๒๕๑๙.

\_\_\_\_\_. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔.

\_\_\_\_\_. พฤติกรรมศาสตร์จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,  
๒๕๒๕.

สังกิมพนีเป็นแบบบัตรของพิมพ์หนังสือ หน้า.

ผู้เดพบอยู่ในท่องไม่สมควร

โปรดค้นมาส่างที่แผ่นกห้องสมุดศึกษา ขอบคุณ

คิเรก กุลสิริสวัสดิ์. ปรัชญาของศาสนาอิสลามกับการพัฒนาวินัยและสร้างเสริมประชาธิปไตยคำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๗.

เดโช สวนานนท์. ปทานุกรรมจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอดีียนสโตร์, ๒๕๑๒.

ธีรบุษ พุณมี. สังคมเข้มแข็ง ธรรมาภิบาลแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : สายสาร, ๒๕๔๑.

นพพงษ์ บุญจิตรคุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เอส.เอ็ม.เอ็ม., ๒๕๒๖.

นวลดศิริ เปาโรหิตย์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕.

นวรักษ์ อุวรรณโน. การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : วิญญาชน, ๒๕๔๒.

บุญมี แท่นแก้ว. ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โอดีียนสโตร์, ๒๕๑๕.

บุญบาง ชัยเจริญวัฒนา, ดร. และบุญมี ลี. “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๔.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. การวัดความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : โอดีียนสโตร์ ๒๕๒๐.

ประเวศ วงศ์, นายแพทย์. แนวคิดและวิธีกรรมว่าด้วยธรรมาภิบาลในธรรมาภิบาลกับкорัปชั่นไทย. กรุงเทพมหานคร : หนอชาวบ้าน, ๒๕๔๑.

ปรีชาพร วงศ์นุตระโจนน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ลาดกระบัง, ๒๕๓๕.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : พิมเนค, ๒๕๓๑.

พรนพ พุกกะพันธ์. ภาวะผู้นำและการจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : جامจุรี โปรดักท์, ๒๕๔๔.

พระพรหมคุณาการณ์ (ป.อ. ปยุตุโต). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๔๕.

พระราชนูนี (ประยุทธ์ ปยุตุโต). พุทธธรรมฉบับปรััันปูรณะและขยายความ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๓๘.

พินิจ รัตนกุล. ปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๒๒.

พิสมัย วิญญาลัยสวัสดิ์ และคณะ. จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย. เชียงใหม่ : สบายนศึกษาจำกัด, ๒๕๒๘.

พุทธทาสภิกขุ. การสร้างเสริมจริยธรรมแก่เด็กวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์, ๒๕๒๑.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐. กรุงเทพมหานคร : เดอะบุ๊กส์, ๒๕๔๐.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๗. กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

ลิติจิต ชีรเวคิน, ศาสตราจารย์ ดร. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

วิัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.

วิรยา ชินวรรณ โภค และคณะ. จริยธรรมในวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์, ๒๕๔๖.

วิทย์ วิทยาเวที. จริยศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทศน์, ๒๕๒๐.

วิทยาการ เชียงกุล. พจนานุกรมเศรษฐศาสตร์การเมือง. กรุงเทพมหานคร : พลีก, ๒๕๓๒.

ส. ศิริรักษ์. ศาสนาถันสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : มิตรนภาการพิมพ์, ๒๕๒๓.

สถาติ วงศ์สวารรค์, รองศาสตราจารย์. การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทรวมสาส์น (๑๕๗) จำกัด, ๒๕๔๐.

สนธิ เดชานันท์. พื้นฐานรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : พนนีพับพลิชชิ่ง, ๒๕๔๐.

สมยศ นาวีการ. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพการพิมพ์, ๒๕๒๒.

สาระ บัวครี. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา, ๒๕๒๗.

สุขุม นาลสกุล. การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์, ๒๕๓๕.

สุโขทัยธรรมชาติราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาปรัชญาการเมือง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช, ๒๕๒๗.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔.

สุชีรากัลย์ตัวรตน์, รองศาสตราจารย์ ดร. คู่มือการวัดทางจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : เมดิคัลเมดีย, ๒๕๔๕.

สุคิด นิมิตกุล. กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance).

กรุงเทพมหานคร : บพิช, ๒๕๔๓.

สุทธนา สุทธิกุลสมบัติ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. “ธรรมากินบาล (Good governance) ก็จะไร”. ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐. <[www.sakonareal.go.th/md/krusakon/article/good.pdf](http://www.sakonareal.go.th/md/krusakon/article/good.pdf)> ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๕.

แสง จันทร์งาม. การสอนจริยธรรมในโรงเรียนในรายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน.

กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, ๒๕๒๒.

ใหม่ รักหมู่ และธวัชชัย ไฟจิตร. บันทึก ๒๕ นักการเมืองวิเคราะห์การเลือกตั้งของไทย. กรุงเทพมหานคร : นพรัตน์, ๒๕๒๒.

อนร รักษาสัตย์. รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, ๒๕๔๓.

อรุณ รักธรรม. ทฤษฎีองค์การศึกษาเชิงมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : หจก.สหายบล็อกและ การพิมพ์, ๒๕๔๐.

อุทัย หรัญโญ. สารานุกรมตัวพ่อสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖.

### ๓) บทความในวรรณสาร

เชาวน์ ไพรพิรุณ ใจนน. “ลัทธิประชาธิปไตย” รัฐสภาสาร. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๐.

### ๔) วิทยานิพนธ์/สารานิพนธ์

ขัดติยา กรรมสูตร. “ทัศนคติในการปฏิบัติงานของข้าราชการ”. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๖.

ชาตุรงค์ สุวรรณน้อย. “นักการเมืองที่เพิ่งประสบศึกษาในทัศนคติของข้าราชการกรมสรรสามิต”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๔.

ฉวีวรรณ กลั่นชุมแสง. “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. สารานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๐.

ชัยวัฒน์ ธรรมป่าโร. “นักการเมืองท้องถิ่นที่ดีในความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลในจังหวัด นนทบุรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘.

ชำนาญ จิราสุคนธ์. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของ นักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองกระทุมແບນ จังหวัดสมุทรสาคร”. สารานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

ภูตินันทร์ ภาควัตตะการ. “การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม, ๒๕๕๐.

ทิพวรรณ อุดมสุวรรณ. “ทัศนคติของข้าราชการและประชาชนที่มีต่อการแต่งตั้งผู้ว่าราชการ จังหวัดหญิง : กรณีศึกษาอำเภอเมืองนครนายก”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๙.

น้ำฝน สุวรรณชัย. “นักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

น้ำเพชร เอียงสันต์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพัฒนารายภูรของประชาชนใน เขต อำเภอเมือง จังหวัดตาก”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

น้ำเพชร เอียงสันต์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาพัฒนารายภูรของประชาชนในเขต อำเภอเมือง จังหวัดตาก”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

นิคม สมจิตร. “การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา อุดรธานี เขต ๔”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๘.

พระมหาไชยสหาม นาหดี. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหลักจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตภาคอีสาน กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

ไพรเพชร จิตตุรงค์อกรณ์. “ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลใน จังหวัดกำแพงเพชร”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

ภู่ริดา คุณชื่น. “ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองที่มีต่อกุญแจระยะของนักการเมือง ท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

สัญชัย หลืออกรณ์. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกุญแจระยะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

ศิริยา โสธน. “นักการเมืองที่ดีในทศนะของผู้ใหญ่น้ำในจังหวัดนนทบุรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.

สุขลักษณ์ จินดาอินทร์. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกวุฒิสภาตามทศนะของ ประชาชนจังหวัดกำแพงเพชร”. สารนิพนธ์ศาสตร์ศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

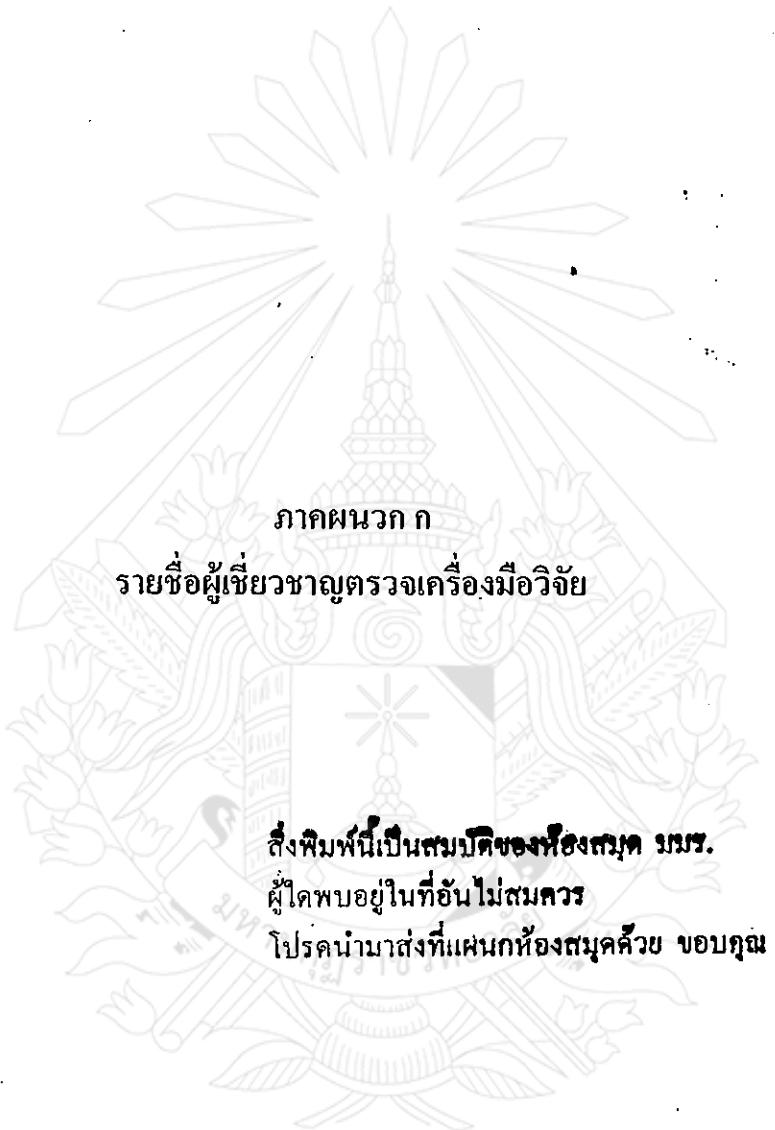
สุนทร เนคิมเกียรติ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการฝ่าฝืนกฎหมายของผู้ใช้รถชนิดส่วนตัวในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

อภิชาต สุทธิสะอาด. “หัศนศติของข้าราชการกรมการปกครองที่มีต่อบาทบทายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๓.

อุไรวรรณ แม่มบ้าน. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นของตำบลป่าแยป อําเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑.







ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

สิ่งพิมพ์นี้เป็นทรัพย์ของมหาวิทยาลัย  
ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดคัวบ ขอบคุณ

### รายชื่อผู้เข้าข่ายตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

#### ๑. อาจารย์กรุณา ขันทอง

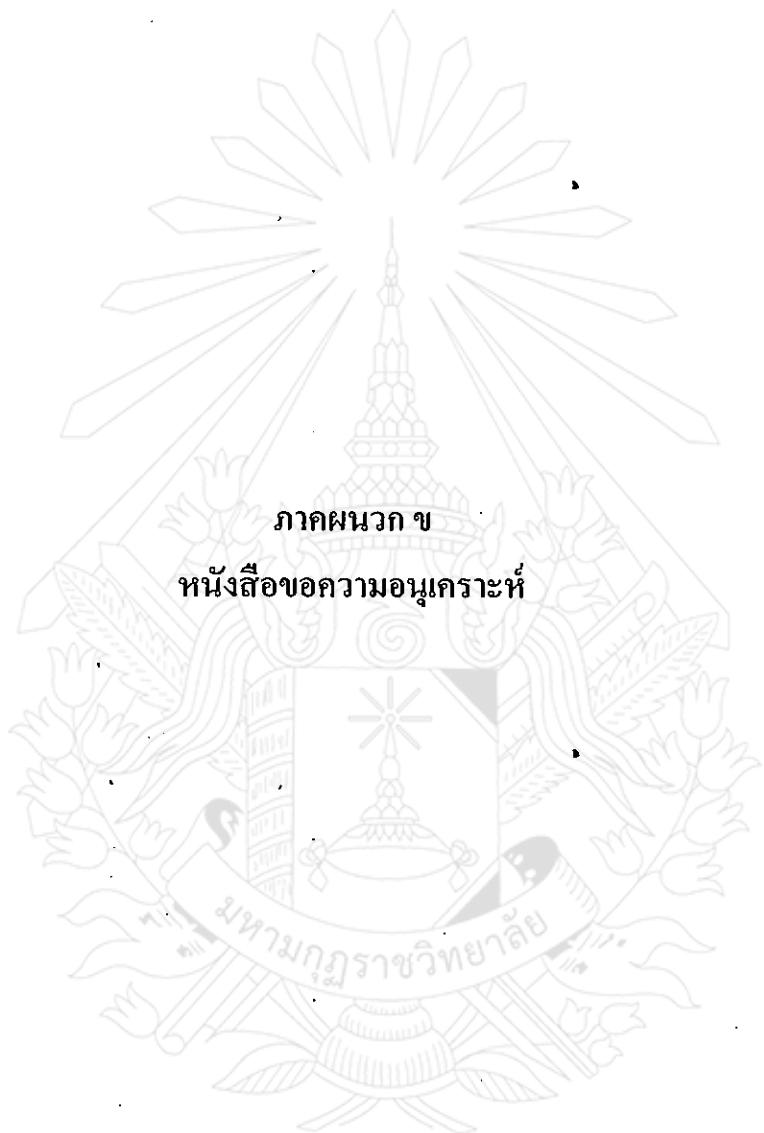
วุฒิการศึกษา	ศน.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย จังหวัด นครปฐม
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีนธรราชวิทยาลัย ในพระราชนูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

#### ๒. อาจารย์พิสิทธิชัยนท์ นิวัฒนาภูล

วุฒิการศึกษา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์มหบันฑิต) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์บรรยายพิเศษ มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีนธรราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาชลบุรี

#### ๓. นายกุชชก์ ฉิมพาลี

วุฒิการศึกษา	กศ.ม. (เอกบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล บางแสน ชลบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามชั้นเรียน ดำเนินงานแก้เลือ สำนักงานบางละมุง จังหวัดชลบุรี



ภาควิชา

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ว๗๒๙



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์  
๒๖ หมู่ ๘ ต.ห้องใหญ่ อ.สามพาน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐  
โทร. (๐๗๖) ๔๒๖๗-๑๖๖๓, ๔๒๖๗-๑๖๖๔ FAX. ๔๒๖๗-๑๖๖๔

๑ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย  
เจริญพร อาจารย์กรุณา ขันทอง  
สังกัดส่วนงานด้วย โครงการร่างสารนิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ค่าวิช พระสุทธิ์ศรี บสุธรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรค่าสอนศาสตร์ มหาบัณฑิต  
สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิริน  
ธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมืองตามทักษะของประชาชน ตำบลถนนเกตติอ่อง อำเภอทางตอนกลาง จังหวัดชลบุรี” ซึ่งมี  
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยค่าวิชาการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล  
โดยมี พลเรือตรี รศ. ท่องใบ ชีรานันทวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิราน (คร.)  
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึง  
ได้รับเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา  
จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา ขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูสุนทรธรรมไสกณ (พศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ว ๗๙๒๘



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์  
๒๖ หมู่ ๘ ถนนในถ่าย ต.สามพาน จ.นครปฐม ๗๓๐๒๐  
โทรศัพท์ ๐๗๖๔-๙๖๖๓, ๙๖๖๕-๙๖๖๖ FAX ๙๖๖๔-๙๖๖๙

๑ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย  
เจริญพร อาจารย์พิสิทธิ์ชันนท์ นิวัฒนาภูล  
สั่งที่ส่งมาด้วย โครงการร่างสารนิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระสุทัคโน ยโสธร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสตรค้าสตร มหาบัณฑิต  
สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิริน  
ธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ซึ่งมี  
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล  
โดยมี พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ ทองใบ ธีรานันทวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติ  
วิธรรม (ดร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึง  
ให้ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา  
ซึ่งเจริญพรมาเพื่อพิจารณา ขออนุโมทนาของคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูสุนทรธรรมโภกण (พศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสตรค้าสตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๔๒๕-๙๖๖๓ ต่อ ๑๒๐



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิปัมก

๒๒ หมู่ ๘ ต.ย้อมใหญ่ อ.สามพาน จ.นครปฐม ๗๓๐๑๐

โทร. ๐๒๔๒๕๖๖๖๓, ๐๒๔๒๕๖๖๔ FAX ๐๒๔๒๕๖๔๙

๑ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ชี้ขาดคุณตรัวเครื่องมือการวิจัย  
เจริญพร นายกุชชก ฉิมพาลี  
สั่งที่ส่งมาด้วย โครงการนิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระสุทธิมนต์ ยโสธร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสตรศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิปัมก ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ซึ่งมี ข้อตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการทำภาคค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี พลเรือตรี รศ. ทองใบ ธีรานันทวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิหาร (ดร.) เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ๒

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาได้ว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึง ได้รับเชิญท่านเป็นผู้ชี้ขาดคุณตรัวเครื่องมือการวิจัยค้างคาวแก่นักศึกษา จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา ขออนุโมทนาของคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูสุนทรธรรมโสดา (พศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสตรศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิปัมก

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕๖๓-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ว ๗๔๕



มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย  
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์  
๒๖ หมู่ ๘ ต.ห้องใหญ่ อ.สามพาน จ.หนองคาย ๕๗๑๑๐  
โทร.(๐๕๓) ๔๒๗-๗๖๖๓, ๔๒๙-๗๖๖๙ FAX ๔๒๙-๗๒๔๙

๑ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย  
เจริญพร นายอ่ำเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี  
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย พระสุทัคณ์ บีโสดโร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสสนาศาสตร มหาบัณฑิต  
สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิริน  
ธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์  
ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินการเกลือ อ่ำเกอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ซึ่งมี  
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล  
โดยมี พลเรือตรี รศ. ทองใบ ธีรานันทวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิชาน (ดร.)  
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เพื่อแจกแบบสอบถามแก่ประชาชน  
ในเขตปักธงของท่าน จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อทดลองเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก  
ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูสุนทรธรรมโภกณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสสนาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๔๕๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์

๒๒ หมู่ ๘ ต.อ้อวันไหง อ.สามพาน จ.นครปฐม ๗๗๑๖๐

โทร. (๐๗๗) ๔๒๖๙-๔๖๖๓, ๔๒๖๙-๔๒๖๘ FAX. ๔๒๖๙-๔๒๖๙

๑๒ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล  
เจริญพร นายกเมืองพัทฯ  
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย พระสุทัศน์ บไสช โภ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรค่าสอนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี จึงขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตปกครองของท่าน เพื่อนำไปประกอบการดำเนินการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูสุนทรธรรมไสยก (ผศ.))

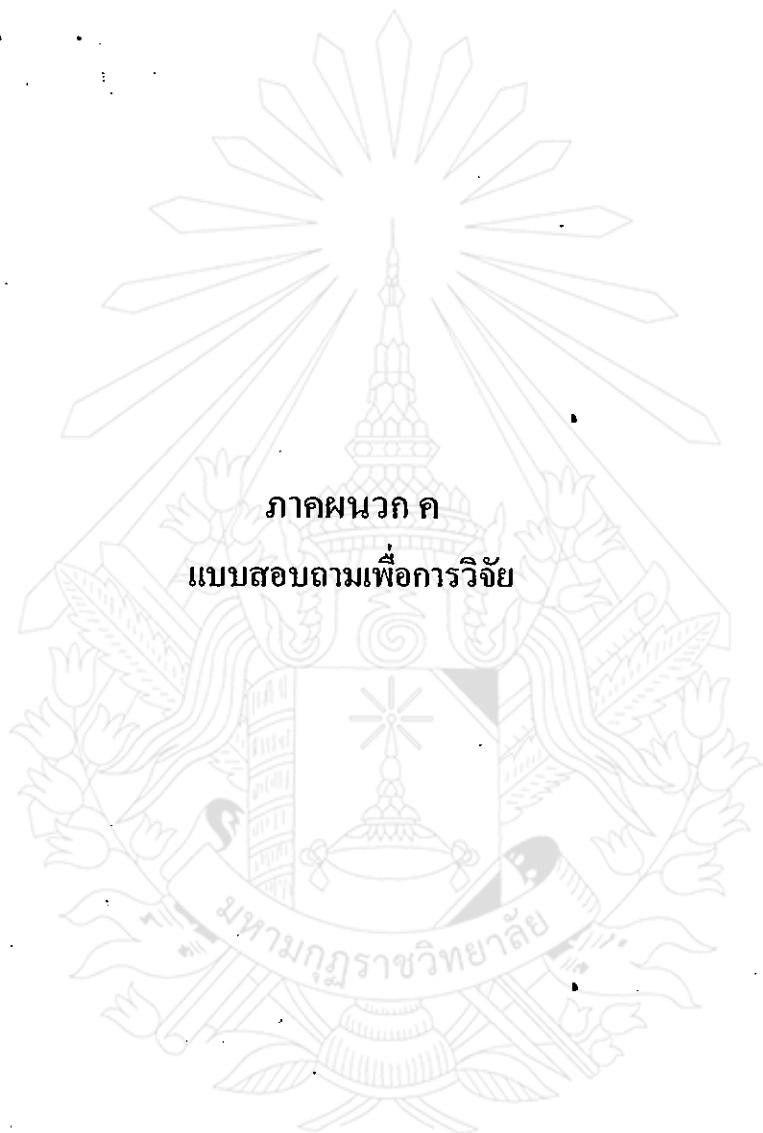
ผู้อำนวยการวิทยาลัยค่าสอนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัฒน์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐



ภาควิชาคห  
แบบสอนตามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

## แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน

ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ กรุณาตอบคำถามด้วยตัวท่านเอง และไม่ต้องลงชื่อในแบบสอบถาม โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

๒. คำถามทุกข้อไม่ใช่แบบทดสอบความรู้ ผู้ตอบจึงไม่จำเป็นต้องตอบให้ถูกหลักวิชา กรุณาตอบให้ตรงความเป็นจริง ความรู้สึก หรือความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ตอบ

๓. ผู้วิจัยจะถือว่า คำตอบหรือข้อมูลจากผู้ตอบทั้งหมดเป็นความลับ

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียเวลาอันมีค่าของท่านตอบแบบสอบถามครับนี้ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะพิจารณาปรับปรุงคุณลักษณะของบุคคลที่จะเข้าสู่เวทีนักการเมืองในระดับท้องถิ่นหรือในระดับประเทศต่อไป

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม  
เลขที่แบบสอบถาม.....

สำหรับผู้วิจัย

๑ ๒ ๓

- |                   |  |   |                            |
|-------------------|--|---|----------------------------|
| ๑. เพศ            | <input type="checkbox"/> (๑) ชาย                     | <input type="checkbox"/> (๒) หญิง                   | <input type="checkbox"/> ๔ |
| ๒. อายุ           | <input type="checkbox"/> (๑) อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี         | <input type="checkbox"/> (๒) อายุ ๒๖ - ๓๓ ปี        |                            |
|                   | <input type="checkbox"/> (๓) อายุ ๓๔ - ๔๐ ปี         | <input type="checkbox"/> (๔) อายุ ๔๑ ปีขึ้นไป       | <input type="checkbox"/> ๕ |
| ๓. ระดับการศึกษา  | <input type="checkbox"/> (๑) ชั้นประถมศึกษา          | <input type="checkbox"/> (๒) ชั้นมัธยมศึกษา / ปวช.  |                            |
|                   | <input type="checkbox"/> (๓) อนุปริญญา (ปวท., ปวส.)  | <input type="checkbox"/> (๔) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า   | <input type="checkbox"/> ๖ |
| ๔. อาชีพ          | <input type="checkbox"/> (๑) รัฐราชการ / รัฐวิสาหกิจ | <input type="checkbox"/> (๒) ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย |                            |
|                   | <input type="checkbox"/> (๓) รับจ้าง / พนักงานบริษัท | <input type="checkbox"/> (๔) เกษตรกรรม              | <input type="checkbox"/> ๗ |
| ๕. รายได้ต่อเดือน | <input type="checkbox"/> (๑) ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทจนมา  | <input type="checkbox"/> (๒) ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท    |                            |
|                   | <input type="checkbox"/> (๓) ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท     | <input type="checkbox"/> (๔) ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป       | <input type="checkbox"/> ๘ |

ตอนที่ ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัคනะของประชาชน ดำเนินรายการอ้างอิง สำหรับ

บางละมุง จังหวัดชลบุรี

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทัคනะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก ที่อย	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
<b>๑) ด้านบุคลิกภาพ</b>							
๑.	มีความยื้นเยื้ม แจ่มใส สุขุม เยือกเย็น สำรวมทั้งต่อหน้าและลับหลัง						<input type="checkbox"/> ๕
๒.	มีความสุภาพอ่อนโยน มีมารยาทดี สุขภาพแข็งแรง บุคลิกภาพดีในสังคม						<input type="checkbox"/> ๑๐
๓.	มีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และประชาชน ในท้องถิ่น						<input type="checkbox"/> ๑๑

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทัศนะ					ลำารับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
๔.	มีความซื่อสัตย์ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่โดยเปิดเผย						<input type="checkbox"/> ๑๒
๕.	มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน						<input type="checkbox"/> ๑๓
<b>(๒) ด้านจริยธรรม</b>							
๖.	มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงานรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง						<input type="checkbox"/> ๑๔
๗.	มีอาชีพการงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ นับถือ ยกย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคมได้ชัดเจน						<input type="checkbox"/> ๑๕
๘.	เป็นผู้ประพฤติดนอยู่ภายในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมายบ้านเมือง และจริงต่อประโยชน์						<input type="checkbox"/> ๑๖
๙.	มีความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ						<input type="checkbox"/> ๑๗
๑๐.	มีความเข้มแข็งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข						<input type="checkbox"/> ๑๘
<b>(๓) ด้านภาวะผู้นำ</b>							
๑.	มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นอย่างดี						<input type="checkbox"/> ๑๙
๒.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถตอบค้าสมาคมกับผู้คนหลากหลายอาชีพ	สั่งพิมพ์ที่เป็นแบบมีเดลรองห้องน้ำสุขา นราฯ. ผู้ใดพบอยู่ในที่ดังนี้ไม่สมควร					<input type="checkbox"/> ๒๐
๓.	มีความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงาน ได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย	โปรดค้นบันทึกที่แผนกห้องน้ำสุขา ขออภัย					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับทัศนะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
๔.	มีลักษณะเป็นนักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเสียสละเวลาด้วยความตั้งใจจริง						<input type="checkbox"/> ๒๒
๕.	มีความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงานให้มีความคิดเห็นคล้ายตามตนด้วยเหตุผลด้วยความเต็มใจ						<input type="checkbox"/> ๒๓

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ตามทัศนะของประชาชน ดำเนินนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

#### ๑. ด้านบุคคลิกภาพ

๑.๑ ปัญหา.....

.....

๑.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา.....

.....

#### ๒. ด้านจริยธรรม

๒.๑ ปัญหา.....

.....

๒.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา.....

.....

#### ๓. ด้านภาวะผู้นำ

๓.๑ ปัญหา.....

.....

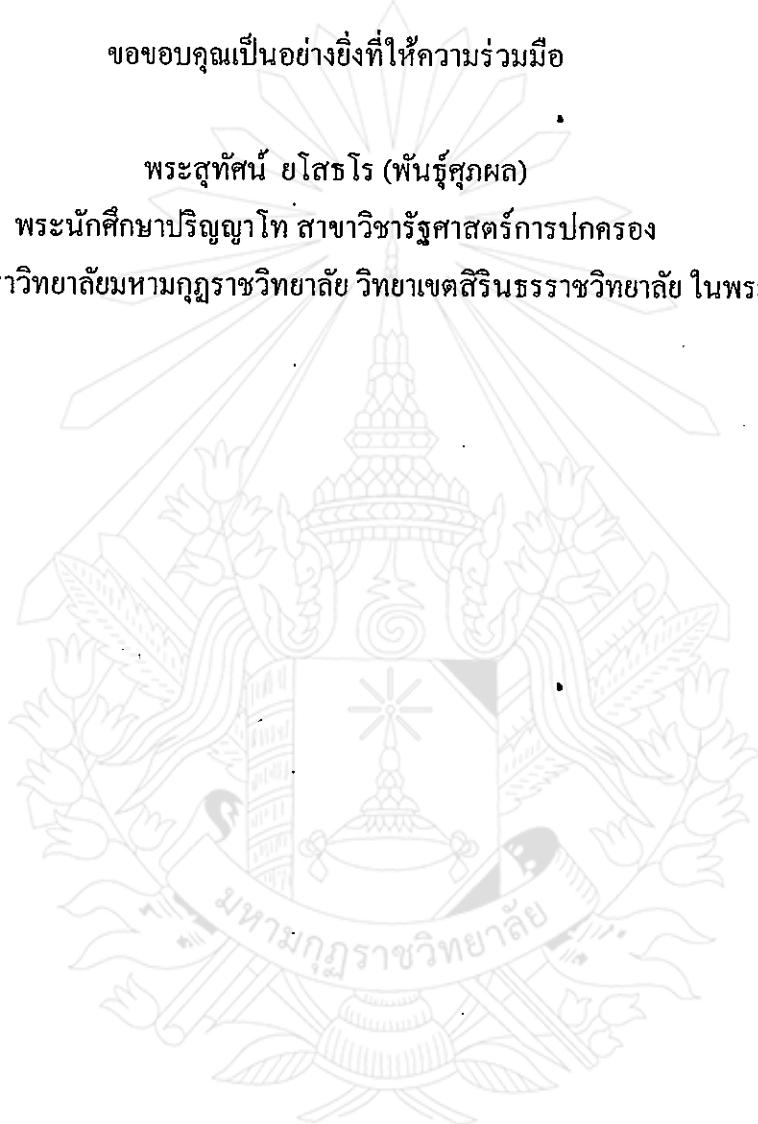
๓.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

พระสุทัศน์ ยโสธร (พันธุ์ศุภผล)

พระนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสร้างศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนิพัทธ์





ภาคผนวก ง

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม



**แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม  
เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน  
ตำบลนาเกลือ อําเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี**

**คำชี้แจง :**

๑. โปรดพิจารณาว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลໄเรชิงในการจัดการศึกษา” ว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านหรือไม่

๒. โปรดทำเครื่องหมาย () ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- |    |         |                   |
|----|---------|-------------------|
| +๑ | หมายถึง | มีความสอดคล้อง    |
| ๐  | หมายถึง | ไม่แน่ใจ          |
| -๑ | หมายถึง | ไม่มีความสอดคล้อง |

ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนนพิจารณา			หมายเหตุ
		+๑	๐	-๑	
๑.	๑) ด้านบุคคลิกภาพ มีความยืนยัน แจ่มใส สุขุม เยือกเย็น สำรวมทั้งต่อหน้าและ ลับหลัง				
๒.	มีความสุภาพอ่อนโยน มีมารยาทดี สุขภาพแข็งแรง บุคคลิกภาพดีในสังคม				
๓.	มีความเป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้างรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น และประชาชนในท้องถิ่น				
๔.	มีความซื่อสัตย์ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่โดยเบ็ดเตล็ด				
๕.	มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน				

ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนนพิจารณา			หมายเหตุ
		+	○	-	
๑.	๒) ด้านจริยธรรม มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงานรับผิดชอบต่อ ประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง				
๒.	มีอาชีพการงานสุจริตเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ นับถือ ยก ย่อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม ได้ชัดเจน				
๓.	เป็นผู้ประพฤติดอนผู้ภายนอกในกรอบขอบเขตแห่งกฎหมาย บ้านเมือง และชาติประเพณี				
๔.	มีความเป็นธรรมกับทุก ๆ ฝ่าย สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ในหมู่คณะ				
๕.	มีความยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข				
๖.	๓) ด้านภาวะผู้นำ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของ สังคมเป็นอย่างดี				
๗.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถควบค้า สามารถกับผู้คนหลากหลายอาชีพ				
๘.	มีความสามารถในการบริหารงานเป็นทีมงาน ได้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมาย				
๙.	มีลักษณะเป็นนักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ที่กว้าง ไกล และเสียสละ เวลาด้วยความตั้งใจจริง				
๑๐.	มีความสามารถในการอุปโภคเพื่อสนับสนุนร่วมงานให้มีความคิดเห็น คล้ายตามตนด้วยเหตุผลด้วยความเต็มใจ				

#### ข้อเสนอแนะ

(.....)

ผู้ประเมิน

สั่งกินพนี เป็นแบบติดต่องานบุญ งาม.

ผู้เดพบอยู่ในที่อันไม่สมควร

โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ



### ភាគុណវក ៗ

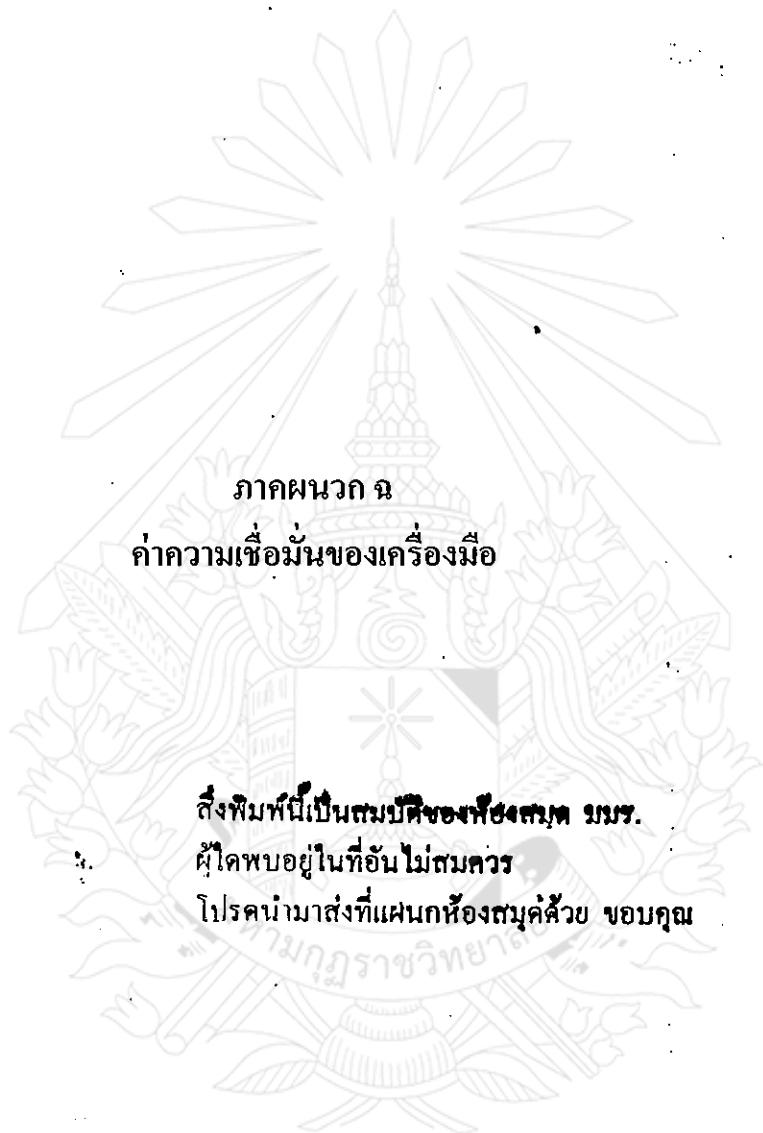
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามตาม

តែងពិនិត្យបែនពិច្ចនីមួយៗ  
ស្ថិដ្ឋបន្ទូលក្នុងការអនុវត្ត  
ក្រុមហ៊ុនជាមួយ និងក្រុមហ៊ុនជាមួយ

**แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม**  
**เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองตามทัศนะของประชาชน**  
**ดำเนินงานโดย อําเภอบางคลาน จังหวัดชลบุรี**

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ( $\sum R$ )	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
<b>(๑) ด้านบุคลิกภาพ</b>						
๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
<b>(๒) ด้านจริยธรรม</b>						
๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
<b>(๓) ด้านภาวะผู้นำ</b>						
๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้

**สังเกตุเป็นพนักงานดีอย่างสูงมาก มาก**  
**ผู้คนบอยู่ในท้องไม่สงบ**  
**โปรดคำนวณส่วนตัวของคุณ**



ภาคผนวก ๙

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบดิจิตอลเท่านั้น.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อันไม่ถูกควร

โปรดคืนมาส่างที่แผนกห้องสมุดล้วง ขออภัย

## RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

### Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	58.6333	22.3092	.6399	.8551
A2	58.6333	22.3092	.6399	.8551
A3	58.5667	22.3920	.6615	.8542
A4	58.0000	25.3793	.1955	.8748
A5	57.9333	25.0989	.2440	.8731
B1	57.7667	23.1506	.6645	.8557
B2	58.0333	21.5506	.6859	.8522
B3	57.7000	24.4931	.3924	.8670
B4	57.8333	22.8333	.6273	.8563
B5	57.9667	22.4471	.7159	.8521
C1	58.2333	22.7368	.5207	.8619
C2	58.6667	22.8506	.4426	.8676
C3	58.4333	24.6678	.3182	.8703
C4	58.2667	24.2713	.5425	.8621
C5	58.4667	24.1195	.4733	.8638

### Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 15

Alpha = .8698



- ชื่อ-สกุล : พระสุทัศน์ ยโสธร (พันธุ์สุภผล)
- วัน เดือน ปี เกิด : ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๒
- ภูมิลำเนา : เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองจิก อำเภอ榜งปะอิน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ที่อยู่ปัจจุบัน : เลขที่ ๕๐ หมู่ที่ ๑ จิตตภาณวิทยาลัย เมืองพัทฯ  
ตำบลนาเกลือ อำเภอ榜งปะอิน จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๕๐

#### การศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๕๒ : ธรรมศึกษาชั้นเอก
- พ.ศ. ๒๕๕๒ : ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย  
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชนูปถัมภ์

#### ประสบการณ์การทำงาน

- พ.ศ. ๒๕๓๖ : หัวหน้าแผนกทะเบียนหน่วยพัฒนาการทางจิต  
จิตตภาณวิทยาลัย เมืองพัทฯ จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๓๗ : อาจารย์สอนพิเศษ โรงเรียนปริยัติธรรมพากุฎวิทยา ชลบุรี
- พ.ศ. ๒๕๔๕ : คณะกรรมการครุพิเศษสอน และเข้าหน้าที่ธุรการ  
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี

สิ่งพิมพ์นี้เป็นแบบพิชิตของหน่วยงาน  
ผู้คุ้มครองอยู่ในที่อันไม่สงบ  
โปรดนำมารส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ